ספרי מוסר

קובץ אמונה מעשית

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

קובץ אמונה מעשית

מקור הטקסט: אור ברסלב

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/קובץ-אמונה-מעשית/
הקובץ נוצר ב־19 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611162349 של הספרייה.

תוכן העניינים

הקדמת המחבר שליט"א 4
ניסים ונפלאות וחידות באמונה 5
תשובות על החידות באמונה 8
תרגילים באמונה 27
קמיע תורני אמיתי להצלחה כללית , לסלק הדינים ולעורר הרחמים 42
חיזוק במעלת התפילה 44
הוספות להרחמן בברכת המזון 48
עבודת ה' לפני ברכת המוציא 49
בדין ברכת כהנים 50
ביאור פרשת שמע ישראל 52
ביאור המלים בפרשת שמע ישראל 53
פרפראות לשמע ישראל 54
פרפראות למעלת התפילה 58
ביאור ברכת מגן אברהם 59
מכתב בעניין הצניעות 61
אופניים סכנה בכפליים 62
המעוררים 63
ברכות הודאות ותפילות 67

הוכן מתוכנת תורת אמת, מותר להפיץ בכפוף לתנאי רשיון CC BY-NC-SA 2.5 - אסור בשימוש מסחרי

בס"ד - כל הזכויות שמורות (c) ל הרב חיים רבי שליט"א

הרב חיים רבי שליט"א

בית המדרש "עטרת חכמים" - תל גיבורים - חולון - אייר התשע"ב

הקדמת המחבר שליט"א

קובץ קטן וצנוע זה נכתב בס"ד כדי לחזק את עצמי ואת החברים היקרים באמונה בהשי"ת באופן מעשי, והפסוק מעורר אותנו, "וידעת היום והשבות אל לבבך", כלומר, חיזוק האמונה צריך לדעת בשכל, וגם להכניס עמוק בלב, וכנראה שהאמונה בלב, זו אמונה מעשית, לחיות ולהרגיש כל רגע ורגע את השי"ת בלבד, לחיות את האמונה "הלכה למעשה". ועיין רשב"ם (ב"ב קל:) שמבאר: דבשעת מעשה אדם ירא לידון, ומכוין ליבו טוב יותר, ע"ש, ואמונה צריך לכוון יותר ויותר, כי לא רואים בעיניים, לא שומעים ולא מרגישים, ומאמינים באמונה שלימה כאילו ראיתי, שמעתי והרגשתי ממש. זו מצוות האמונה שציוה אותנו השי"ת.

יש "בדיחה" מפורסמת של הרה"ג מזכה הרבים ומקדש ש"ש הר"ר אורי זוהר שליט"א, שהרב פינקוס זצ"ל אמר, זו לא בדיחה זאת האמת!, שפעם אחת שוטר עצר שני אברכים חרוצים שרכבו על אופנוע וניסה להאשים אותם ו"לתפור להם תיק", ולא הצליח. אמרו לו: "אתה לא יכול להאשים אותנו כי ה' איתנו" אזי אמר השוטר שכעת עפ"י החוק זכותו לעצור אותם, כי באופנוע מותר לרכב רק שניים, ואם ה' איתם, זה שלושה ולא שניים, וזה כפשוטו אמת לאמיתה, יהודי הוא לא לבד, ומפורש בפסוק "כי אתה עמדי" (תהילים כג), פשוטו כמשמעו, ומי שלא מרגיש כן, פיו וליבו אינם שווים, הפה אומר "ברוך ה' ", "מלך העולם", "ישתבח שמו", "כל הנשמה תהלל יה", ובאופן מעשי ליבו רדום. וצריך להתפלל על עצמו ולומר להשי"ת "לב טהור ברא לי אלוקים", ובספר ברכת פרץ (פרשת נח) אומר כן על נח, שרש"י מבאר אף נח מאמין ואינו מאמין, כלומר מאמין בשכל, ולא מאמין בלב, ולא מאמין ממש בהכרה חושית, ע"ש.

אנחנו עם ישראל, זכינו לקבל מתנה מהשי"ת להגיע בטבע להשגה של אמונה בלב, אמונה מעשית. וכידוע מהפטרת דברים - שבת חזון, שאמר הנביא ישעיה: "ידע שור קונהו וחמור אבוס בעליו, ישראל לא ידע, עמי לא התבונן", וביאר החסיד הגדול מגדולי בעלי המוסר רבינו אליהו לופיאן זיע"א, שכוונת הנביא כמו ששור וחמור עפ"י הטבע מכירים אדוניהם, כך בן אדם על פי הטבע צריך להרגיש ממש אמונה שלימה בהשי"ת,

ולכן נענש בלעם שאמר "חטאתי כי לא ידעתי" (בפרשת בלק), כלומר עצם הענין שאינך יודע ולא מרגיש שמהשמים האתון מתעכבת מללכת, היה לך לדעת באופן מעשי שזה מהשמים (כמבואר בספר חסידים והובא בחק לישראל דברים יום א - ב), והפסוק "והאמין בה' " על אאע"ה (פרשת לך לך) מפרש הספורנו שהאמין בה' נגד הטבע, ע"ש, וזו ממש אמונה מעשית להרגיש ולחיות את השי"ת בבחינת "ברוך אומר ועושה", לא כמו אותו אבי הכלה שבמסיבת תנאים שלפני האירוסין (וואזט בלע"ז), התחייב לעזור ולסייע עבור הוצאות החתונה, הדירה והריהוט, ולמעשה הוא רק אומר ולא עושה ולא נותן.

אמונה מעשית דומה לאותה אשה שנכשלה, ונאסרה לכהן, ולאחר נישואיה שמעה והבינה חומרת הדבר. למעשה מותרת לבעלה ואינה נאמנת, וכאילו שלא עשתה עבירה, עד כדי כך גדול כח ההלכה (ועיין יבי"א ח"ח דף תלג), וכן לענין איסור קבלת לשה"ר, לא מספיק שאומר "לא קיבלתי" אלא להרגיש ממש מה ששמעתי זה שקר גס, ורק בעל אמונה המאמין בתורה ובהלכה, יכול להגיע לכך באופן מעשי, הלכה למעשה, אמונה מעשית.

קובץ אמונה מעשית זה, כשמו כן הוא לחזק האמונה באופן מעשי בפה ובלב, ויש כאן "שאלות ותשובות" כמו "מה נשתנה ועבדים היינו", ואפלו ת"ח שואלין ודורשין לחזק האמונה, וכן מובא "תרגילי אמונה", כל מיני פעולות הנעשות ע"י בני אדם, או הטבע, או השפעת מזג האויר, ומה שנקרא "נזקי טבע", ואתה מקשר את הכל אל השי"ת, באהבה ובשמחה, ונתפלל להשי"ת שלא תצא תקלה מתח"י, ובאמירת "ואשי ישראל ותפילתם" שיש בזה כמה פירושים: הקרבנות, התפילות, הצומות והתעניות שיתקבלו באהבה, וכן נשמות הצדיקים (ועיין אור"ח סימן קכ ומשנ"ב שם). ואני מוסיף לכוון על דברים מיוחדים כמו קובץ זה, שיתקבל באהבה לפני השי"ת, ושנזכה להתחזק כולנו, ויקוים בנו הפסוק: "והיה אמונת עתיך חוסן ישועות חכמת ודעת, יראת ה' היא אוצרו" (ישעיה לג, ו), והפסוק: "פתחו שערים ויבא גוי צדיק שומר אמונים" (ישעיה כו, ב), אמן ואמן.

חיים רבי - תל גיבורים, חולון

ניסים ונפלאות וחידות באמונה

1. מה נתוסף באמונה בקבלת התורה "אנכי ה' אלוקיך", על בריאת העולם?
2. ראובן ושמעון חזרו לבית, בדרך ראובן ניזוק מהשודדים וניצל, ושמעון לא ניזוק ולא כלום, מי צריך להודות לה' יותר, ואיזה נס גדול יותר?
3. בהמה ואדם שסובלים אותו סבל בדיוק למי קשה יותר?

4. מי שהיה חולה ומת, מה גרם את מיטתו, המחלה או שהגיע זמנו?
5. מי שהכה והזיק לחברו, האם זה מהשמים? דוד המלך שצלף עם האבן על גוליית והרגו, האם זה קשור לאמונה או שהיה צלף?
6. מה ההבדל בין אדנות לאלוקים, בין ה' הוא האלוקים?
7. אם הכל משמים, למה נענש מי שהזיק, הכה, הרג, כמו פרעה במצרים?
8. האם יש בחירה לבעלי חיים, כמו יוסף הצדיק בבור נחשים ועקרבים?
9. מה עדיף לומר פרעה לא מאמין, או עדיף לומר משה המאמין הגדול ופרעה להיפך?
10. מהי המצוה הקשה ביותר בליל פסח?
11. בפרשת ציצית "להיות לכם לאלוקים" מה פירוש!?
12. ספק השתדלות, לחומרא או לקולא?
13. ידיעת ה' ואמונה בה', מה חזק יותר, ולמה כתוב וידעת היום?
14. למה צריך להתפלל, הרי הכל מהשמים?
15. מה גורר את מה, בגלל הצרות יש להתפלל, או להיפך?
16. למה כתוב בשירת הים - "ה' ימלוך לעולם ועד" מה הענין?
17. איזה מצוה בתורה חובתה 24 שעות, ואפילו בבית המרחץ ובית הכסא?
18. וכן מצוה נוספת.
19. מה חידושו הנפלא של אבן עזרא על הפסוק "בעבור זה"?
20. מה חמור יותר עע"ז או אפיקורוס?
21. למה אין בתורה עונש לשבת בכלא, יש רק מלקות וד' מיתות בי"ד?
22. האם יש נס לרעה, או נס זה רק על דבר טוב, למשל, השואה, האינקוזיציה, וכן צרות שהם מעל הטבע, האם אפשר לקרוא לזה נס, וההוכחה לכך?
23. מהו ההבדל בין הולכי דרכים ועוברי דרכים, מבחינת האמונה?
24. למה נאמר ללוט "אל תביט אחריך" מהי הבעיה?
25. האם השגחה פרטית אינה פגיעה בכבוד שמים, איך מלך העולם ישתבח שמו משגיח, משפיל, ומרומם ושומר גם על אנשים קטנים ובע"ח וכו'?
26. ההבדל בין "למה זה קרה", ובין לשאול "על ידי מה זה קרה"?
27. "אין צור כאלוקינו", מה פירשו בגמ' (ברכות י.) ומה הוסיף הבעש"ט זיע"א?
28. מתי יש מצוה להיות משוגע?

29. "ואתה נותן להם את אוכלם בעיתו", וכן "הזן את הכל", אז איך יש אנשים מתים ברעב בעולם?
30. מי שמת רשע בלי מצוות, למה הביאו השי"ת לעוה"ז האם כדי שיעשה עבירות וימות?
31. האם פרשת העקדה, לעקוד את יצחק, לא סותר את הפסוק "כי ביצחק יקרא לך זרע"?
32. בחטא העגל, ראו את משה מת באוויר (שבת פט.) לכאורה מה היה עליהם לעשות?
33. כשיש צרות אסור להגיד "מה אפשר לעשות" לכאורה למה?
34. מה העצה הטובה ביותר להגיע למידות טובות בשלמות?
35. מי שמוותר על כבוד, הנאות אסורות וכיו"ב, האם הוא לא מפסיד תענוג בעוה"ז?
36. "וידעו מצרים כי אני ה' ", הרי הם מתים?
37. איפה כתוב בתהילים הודעה חשובה: "יש בורא לעולם"?
38. איזו ירושה קבלנו מאאע"ה (חוץ ממערת המכפלה) ?
39. "חן וכבוד יתן ה' " (תהילים פרק פד), וקשה, הרי ה' נותן הכל?
40. הקורא ק"ש בערבית מפלג המנחה, האם יש טעם שיכוון בפסוק ראשון או שאין צורך כלל?
41. מה לעשות כשיש יום אחד מלא בעיות בלי סוף, עיכובים ומחסומים? מה עושים? כיצד פותחים?
42. "קרוב ה'...לכל אשר יקראוהו באמת" מה זה באמת, הרי בוודאי שקוראים לה' מכל הלב?
43. "עם עיקש תתעקש" (תהילים יח) ה"ז נקמה, הכיצד?
44. איזה תרופה,לפי התורה, מועילה לחולי נפש?
45. קבלא דיסורי שתיקותא ותפילה (ברכות סב.), כלומר, לקבל באהבה ולהרבות בתפילה סגולה להצלחה, איך זה עובד מהשמים?
46. מה מרומז בדין "בלע מרור לא יצא"?
47. מה קשה יותר באמונה, בין אדם למקום, או בין אדם לחברו, ולמה?, וכן קדושים תהיו או בין אדם לחברו?
48. למה אני לא שר האוצר או שר מסוים בממשלה, האם זה תלוי במעמד פוליטי וכיו"ב, או סיבה אחרת לגמרי?

49. כיצד זכה אאע"ה שהשי"ת דיבר איתו ונתגלה אליו?
50. מה מתכוון הבעש"ט זיע"א, שיש בכל יהודי אלוקות, וכן בכל דבר?
51. "שמע ישראל וכו' ה' אחד", לכוון להמליך את ה' למלך על כל העולם, וקשה, וכי הגויים והמלכים באירופה ואמריקה ושאר מקומות ישמעו לך להיכנע למלכות שמים, ועוד למה בשמע ישראל "אלוקינו" ברבים, ואח"כ ואהבת את..."אלוקיך" בלשון יחיד?
52. תהילים (פרק קט) יש בו 24 קללות שקילל דהע"ה אנשים רעים, האם זה מתאים לבעל אמונה, ובפרט שהוא עצמו אמר (פרק לח) "ואני כחרש לא אשמע וכו' "?
53. בקריעת ים סוף, דבר אל בני ישראל ויסעו,למה ויסעו הרי הם צריכים להתפלל?
54. האם תיקון חצות קשור לאמונה?
55. האם זו לא גאווה לומר "אני בעל אמונה", ומבקש אמונה?
56. מה התכוון ה"נפש החיים", למי שהתעמק בענין אין עוד מלבדו?
57. "ויחד לבבנו לאהבה וליראה את שמך", וקשה, הרי "הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים" (ברכות לג:)?
58. באירועים ושמחות לבקש מהמלצרים לשים כיפה, וכן שומר בית הספר, וכן ראש עיריה המופיע בארוע דתי, הגם זה קשור לאמונה?
59. משימה: שאלה ותשובה באמונה, יגעת ומצאת "תאמין".

תשובות על החידות באמונה

1. חלק ראשון באמונה "יש בורא לעולם" כלומר יש בעל הבית שברא ועשה את הכל, יש מאין והכל שלו, והחלק השני שהוא מנהיג את העולם כולו יום יום, שעה שעה רגע רגע, וכל מה שעובר עלינו, פרנסה, עבודה, משפחה, הצלחה, בריאות, שלום בית, בנים בנות, חתן כלה, הכל משמים, וזה התחדש ביציאת מצרים - השגחה פרטית, יהודי יוצא ממצרים, יהודי עובר ביבשה בתוך הים, וכן 10 המכות, יציאת מצרים מעל הטבע, כך השגחה פרטית מעל הטבע.
2. שמעון צריך להודות יותר, כי השי"ת הציל את שניהם, אבל ראובן ניזוק והוכה ונפצע, ושמעון בהשגחה פרטית בריא ושלם, וזהו נס גדול יותר, שהכל נעשה בשלמות זהו נס גדול. כשיש צער ונזק והפסד בדרך, זה נס עם יסורים. (האלשיך הקדוש בספר תורת משה פרשת צו), ומכאן מי שנבהל וניצול, הגיע לפחד מוות וניצול, סבל יסורים וניצול, סימן שבשמים רוצים לנערו ולהרע לו שהתעורר.

3. לבהמה, כי אדם יש לו אמונה ויודע ומבין ומאמין שהכל מהשמים, ויש לו קשר עם השי"ת, בהמה אין לה דעת והסבל שלה יותר קשה. (יבי"א ח"ט דף מט)

4. אין קשר בין המחלה למיתה, יש חולים חיים 90 שנה, ויש בריאים מתים פתאום ע"י דום לב וכיו"ב, ומפורש בגמרא (קידושין עא:) רוב חולים לחיים.

5. בודאי שזה מהשמים, אם לא היתה גזירה מהשמים לא היה מצליח להכותו, ומפורש בתורה (פרשת משפטים) והכה איש את רעהו באבן או באגרוף, רק שבתו יתן ורפא ירפא, ומפורש בגמרא (ב"ק פה.) "מכאן שניתן רשות לרופא לרפא", ופרש"י ולא אמרינן "רחמנא מחי ואיהו מסי", ע"ש, ומכאן שגם אבן ואגרוף ע"י אחרים זה נקרא "רחמנא מחי" כלומר "השי"ת הכהו", ומכאן שהכל מהשמים. אפילו כישופים אין להם כח להזיק בלי השגחה מלמעלה, ואם השי"ת חפץ בו לא תופס הכישוף, ואם זה תופס זה מהשמים וחייבים לקבל. (רש"י סנהדרין סז:) ברור שזה קשור לאמונה, כי מהשמים כיוונו וסיעו לדהע"ה שהאבן תפגע בדיוק במצחו במקום קטן כזה שאין עליו מגן ולא שריון ולא כלום, ועיין בזוה"ק (עקב דף רע"ב, א) על דהע"ה שלקח חמשה חלוקי אבנים מן הנחל שהם כנגד הפסוק "שמע ישראל", ע"ש. ויש פרוש נוסף שהאבן עשתה חור במגן ופגע במצחו, ובודאי שזה מהשמים שנעשה כן.

6. ההבדל פשוט, "אדנות" זה אדון הכל, "אלקים" תקיף בעל הכוחות (אור"ח סימן ה) תקיף זה חזק, וכי אדון הכל זה לא חזק, אלא אדון הכל זה השלב הראשון, תקיף זה השלב השני באמונה, חזק - שמשגיח על כל או"א ממש, מה שמתאים לו ומה תיקונו בעוה"ז, ומפורש כן בחידושי הרשב"א. (חידושי האגדות ברכות ו:)

7. כי אין קשר בין המזיק לניזק, בין המכה למוכה, בין המקלל למקולל, יש בחירה בידי האדם לעשות טוב או רע, ויש שכר ועונש, אבל המקבל את הנזק והמכה, יש עליו דין בשמים וכשמחליטים למעלה בשמים שמגיע לו, זה פוגע בו, בהשגחה פרטית, וכמו שאמר דהע"ה "כי אמר לו ה' " (שמואל ב טז), ולכן פרעה נענש שאסור לו לבחור ברע ולהזיק לאחרים. (ועיין רמב"ם הלכות תשובה ספ"ו). וכן הפסוק בקהלת "אלוקים יבקש את נרדף" אפילו צדיק רודף רשע, בשמים עוזרים לרשע, כי צדיק צריך להסתדר עם כולם, ולא להזיק לעולם. (עיין קהלת פרק ג' פס' טו וילקוט שמעוני שם)

8. עיין אור החיים הקדוש (פרשת וישב), שאין בחירה לבעלי חיים, אדם הוא בוחר להזיק ולהטיב, אבל בהמה אין לה דעה, אבל אין זה אומר שהבהמה תזיק בלי השגחת השי"ת, כי הרי יש על האדם השגחה מהשמים, ולא יתכן שבהמה תזיק ותטרוף כשלא נגזר

מלמעלה שפלוני ינזק על ידה, ועאכ"ו אדם שיש לו בחירה, עכ"ז לא יתכן שיזיק לאחרים בלי השגחה מלמעלה. (ועיין בספר על"ה דף רכח)

9. לשון נקיה חשוב מאוד (פסחים ג:), בעל אמונה, כ"כ אוהב את השי"ת, שלא יכול להוציא מפיו, מלים שאין בהם כבוד לה', וכמו שפרש"י עה"פ כי "קללת אלקים תלוי" (בפרשת כי תצא) ועדיף לומר מלים של אמונה כמו משה רבנו אומר לפרעה, למען תדע, כי לה' הארץ, כי אין כה' אלוקינו, ופרעה "להיפך", ואין להקשות מדהע"ה בספר תהילים (פרק יד) "אמר נבל בליבו אין אלוקים..." ופרש"י על טיטוס ונבוכדנצר, ע"ש, כי אנחנו הקטנים בעניותינו צריכים עד כמה שאפשר לומר הכל בלשון חיובי להרבות כבוד שמים תמיד. וכמה צורם לשמוע כשבעל משפחה אומר "אני מפרנס יחיד" כאשר השי"ת זן את כל העולם, ויתכן שבזכות אישתו וילדיו יש לו פרנסה מהשמים, ו"לשון חכמים מרפא". (כתובות קג.)

10. לאכול מצה, יין, מרור היסבה, זה קל ונעים וטוב, אבל לקיים את המצוה של חייב אדם לראות עצמו כאילו הוא יצא ממצרים, וזה במובן החומרי והרוחני, בגוף תשתה יין ותעשה היסבה כמבואר ברמב"ם הלכות חמץ ומצה פרק ז' הלכה ו - ז, אבל במובן הרוחני לצאת ממצרים, כלומר לצאת מהטומאה, מההשכלה, מהתועבה של מצרים ולהתקרב לאמונה בדרגות גבוהות של השגחה פרטית, (וראה להלן תרגילי אמונה) זה העבודה הגדולה בליל פסח הקדוש, וכך כל שנה עולה ומתעלה עוד באמונה ובדביקות בהשי"ת, ואשריו.

11. כפשוטו, כמו שפרש"י השי"ת הוציא אותנו ממצרים על מנת שהוא אלוקים שלנו בלבד, ואין זולתו, והמשנ"ב בביאה"ל (בסימן סא) מביא בשם ספר יסוד ושורש העבודה שצריך לכוון ולהרגיש באופן מעשי, שהשי"ת משגיח עלינו בהשגחה פרטית כל רגע ורגע בחיים, ובזה משלים את מ"ע מה"ת של זכירת מצרים בשלמות, שממצוה זו למדנו השגחה פרטית וכנ"ל. כמו "עשה לך רב" תעשה אותו רב עליך, וכמו שאמר יוסף הצדיק "את האלוקים אני ירא".

12. עצם ההשתדלות הרי זה לא העיקר, ההשתדלות מוכרח ולא מועיל, וכדברי הרמב"ן (פרשת וישב) הגזירה אמת, והחריצות שקר, ועושים השתדלות למעט בענין שלא יראה כמו נס, וכשעשה השתדלות קצת ה"ז מספיק, וכמובן שזה תלוי בדרגה של אותו בעל אמונה, ורבינו הבעש"ט הקדוש זיע"א, ההשתדלות שלו היתה לדפוק בחלון של העשיר וללכת מבלי להמתין, פלא פלאים, ובעל אמונה שהשתדל בענין, ויש לו ספק אם צריך

להשתדל עוד או לא, שב ואל תעשה עדיף, וספק השתדלות לקולא, ויתאמץ עוד באמונה בהשי"ת, כל יכול, ושלום על ישראל.

13. היסוד של האמונה זה ידיעה, זה שכל, השכל מחייב שיש בורא לעולם, כמו ציור נפלא שרואים, והצייר לא שם, בודאי שהיה פה צייר חכם, וכאילו שראיתי אותו, כך השי"ת כאילו ראינו ממש, למעשה א"א לראות, "כי לא יראני האדם וחי" (פרשת כי תשא), אפילו משה רבינו אם היה מתקרב עוד קצת, היה מת, וידוע מהרמ"ע מפאנו זיע"א שסגר עצמו בחדר והתבודד בדביקות בה', והשמש שכח להקיצו עד שמת ויצאה נשמתו (עיין בהקדמה לספרו עשרה מאמרות), ומכיון שלפעמים רואים שקורים בעולם דברים משונים ומפחידים מאוד, ולא מבינים, לכן זה נקרא אמונה, שזה גזרה מהשמים, וה' גדול ולא צריך להבין (הרא"ם שך זיע"א בהקדמה לאבי עזרי) והאמונה חזקה מהידיעה, שאת האמונה א"א להבין, כי זה לא שכל ולא עיניים ולא אוזנים, ואז רצון השי"ת מתחזק בליבנו תמיד, לדוגמא, נסע בשבת ועשה תאונה ונהרג, זה ידיעה כי רואים את העבירה, וביום חול לא מבינים, זה אמונה, ולפעמים על הידיעה מקשים קושיות, שהוא היה אדם טוב, ותורם ותומך ויש לו זכויות וכו', ועל אמונה אין שאלות, גזירה מהשמים, קח סידור תאמר קדיש. וכמאמר החכם למאמין אין שאלות, ולהיפך, לא יעזרו תשובות.

14. השי"ת מבקש מאיתנו להתפלל, עבודה שבלב זו תפילה (תענית ב.), ועוד שע"י התפילה מראה את האמונה שהכל בידי השי"ת, סוד התפילה להתקרב אל ה', ומילוי הבקשות זה רק עפ"י גזרת חוכמתו יתברך, ולפעמים הבקשה מתקיימת אחרי שנים רבות. (הסטיפלר זיע"א בספר חיי עולם)

15. בגלל שלא מתפללים חזק, והאמונה רפויה, יש צרות שעי"ז מתעוררים לתפילה, וראיה מקריעת ים סוף שבגלל שלא התפללו, נבהלו מהמצרים שרדפו אחריהם, וכמש"כ רש"י (בפרשת בשלח) לקול הזה הייתי מתאוה, עי"ש, בעל אמונה שמתפלל הוא מרגיש עצמו עני, שכעת אין לו כלום, ותמיד יש לבקש מחדש על הפרנסה, בריאות משפחה. (ועיין בזוה"ק פרשת בלק דף קצה א.)

16. עד שירת הים עדיין לא היתה שלמות באמונה, כי לאחר כל מכה ומכה פרעה חזר בו, והמצרים נשארו בטעותם, ובמכת בכורות שפרעה צעק בלילה "קומו צאו" כמעט שהגיע השלמות באמונה, ופתאום השתגע פרעה ורדף אחריהם, ושוב היה בלבול על מלכות שמים, ורק בים סוף שהמצרים טבעו, ולא נשאר עד אחד, צעקו הנשארים והיהודים בשלמות "ה' ימלוך לעולם ועד", כך נגמר הסמינר של האמונה, ויתרבה כבוד שמים.

17. מצוות האמונה במציאות השי"ת, ומפורש בפסוק "שויתי ה' לנגדי תמיד" משמע תמיד, כמו לחם הפנים בביהמ"ק, לחם פנים לפני תמיד (פרשת תרומה), ושם צריך כל הזמן ממש, בשב"ק מסירים ומיד מכניסים את החדש (מנחות צט:) וכן בנ"ד (ועיין חכמת שלמה אור"ח סימן פה.) וכנראה שאמונה זו מצוה תמידית שקשורה למחשבה תמיד, ולא למצוות לימוד תורה, וכדלהלן.

18. גם מצוות אהבת ישראל, מפורשת בספר יסוד ושורש העבודה שזה מ"ע מה"ת כל רגע, וגם בבית הכסא, וכנראה שזה דומה למה שפסק מר"ן שליט"א (ביב"א ח"ו דף רלט) שמותר לקיים מצוות בלי ברכה במקום הטינופת, ע"ש, וזה גם קשור לאמונה, כי להגיע לאהבת ישראל באמת, רק בעל אמונה שמרגיש על עצמו כל רגע, הכל מהשמים והכל לטובה, ואין מי שיכול להרע לי כלל ועיקר בלי אישור והשגחה מלמעלה, יכול להגיע באמת לאהבת ישראל בשלמות, וכנראה שבבית הכסא לא יהיה לו משעמם, ויבדוק עצמו עם חבריו ומכריו, כיצד להרבות עם כולם אהבה ואחוה, בזכות האמונה. וא"ת, הרי זה לא קל לאהוב כל יהודי, ובפרט מי שציער והזיק, והשי"ת מצווה אותנו "לא תקום ולא תיטור", זה קשה, ובפרט לאהוב כמוך ממש, כיצד יתכן, והתירוץ הוא שזה קשור לאמונה, אם השי"ת ציוה אותנו על כך, סימן שאתה יכול, זה לא כמו צבא, שהמפקד יכול לטעות, ויוצאות תקלות, תורת ה', תורה של השי"ת, כל תרי"ג מצוות שבתורה, כל יהודי ויהודי יכול לקיים, כולל שמירת העיניים והלשון, קדושת המחשבה, מידות טובות, והשי"ת עוזר למתחילים להצליח, וגם האמונה שציוה אותנו השי"ת, כל אחד יכול וחייב להגיע לזה, וזה זכות גדולה לחיות כך, ועיין להלן תשובה 53, במקום הצומות וגלגולי שלג לקיים אהבת ישראל באמת, והישועה בדרך.

19. חידוש נפלא: לא בגלל שיצאנו ממצרים עושים ליל הסדר עם מצה מרור ויין וסדר ההגדה, אלא להיפך, בשמים רוצים שנשב לילה אחד במשך כל השנה ונדבר אך ורק על השי"ת, על אמונה, על השגחה פרטית עם דוגמאות מעשיות, שיש בהם כבוד שמים, ולכן נתן השי"ת חומר מתאים. לכך, נתן לנו את פרעה הרשע, עם עשר המכות וקריעת ים סוף, ומלחמת עמלק, כדי שיהיה לנו מה לספר בליל פסח. ומדויק בפסוק "בעבור זה" דהיינו, בשביל מצה מרור וסדר ההגדה שעושים בלילה זה, נתן ה' לי את יציאת מצרים והקשור אליו. ומכאן עד כמה חזק כח האמונה התמימה, וכמה יש שמחה בשמים שמדברים על השי"ת ועל ההנהגה בעולם הכללית והפרטית של השי"ת.

20. אפיקורוס חמור יותר מעע"ז, עע"ז מאמין בהשי"ת, כח עליון, בורא העולם, רק שדורש לו אמצעי להתקשר אליו, כי חושב שזה לא כבודו של השי"ת שהתייחס

לקטנים כמונו, וזה טעותם, והפסוק צועק "המשפילי לראות בשמים ובארץ". ה' כזה גדול שגם בשמים לראות ולהשגיח זו השפלה בשבילו, ועכ"פ עע"ז טועים הם ויש להם אמצעי, וכמש"כ רבינו הרמב"ם (רפ"ק דע"ז) ע"ש, אבל אפיקורוס זה רשע מרושע, ועליו הפסוק צועק "אמר נבל בליבו..." (תהילים, יד), ואדם כזה שלא מאמין כלל חמור מעע"ז, (וכמבואר באבן עזרא פרשת יתרו), ומכאן למכשיר הטמא והמפלצת הנוראה הנקראת בלע"ז טלויזי'ה, שמסיתה נגד הדת והאמונה ויש בה ע"ז ג"ע ושפ"ד, שיש לברוח ממכשיר זה כבורח מן האש וכבורח מהנחש, וזה חמור יותר מצלב של הנוצרים, כי הם בבחינת אפיקורוס רח"ל, ואיך מסוגל בעל משפחה שזכה לינשא ולהקים משפחה עם בית גדול ויפה, ומכניס במרכז החדר הראשון את המכשיר המסוכן ביותר בעולם, ובספר "מבט גורלי" לאברך היקר והנחמד הר"ר אליהו כהן שליט"א, מביא שיש קרוב לחמישים עבירות רח"ל ע"י מכשיר זה, ע"ש, ומכאן לעיתונים הכלליים המפורסמים בעולם שדינם כנ"ל, כי אפיקורוס גרוע מעע"ז, ויש לדייק כן מהתפילה בשב"ק "ולא נתתו...לגויי הארצות" ואח"כ "ולא הנחלתו...לעובדי אלילים" ומכאן שגויי הארצות חמור יותר.(וכ"מ מפרש"י בס' שופטים פרק י' פס' וע"ש)

21. כלא זה לא עונש, יש אוכל ויש מים, ויכול לשבת ולעסוק בתורה, ואפילו במחשבה שחושב ד"ת שכרו גדול מהשמים, ומפורש בגמרא (עירובין נד.) "אל תקרי חרות אלא חירות", ומכאן שעסק התורה זה חירות, ורק מלקות זה כואב ומזיק לגוף, וכן ד' מיתות בי"ד, ובפרט לבעל אמונה שמאמין ומרגיש ויודע שהכל מהשמים, וכאשר מגבילים אותו בבית סגור, אין כאן עונש, תעסוק בתורה ואמונה, ואשריך.

22. בודאי שיש נס לרעה, עצם הענין שזה לא עפ"י הטבע, זה נס, גם כשרע מאוד, מהשמים השגיחו עליו לעשות לו צרות ויסורים, ואשריו מי שרואה נס חיובי של הצלה, ומסכן מי שרואה או עובר עליו נס שלילי ומצער מאוד, ומפורש בפסוק "ויתן ה' אותות ומופתים גדולים ורעים בפרעה ובכל ביתו לעינינו" (דברים ו, כב), ואומרים בשם רבינו הרב שך זיע"א, שיש היום צרות לא נורמליות, כי יש עבירות לא נורמליות, ובודאי שזה בבחינת ניסים ונפלאות להרע. ועיין פרש"י (מלכים א פרק א) שדהע"ה אמר לשלמה להרוג את שמעי בן גרא כי זה לטובתו כדי שיזכה לעולם הבא, ומכאן נס לרעה שהוא תמיד נס, ויש בו תוצאה טובה.

23. עוברי דרכים חושבים בעיקר להגיע למקום פלוני, ולכן כל הפרעה, עיכוב, פקק בכביש וכיו"ב, נכנסים הם ללחץ, כי רצונם להגיע למקום פלוני וזה העיקר. אבל הולכי דרכים, כל פסיעה ופסיעה של הליכה מרגישים בזה השגחת השי"ת, ואינם בלחץ כשיש

עיכובים, מרגישים כל רגע שהשי"ת מוליך אותם, ואין פרץ ואין יוצאת ואין צווחה ולא כלום, וכמבואר כ"ז לרבנו הגרי"ח בספר בן יהוידע (ברכות ג.) ועיין בספר ע"ה דף עה. ומפורש בתהילים (פרק לז) "מה' מצעדי גבר כוננו" כלומר, בעל אמונה מרגיש שהשי"ת מכין לו את הדרך, ואת הכח ברגלים להתקדם כל פסיעה ופסיעה כמו שטיח אדום.

24. הרמב"ן (בפרשת וירא) מבאר שכאשר השי"ת מעניש את העולם, ה"ז מהשמים, והשכינה יורדת למטה, ואסור להסתכל בשכינה כמו שאסור להסתכל בכהנים שמברכים את העם (חגיגה טז.) וכן ליד מיטת חולה אסור לשבת, כי השי"ת עשה אותו חולה (שבת יב:) ומכאן ליסורים שעוברים על האדם שצריך לכוון שזה מהשמים לטובתו לכפרת עוונותיו, כמו שמצוות צריכות כוונה, גם יסורים צריכים כוונה, ואז יש תועלת ביסורים אלו, ובפרט אם יעשה עצמו נזוף כמנודה, לקבל דין שמים. (זוה"ק משפטים דף קז.)

25. אדרבא, להיפך, זהו כבוד שמים, ללמדנו שהשי"ת כזה גדול, אין סוף ב"ה, שאפילו לקטנים כמונו הוא יכול להתייחס, ולדעת מה מתאים לתיקון שלנו בדיוק, השי"ת כל יכול, וממילא אין שאלות, יש רק תשובות, גם אם הם אינן מובנות, עצם הענין שזה גזירה מהשמים, זו התשובה החזקה ביותר, לפני השי"ת לא צריך להבין, ואסור להבין, וא"א להבין, כמו בצבא שיש פעולה צבאית, על כור האטומי בעיראק, או מבצע ענטבה באוגנדא, מה התשובה שלהם, זה מבצע סודי, כלומר, שומעים שזה מבצע סודי ומקבלים באהבה, וכך אמונה מהשי"ת זה סודי, וזה התשובה החזקה על השאלה הפשוטה, וצריך להאמין ולשתוק ולכוון ולקבל עול מלכות שמים.

26. על השי"ת לא שואלים למה, "למה - יאמרו הגויים" (תהילים עט) וזו חוצפה לשאול למה, כי השי"ת גדול, אסב"ה, וכיצד נבין אותו, היום רופא גדול לא מנסים להבין אותו, ואתה מנסה לשאול למה על השי"ת, אלא ניתן לומר שזה מהשמים, תיקון או גלגול, גזירה משמים, בלי לרצות להבין למה בדיוק, ועל ידי חולי, או תאונה, או פיגוע, או שריפה, על ידי סיבה פלונית מותר להסביר, אבל למה, כי זה גזרה משמים. למשל, כשמשפחה שלמה נשרפה בקראון סמוך לבית, זו גזירה מהשמים, ויתכן שגם בבית היו נשרפים, וגם הבית היה נשרף, וכך במצב הקיים נשאר הבית, והם נשרפו - גזירה מהשמים, ולמעשה הם לא מסכנים, מסכן מי שמת בגיל מאה שנה, ועשה עבירות כל ימיו, והשאיר בנים סוררים, איך יגיע לעוה"ב, בידיים ריקות, ורימו אותו כל השנים, אבל הנפטר במיתה משונה, וכולו קדוש בתורה, והניח זרע קודש אינו מסכן, ואין צורך וזכות לשאול למה, כי זה מהשמים, וזה הכל. ומעשה שהיה בפועל אחד שנפל מהגג

ונשרף מהזפת ומת, חודשיים אחרי חתונתו, וכולם צעקו: "למה למה", וכמובן שזו שאלה לא במקום, ובמשך השבעה הסבירו למשפחה מה זה השי"ת, כמה גדול הוא, אסב"ה, והבינו לבד מעצמם, שלא שייך לשאול למה, וזה מה שבעצם שענה השי"ת לאיוב כשדיבר איתו, והבין גדלות ה', וכבר לא היה צורך להבין למה (כמבואר בגמרא ב"ב טז.), גזירה מהשמים עונה על הכל, ועוד מעשה בילדה קטנה וחמודה שמתה פתאום, למשפחה מהציבור הכללי, ובשבעה אמר החכם ד"ת, וביאר על עקידת יצחק, על אאע"ה שלא שאל כלום, ועקד את בנו לשחיטה, אף שהשי"ת אמר לו כי ביצחק יקרא לך זרע, ומכאן שלא שייך ולא מתאים לשאול למה, כי השי"ת בעל הבית וזכותו לעשות מה שרוצה, לקבל או לפטר, כפי חוכמתו יתברך, ואבי הבת הקשיב הבין, התחזק ואמר: "תודה רבה!!!" ומכאן בעל אמונה, אין לו רצונות, אלא רק לדעת מה רצון השי"ת, ותו לא.

27. בגמרא כתוב (ברכות י.) "אין צייר כאלוקינו", שהשי"ת צר צורה בתוך צורה, ומטיל בו נשמה, והוסיף הבעש"ט זיע"א, שאם צייר מצייר ציור נפלא שנראה מוחשי, ממש להפליא, מתי ניתן לגלות שהוא ציור בלבד, ע"י חוש המישוש כאשר ניגע בו, ונרגיש שזה ציור בלבד, והציור משקר עלינו בעיניים ולא במישוש הידיים, אבל השי"ת צייר עולמי מיוחד להפליא, שיכול לצייר אדם עם רמ"ח ושס"ה, ובא ועושה מה שעושה, והכל ציור, וצריך אתה להאמין שזה מהשמים לטובתך וזה נורא, פלוני מכה, מקלל, מזיק, ואתה מצווה לחשוב תמיד שזה מהשמים, וזה בעל אמונה להפליא המכבד את השי"ת.

28. בשביל להבין ולהאמין שהכל מהשמים בלבד, צריך להתנהג ממש כמו משוגע, מאן דהוא הכה, זלזל, העליב, הזיק, ושאר מרעין בישין, אסור לנקום ולנטור, וח"ו להקפיד עליו, אלא להאמין שהכל מהשמים, ממש להתנהג כמו משוגע, שכאשר יורקים עליו אומר שזה טיפות גשם, והבן. והוכחה מהפסוק (קהלת פרק י' פסוק א') "סכלות מעט", כפשוטו זה שלילי שאם עושה טעויות וטיפשות שיהיו מעט, אבל יש פירוש נוסף תהיה לכתחלה קצת סכל וטפש, ולא תראה את האנשים אלא את השי"ת, בקיצור לפני האנשים קצת משוגע, לא כועס ולא מגיב, לפני השי"ת תמים גדול ומקבל באהבה. והתוצאה: בעל אמונה, דבוק בהשי"ת ומנצח את כולם, וכך מבאר הגר"א את המשנה (פ"ו דאבות) מ"ח דברים שהתורה נקנית בהם, "במיעוט שיחה" כפשוטו שלא מדבר כי שיחה זה דבר שלילי, והגר"א פירש דבר חיובי כשלומד בשקידה עצומה, מידי פעם הפסקה קצרה של מיעוט שיחה כדי לאגור כוחות להמשך העבודה לכבוד השי"ת.

וכידוע חזקיה ואסא המלך פחדו לצאת למלחמה ולנצח שלא יחשבו שכוחם חזק, וישכחו את השי"ת, (עיין מסילת ישרים) להיות משוגע פותר את הבעיה.

29. כפשוטו, זה גזירה מהשמים, ומפורשת בתפילת מוסף ראש השנה, "ועל המדינות בו יאמר איזו לרעב איזו לשבע", ועוד תירץ רבינו אברהם בן הרמב"ם בספר המספיק לעובדי ה' שרובו ככולו, ורוב העולם השי"ת זן ומפרנס, מביצי כנים עד קרני ראמים (שבת קז:) ויש מיעוט שמתים ברעב, ויש שנטרפים ע"י אחרים והכל בהשגחת השי"ת, כל יכול ישתבח שמו לעד, ועיין בספר ע"ה דף סח והלאה.

30. יסוד בזוה"ק (פרשת שלח לך דף קנט.) יש דברים שאסור לשאול עליהם שאלות בבחינת "הנסתרות לה' אלוקינו", בחינה של גזירה מהשמים, ובעומק הענין, זה לא רק שאסור לשאול, אלא זה התירוץ, התירוץ הוא שלא שואלים, התירוץ הוא שלא צריך להבין כל דבר, יש אמונה בהשי"ת שהוא עשה עושה ויעשה לכל המעשים בעולם, וכאן ההבדל בין בעל דיעה ובעל אמונה, בעל דעה מרגיש שכאילו יש כאן סתימת פיות, אסור לשאול ותשאר עם "קושיתך החזקה", אבל בעל אמונה מבין שאסור לשאול, כלומר לא רוצה לשאול, לא רוצה להבין, סומך על השי"ת בעיניים עצומות ומתנהג כמו בהמה לפני השי"ת, כמו דהע"ה שאמר על עצמו, "בהמות הייתי עמך" (תהילים עג) וכן בגמרא (חולין ה:) "עושין עצמן כבהמה", וכידוע מאותו תלמיד שמת ובא בחלום לרבו הרמב"ן, ואמר לו בשמים "אין שאלות" כנראה שבשמים מבינים במדויק, כי אין גוף ואין מגבלות ואין שאלות, ומפורש בגמרא (פסחים נ.) לעוה"ב גם על בשורות רעות יברכו הטוב והמטיב, ע"ש, ומכאן למסקנה שאסור לשאול, כמו פעולה צבאית שאומרים שזה משהו סודי, זו התשובה החזקה ביותר בעולם, כמו שאמונה חזקה מידיעת ה', ועיין תשובה 25, ע"ש. ועוד תירץ רבינו אוה"ח הקדוש (ס"פ בראשית) שהקב"ה כל יכול, אסב"ה, ויכול ברצונו לסלק עצמו מהענין וכביכול אומר "אני לא יודע" ומשאיר הבחירה בשלמות בידי האדם לפעול ולעשות, בבחינת זכותי שלא לדעת, ע"ש, ומכאן לחיזוק האמונה, שחובה קדושה וכבוד שמים עלינו תמיד, כאשר לא רוצים להבין ולדעת, אלא רק להמשיך ולהתחזק ולעשות מצוות ומעשים טובים. ופירוש נוסף בזוה"ק שיתכן לצאת ממנו מזרעו זרע קודש ברך ה', כמו בני בניו של המן סיסרא וסנחריב. (גיטין נז:)

31. זה באמת סותר, אבל זוהי מעלת אאע"ה לא שואל שאלות, אף שהשי"ת הבטיח לו, עושה הכל בשמחה ואהבה נגד השכל וההיגיון, כי אמונה זו התשובה, ואם השי"ת רוצה, ניתן לשחוט את יצחק כדין, ואח"כ לחתן אותו עם כלה נאה וחסודה ולהוליד את יעקב ושבטי יה, ועל השאלה וכי אפשר לישא אשה אחרי שימות, התירוץ כן, אם ה'

רוצה, השי"ת כל יכול, ושלום על ישראל, לדוגמא, 5 ועוד 5 שווה 10, אם השי"ת רוצה זה שווה 12, אין שכל ואין כלום, יש רצון השי"ת בלבד, ועיין והבן לזרוק את השכל בזבל, כמו מצוות ברית מילה שזה סכנה בגיל 8 ימים, והמצוה ללא הרדמה מקומית, ולעשות חיתוך בעור, פריעה וקריעה בעור פנימי, וכן מציצת הדם, והתינוק זועק וצועק, וכן יום כיפור תענית 25 שעות, ה"ז קשה וגם סכנה, ומכיוון שציוה כך השי"ת אז יש לנו כח מהשמים לקיים באהבה ובשמחה ואין סכנה.

32. כאן רואים דבר גדול, שהאמונה חזקה מהידיעה, הנה משה נראה מת באוויר (שבת פט סע"א), וזה לא אמת, ומה שאמר משה רבנו "עד אשר נשוב אליכם" (ס"פ משפטים) זה אמת, משה רבינו נביא ה', ועליו נאמר בברכות ההפטרה "ודבר אחד מדבריך לא ישוב ריקם", ומכאן לתקשורת והסתה נגד הדת, אין לסמוך עליהם, גם כשרואים בשידור חי, כי משה אמת והתורה אמת וה' אלוקים אמת, והם בדאים, ורואים במציאות מי זוכה להקים בית נאמן בישראל, בית שיש בו שלום בית, אהבה, ילדים מוצלחים וכו', ומה שרואים בשידור חי זה שידור מת, זה לא אמת, ומכאן שלפעמים בעל אמונה לא צריך לעשות כלום, רק להתפלל ולהתחזק בתורה ולצפות לישועת ה', ומפורש בפסוק (ישעיה ח, י"ז) "וחכיתי לה' המסתיר פניו מבית יעקב וקויתי לו" וזה הכח של עם ישראל לחכות למשיח ולגאולה 2000 שנה ולא להתייאש, השלוה והשקט של האמונה והבטחון מביא כח עצום בלי סוף לחיים טובים.

33. בגמרא (ב"ק לח.) כתוב שבשעת צרה אסור לומר "מה אפשר לעשות" כי משמע מכאן שאם היה אפשר היה עושה כרצונו נגד רצון השי"ת, וזה דומה לגידוף כלפי מעלה, והט"ז (יור"ד ר"ס שעו) חיזק הענין שאסור לומר כן, ולפעמים כשקורה משהו חריג ומבהיל מאוד, יש צועקים - עולם אכזר, הוא בעל הבית עושה מה שרוצה, אין צדק בעולם, צדיקים סובלים, הטובים מסכנים, כל לשונות אלו נגד האמונה ומסוכנים, ועדיף לומר זה גזירה מהשמים ותו לא, ואחרי הכל השי"ת לוקח את מה שהוא נתן, כי הכל שלו, ואינו לוקח מאחרים, ואמר אחד הצדיקים, אם אעא"ה היה באמת עוקד ושוחט את יצחק, אז בודאי שהוא היה יושב גם שבעה ושלושים, כי המטרה בזה להכנע ולקבל באהבה את רצון השי"ת, ומעשה בשני חכמים שנשאלו אם השי"ת יתן לכם יום אחד לנהל ולהשגיח את העולם הזה מה תעשו, הראשון אמר שיעשה מיד מהפך עולמי, ירפא את כל החולים, יפקוד את כל העקרות, יעשיר את כולם, יוריד שפע לעולם וכו', ענה לו השני, אתה חכם לא בעל אמונה, כי מה שהשי"ת עושה זה הכי טוב שבעולם, בעל אמונה מרגיש שמחה גדולה דוקא לדעת ולקיים את הכל עפ"י רצון השי"ת בלבד

(עיין בספר הנפלא בלבבי משכן אבנה), ומכאן לבעל אמונה, שאפילו הדיבור צריך שיהיה בו חיזוק לאמונה, וכ"ש הצער והיגון והקשיים בחיים, עם אמונה שלימה, שיש בה קידוש ה'.

34. רבינו המשגיח הגדול הגה"צ יחזקאל לוינשטיין זיע"א, לימד אותנו (אור יחזקאל, אלול) שהאמונה בהשי"ת היא היסוד למדות טובות, כשיודע ומבין ומרגיש השגחה פרטית שהכל מהשמים פחות כועס, פחות מקפיד, לא מקנא, חי בשמחה, פחות מסובך עם אנשים, כי רואה תמיד את השי"ת, ורבינו הקדוש הרמח"ל זיע"א (מסילת ישרים פי"א) שאם אנשים היו בעלי אמונה ויודעים אין אדם נוגע במוכן לחבירו (יומא לח.) לא היה קנאה בעולם כלל, חיזוק האמונה תרופה לשלום בית, למדות טובות, לאהבת ישראל באמת, לחיות בשמחה, ולזכות לכל הברכות שבתורה.

35. לא ולא, אדרבה להיפך יזכה להנאות חיוביות ומועילות המסייעות לו לעבוד את השי"ת, כי בשמים נגזר על האדם כמה יהנה בעוה"ז במשך השנה, תקציב שנתי לפרנסה, לבריאות, לכבוד, להנאות, ולשלום בית, וכשהוא מבזבז ההנאות על עבירות ח"ו, או על הבלי העוה"ז לא נשאר להנות, ולכן אין שלום בית, אין בנים מוצלחים, ואין כלום, וכאשר מתגבר על שמירת הלשון, העיניים, על הכעס והגאווה, ולא התפרק בעבירות, ועדיין יש לו מינון של הנאות המגיע לו, ואז יזכה באמת להנות בדברים תורניים ומועילים, אשתו מכבדת אותו, בניו אוהבי תורה ויראה, הפרנסה בשפע ובקלות, כלומר כדאי לקיים את הפסוק "בזעת אפיך תאכל לחם" על קיום התורה והמצוות ואז למשפחתו ולבניו אין צורך להזיע, זה יבוא בקלות ובשמחה.

36. אבן עזרא (פרשת שלח) תירץ שני תירוצים: א) הנשארים שלא טבעו ידעו ויכירו ויבינו את השי"ת טוב טוב, כי זה השפה שלהם ע"י עשר מכות מכירים את האמת, ב) תירוץ נוסף שהמצרים טובעים, רגע לפני שימותו יצעקו ויאמרו "יש בורא לעולם" וזה כבוד שמים, ויש כאן אמונה וידיעת ה', כי אצל השי"ת העונש אינו נקמה, אלא חינוך לחנך אותנו, והנה כאן קיבלו חינוך ויבינו שיש בעל הבית על העולם, אדון עולם אשר מלך, וזה עיקר תיקון העולם, ורבנו הרמב"ם (רפ"ק מהלכות תענית) מלמד אותנו, שעצם הידיעה שהצרות הפוקדות אותו והעיכובים והקשיים שזה מהשמים, זה הסגולה להינצל מצרות, ומכאן המעלה הגדולה והעצומה לומר תמיד "הכל מהשמים" ויש כאן כבוד שמים וישתנה לטובה בעזהי"ת.

37. פסוק של אמונה ושל הודעה חשובה, דהע"ה בספר תהילים (פרק ק) "דעו כי ה' הוא אלקים" כלומר, דעו לכם, הודעה חשובה, הודעה גדולה, השי"ת הוא האלקים, כלומר,

אך ורק הוא המשגיח עליכם, ולדעת האבן עזרא, סיום הפסוק "עמו וצאן מרעיתו" חוזר על הרישא, וכאילו הפסוק אומר כך, תדעו אתם עמו וצאן מרעיתו שה' הוא אלקים, והבן, ומכאן הוכחה חזקה שצריך תמיד לעורר על אמונה, ולפעמים שיש מחלוקת, מריבה, ויכוחים, טענות וחילול ה', כיצד תרגיע את האווירה, ע"י צעקה של אמונה, לומר להם, חברים יקרים, מה קורה לנו, יש בורא לעולם, והכל מהשמים, להפסיק עם המחלוקות הפיגועים והעלבונות אחד נגד השני, וזה יכול לעזור, ויתכן סמך מכאן לדברי הרמב"ם בפיהמ"ש (סוף מסכת ברכות) שכותב: כי יקר בעיני ללמד עיקר מעיקרי הדת והאמונה יותר מכל אשר אלמדהו, ע"ש, ואם הרמב"ם הנשר הגדול היה חביב בעיניו, ואם בדור שלו היה צורך וחביבות ללמד על כך, מה נאמר בדורנו, שירדנו אלף אלפים מעלות אחורנית, ואם דהע"ה מעורר ומוסר לנו הודעה חשובה כזאת אז בודאי שגם הרמב"ם מרגיש שיש צורך בזה, ויתכן לעורר על מי שלא יודע בעל פה את י"ג עיקרי היהדות שכתב הרמב"ם (סנהדרין פרק חלק) ומי שלא מבין, ומי שלא חי כך באופן מעשי, שיש לו בעיה, ועיין בגמרא (סוטה מח סע"ב) אנשי אמונה שהן מאמינין בקב"ה, ופרש"י לוותר ממונם לנוי הדור מצוה, ולצדקה, ולהוצאות שבתות וימים טובים, גם בגמרא (שבת קיט:) מובא הפסוק של הנביא ירמיה שבשמים מחפשים אנשים שהם מבקשי אמונה, ע"ש, וכל ספר שומר אמונים הקדוש מיוסד על הפסוק הזה, כמבואר בהקדמה שם, אמונה חזקה – תשובה נכונה על כל השאלות.

38. אמונה, אאע"ה אבא שלנו, ומעת שבא אברהם אבינו בברית נהיינו ישראל, ובגויים לא יתחשבו, (הרמב"ן ס"פ אמור) ובטבע שלנו ובכח שלנו ובתורשה שלנו מאברהם אבינו, יש את כוח האמונה החזקה הזאת להכנס באש כדי לישרף ולא לעבוד ע"ז (רש"י ס"פ נח) ומבואר במשנה (ספ"ד דעדויות) האב זוכה לבן בנוי, בכח, בעושר, בחכמה ובשנים, והכח והחכמה להיות בעל אמונה טבוע בנו ואנחנו נקראים "מאמינים בני מאמינים". (שבת צז.)

39. גם אם צריך קצת השתדלות כל או"א לפי כוחו, אבל לענין חן וכבוד לא צריך שום השתדלות, יש אדם מתלבש מכובד ומפואר מאוד עם מור ואהלות עם כל ראשי בשמים, ובציבור לא אוהבים אותו, אין לו חן, אין לו כבוד, חן וכבוד לא צריך להשתדל, מי שמכבד את השי"ת ומרבה תמיד כבוד שמים, בשמים דואגים לו שיגיע לו הכבוד הראוי והנכון, והבורח מהכבוד, הכבוד רודף אחריו (עירובין יג:) וגם בבית, בביתו שלו מצוה להתנהג בהכנעה, בשפלות ובכבוד למשפחה, (ועיין בגמרא סנהדרין יד. , ומסכת כלה רבתי רפ"ה ורפ"ז, ומסכת דרך ארץ זוטא ספ"ג, ע"ש) ומי שמתגאה, גם אנשי ביתו לא סובלים

אותו (סוטה מז:), המבקש כבוד הוא חולה נפש, והזוכה לתורה, בריא בנפש, ושונא כבוד חיצוני, ואין כבוד אלא תורה (ספ"ו דאבות), והלואי שנזכה לכך, וצריך להתפלל חזק על כך, אמונה ותפילה תאומי צביה.

40. נכון שמדינא, לא מקיים מ"ע מה"ת לקרוא את שמע, כי זה לא זמנה, אבל מ"ע מה"ת של אמונה בודאי שמקיים, כי זה מצווה תמידית כל רגע ורגע, והחכם עיניו בראשו, וחכם לב יקח מצוות, והוא יושב וקורא ק"ש לפני זמנה וזוכה לקיים מצוות של האמונה כאשר יכוון, ועיין בספר הקדוש חובות הלבבות בפתיחה לשער ה שיש בפרשה ראשונה עשרה עינינים כנגד עשרת הדברות, ע"ש, ובודאי שהמכוון בפרשה זו, זוכה ומזדכך ונעשה קדוש וטהור, וכשיקרא אותה בזמנה יקיים עוד מ"ע מה"ת של ק"ש, ואם יכוון בלילה של ערבית, ובבוקר של שחרית "בשכבך ובקומך" יקיים עוד מצוה ואשריו. ובקובץ קטן זה נפרש בעזהי"ת בלי נדר פרשה ראשונה של ק"ש, ויש לדייק כן משו"ע סימן ע סעיף א ע"ש.

41. ראשית להאמין שהכל מהשמים לטובה, אין עוד מלבדו, וכל העיכובים, המכשולים, העלבונות, הצרות, הבלבולים, הקשיים, הרעב, הצמא, חוסר שלוה, פחד, חרדה וחלומות מפחידים, הכל הכל הכל, אך ורק מהשי"ת. ואח"כ לומר וידוי ולעשות תשובה ולומר להשי"ת שמקבל באהבה דין שמים, ואם השי"ת לא רוצה, גם אני לא רוצה כלום, ולומר ולכוון שמוכן למות על קדושת שמו יתברך, ואח"כ יקבל על עצמו להתחזק ולהוסיף מעלה בעבודת השי"ת, ויוסיף להתחזק ע"י הקמיע התורני המודפס בקובץ קטן זה, ולה' הישועה.

42. באמת הכוונה שסומך על השי"ת בלבד, כלומר אך ורק על השי"ת, נכון שיש לו כסף ויש לו אנשים שעוזרים, ויש לו קשרים, ויש לו כוח, ויש לו נציגים בחלונות הגבוהים, עכ"ז בשמים מבקשים לראות עליו, שאינו סומך עליהם, ההשתדלות מוכרחת ואינה מועילה, אין עוד מלבדו, רק השי"ת בלבד, זה נקרא יקראוהו באמת, ומבואר בזוה"ק (חוקת דף קפג ב) כולם באים לביה"כ להתפלל, אבל מעטים הם שיודעים לעורר רחמי שמים, וזה הפירוש "באמת" מלים שהם אמת, ע"ש, וכנראה שההכנה לתפילה מבחינת האמונה בהשי"ת, ובחינת תיקון המידות והמעשים עפ"י ההלכה, הם המסייעים להתקשרות ודבקות בהשי"ת, ולהרגיש צדיק ה' ויקראוהו באמת, והישועה קרובה לחיים טובים, וכן בתפילה וטהר ליבנו לעבדך "באמת", כלומר טהרת הלב בעבודת השי"ת בשלמות וגם אם אנשים עוזרים, זה בגלל שהשי"ת נתן בליבם, וצריך שלמות להשי"ת בלבד.

43. רש"י מפרש שהפסוק מדבר על השי"ת, מי שחסיד ותמים וברור במעשיו, כך השי"ת מתנהג איתו, ומי שעקשן במעשיו ולא נכנע להשי"ת, גם השי"ת מתעקש איתו, בעל אמונה לומד מהאבות הקדושים שהיו חסידים ותמימים וברורים והשי"ת שמע תפילתם, ומפורש בגמרא (נדרים לב.) כל המתמים עצמו, הקב"ה מתמים עימו, שנאמר "עם חסיד תתחסד", ופרש"י "מתמם עימו" - כלומר להיות תמים לפני השי"ת בלי שאלות ובלי טענות, והסימנים לכך הענוה, הפשטות, השמחה במצוות, התחזקות באהבת ישראל עם כולם באמת, והישועה קרובה לחיים טובים ולשלום.

44. כמובן להיות בעל אמונה, שהרי חולי הנפש יכול להיות גם לאדם חכם שיש לו שגעונות, כמו מחפש כבוד, פרסום, הנאות, תאוות גופניות, רוצה בית גדול, ריהוט מיוחד, ולפעמים מגיע לחולי גדול עד שנקרא בעל נפש (כמו בעל גאוה, בעל לשה"ר) כלומר אדון לחולי הנפש הזה בגלל תאוות ורצונות שחושק בהם (ועיין פרש"י ורלב"ג ומלבי"ם, משלי כג,ב) ועי"ז מגיע לטמטום הלב ונעשה חולה (רש"י סנהדרין עה.) לדוגמא, קורח ביקש כהונה ויצא נגד משה רבינו, המרגלים פחדו על כבודם ודיברו נגד ארץ ישראל (מס"י פי"א), ובזמנינו כל פרסום בחוצות גורם לרצונות בנפש, ועי"ז עצבון ודכאון ויאוש, רח"ל, ונעשה ממש חולה פנימי קשה, בריא בנפש מסתפק במה שיש לו, וקונה רק כפי הצורך ואפילו יד שניה, ונמנע מהלוואות שזה היסוד לקלקול הבית, להמנע מפו"ר, ומלהקים בית עם ברכת ה'. כשיש אמונה אין רצונות, כי מאמין שהכל מהשמים, ומתמודד תמיד, אין רצון ואין צער, אין תשוקה ואין כאב לב, (רש"י ברכות לב:), אין אשליה ואין אכזבה. (עיין מלכים ב' ד, כח) המוותר על הרצונות, הוא רגוע, העוצם עיניו מלהביט בעולם הוא שמח, כשלא תרצה תהיה שלם יותר. וכמובן על הכעס, הקנאה והגאוה, בעל אמונה, מתקדם ומתגבר על הכל לאט לאט (מס"י פי"א), וע"ע בספר הנפלא "דע את עצמך" לבעל הספרים היקרים והנפלאים "בלבבי משכן אבנה".

45. אין יסורים בלי עוון (שבת נה.) ובשמים יודעים את הכתובת שלך, ואת המיטה שלך, וכמו אבא שמחפש את בנו ומצפה שיחזור אליו, כך השי"ת, ואם ע"י היסורין מתעורר לתשובה, ומתקדם ומתעלה, ה"ז כבר איש אחר, נכון שבשמים לא היו מרוצים ממנו, אבל כעת שהתקדם והתחזק בתורה ויראה, והבן חוזר לאבא, אין סיבה וצורך להעניש, ועיין רמב"ם (רפ"ק דתעניות) שעצם הידיעה שזה מהשי"ת, כבר מרגיע את מידת הדין, ורש"י מפרש שתיקותא- שלא יבעט ביסורין הבאים עליו, ותפילה להשי"ת סגולה להצלחה לביטול היסורין. ובספר משלי (טז,ז) "ברצות ה' דרכי איש גם אויביו ישלים איתו" ובילקוט שמעוני מפרש שם מי הם אויביו, לרבות מזיקי ביתו, פרעושים יתושים

וזבובים, ע"ש, ולפ"ז צריך להרגיש שטירדות כאלה נשלחו מהשמים, ושיעשה וידוי ותשובה, ויודה להשי"ת בשלמות שהשי"ת שלח טרדות אלה, ה"ז סגולה שיסתלקו ויפסיקו להטרידו, כי ע"י התשובה ברגע זה הוא התעלה, והשי"ת רוצה את דרכו, ואין לחשוב שבגלל מזג האוויר הפירות מרקיבים ובאים יתושים וחרקים, כי זה נגד האמונה, כי גם פירות המרקיבים בגלל מעשיהם המקולקלים של בני האדם. (כמבואר בתדא"ז פ"ג, ואור יחזקאל אלול דף קטו)

46. מרור רמז ליסורין, לצרות, לבעיות ולקשיים בחיים, שהם דברים מרים, ובשמים מבקשים לראות שאתה לועס את המרור, את הצרות, לא מבקש לבלוע מהר, חושב ומעמיק שזה מהשמים, ועם כל הצער והכאב בשמים רוצים שאני אסבול, וכשהוא סובל ומקבל באהבה, מרגיע את מידת הדין וזה עיקר תיקון העולם, להרגיש ביטול גמור לרצון השי"ת. היו צדיקים וחסידים שבזמן תפילת העמידה היה להם גירוי ביד, בראש או ברגל, והיו מכוונים לסבול ממש ולא לזוז בתפילת העמידה, ומרגישים שעומדים לפני מלך ממ"ה הקב"ה באימה וביראה, וכמובן שזו מעלה גדולה וכח גדול וחזק. ועיין פרש"י (דניאל א, ד) שמפני אימת המלכות היו מתגברים על השחוק, השינה ומלצאת לבית הכסא, ע"ש, ועאכ"ו לפני השי"ת, ועיין לעיל (תשובה 25) כשיש יסורים וצרות בעולם, להרגיש שהשכינה נמצאת כאן עכשיו, ואין לבלוע המרור, ללעוס היטב ולכוון להיות נזוף כמנודה לקבל דין שמים. (זוה"ק משפטים דף קז,א), ויצפה לישועת ה' בקרוב. עצה נוספת שיש יסורים, חולאים וכאבים, בנוסף לאמונה, לכוון להמליך את השי"ת על אותו אבר שסובל ממנו, או על אותו עסק, אותו חפץ, עם ביטול גמור להשי"ת בענין זה (ועיין זוה"ק ס"פ האזינו), ויאיר עי"ז, ויתעוררו הרחמים, ויסתלקו הדינים, ויצפה לישועת ה'.

47. בודאי בין אדם לחברו, כשרואים בעולם רעידת אדמה, צונאמי וברק השורף, מבינים ומאמינים שזה מהשמים, ואין כאן מגע יד אדם. וכן כאשר החליק ונפל ונשברה רגלו, או נשפכו עליו מים חמים, ונשרפה ידו, לא מתרעם על כלום, ואם הוא בעל אמונה יבין מיד מה ה' רוצה ממנו. אבל כאשר ניזוק ע"י אחרים זהו הקושי, שהשכל אומר זה פלוני אלמוני, והאמונה זועקת זה מהשמים, ואין עוד מלבדו, וזו העבודה הקשה ביותר, וכדלעיל (תשובה 28), בשם רבינו הבעש"ט זיע"א שעוה"ז מלא ציורים, והכל מהשמים, ע"ש, ונראה עוד שגם "קדושים תהיו" זה קל יותר מתיקון המידות של בין אדם לחברו. מי שעובד על עצמו להתקדש, זוכה ומתעלה עד שיצה"ר של עריות מאוס בעיניו, וכמש"כ רבינו המסילת ישרים (סימן כו) שהקדושה תחילתה עבודה וסופה מתנה, אך

בין אדם לחברו נורא ואיום, להסתבך עם אנשים ולראות בתוצאות ובהתנהגות אך ורק את השי"ת, זה עבודה עצומה, ועיין במדרש (ילקוט שמעוני שופטים ג) שהראשונים נתנסו ע"י הקב"ה ולא ע"י גויים, ע"ש, גם במהרש"א (ר"ה ג:) מבואר שאפי' הנביא נחמיה שביקש ממלך פרס רשות לבוא לארץ ישראל, לא התכוון לבקש מהמלך אלא מאלוקי השמים, ע"ש, וכן פירש הגר"א על אסתר מלכה שאמרה "איש צר ואויב" והצביעה על אחשורוש, (מגילה טז.) שבמחשבה הרגישה שהיא מדברת עם השי"ת, כי לב מלך ביד ה', ואין עוד מלבדו, והשגות כאלה באמונה הן הדרגות הגבוהות והקשות, וה' יזכנו לכך.

48. אחרי שלמדנו והננו שהכל מהשמים, ומפורש בגמרא (ב"ב צא:) "אפילו ריש גרגותא משמיא מוקמי ליה", ופירש הרשב"ם "שר הממונה על הבורות של המים", והוסיף המהרש"א מהו ביאור המילה "אפילו"? שבודאי תפקיד של מלכים גדולים מהשמים, ואפילו תפקידים פשוטים הכל בהשגחה, על השפלים איזה תפקיד, משרה, משכורת, בהשגחה מלמעלה, ומצינו שרים בממשלה, בלי מעמד פוליטי ובלי השכלה כללית שקיבלו תפקידים בכירים מאוד, וזה כולל יועצים, דוברים, מנכלי"ם, גזברים, ועדות למיניהם, כי הכל מהשמים בלבד. ולכן בעל אמונה צריך להרגיש טוב בכל מה שעובר עליו, לא רק שלא מקנא בתפקיד של אחרים כי זה מהשמים בלבד, גם אם יש לאותו תפקיד נהג צמוד, רכב חדש, שומר ראש ומשכורת גבוהה, זה מהשמים. וכשאתה מקנא או מהרהר מאיפה זה בא, כאילו אתה מהרהר על השי"ת, ובנוסף תשמח במה שנתן לך השי"ת, ותהיה בעל אמונה כל רגע ורגע עם דבקות בהשי"ת, ועדיף במקום תפקיד כזה, בנים יקרים וחביבים, שיש להם ירא"ש צמודה, וכל יום כחדשים בעבודת ה', ושומרי ראש עליהם שהם יהיו המנהיגים של הדור הבא, ואשריך שזכית לכך, גם אל תקנא בחתן, כלה, אבי הבן, ואירועים משמחים, תשמח עם כולם, ותברך את כולם, ותודה להשי"ת שיש שמחות, ובקרוב מהשמים ישמחו גם אותך לחיים טובים.

49. אאע"ה חיפש את האמת, את האמונה, את אדון העולם, וחיפש תמיד ביום ובלילה (רמב"ם רפ"ק דע"ז) וזכה שנגלה אליו ואמר לו אני בעל הבירה, ועיין בגמרא (סוטה י.) לפני שותי יין מצוי תמיד יין, ולפני עובדי אדמה מצויים תמיד ירקות, והוסיף בן יהוידע שם על שמשון הגבור שמהשמים נתנו לו הרבה כח לפוריות הגוף, ולכן גם בבית האסורים היה מצוי לו כן, ומכאן לבעל אמונה שמחפש את האמת ורואה כל פרט ופרט בהשגחה מהשמים, שמזמנים לו לראות כן, וכן הנביא (ירמיה פרק ה) מבטיח לנו, מי שמבקש אמונה, ה' סולח לו, ע"ש, וכן הפסוק (ישעיהו ו) "מלא כל הארץ כבודו" כלומר הוא ברא את הכל, והכל שלו וכל מה שאתה רואה, להרגיש שיש כאן אלוקות, כלומר יש כוח

ורצון של השי"ת שעוה"ז התקיים תמיד, וכמו שהאריך בזה רבנו הגר"ח מוולוזין בספר נפש החיים, ע"ש, וקצת ראי' מדין טל ומטר שע"י אמירה 90 פעם, נקבע בזכרון לטובה, וכשמסתפק אינו חוזר, ועאכ"ו מי שתמיד חוזר על עצמו להיות בעל אמונה, שמסלק הספקות ורואה ההשגחה, ויגעת ומצאת "תאמין" – תזכה להיות מאמין גדול.

50. כוונת רבינו הבעש"ט הקדוש זיע"א, שבכל יהודי יש כוח וחוזק ואומץ מהשי"ת שמחיה אותו, ואומר לו גדל, כל הנשמה תהלל יה כל נשימה ונשימה תודה להשי"ת (מד"ר בראשית פי"ד) כמו דין "מעמיד" בסוכה, שהסכך בזכות הדפנות, ויש סברא שמעמיד פסול פוסל את הסוכה (סוכה כא:) ופרש"י שהדופן כמו הסכך, כך הקב"ה מעמיד את האדם לחיות ויש לו כוח מהשי"ת, וכשאתה הולך, מדבר, נושם, לומד ועוסק בענין מסויים, צריך להרגיש שיש לי כוח כעת מהשי"ת, וזה נקרא אלוקות, כלומר, כח מהשי"ת, ואם יהיה ח"ו פתאום אירוע מוחי או התקף לב לשניות מספר, הוא הולך לקבר או לשיתוק ח"ו, ומפורש גם בגמרא (תענית יא סע"א) "בקרבך קדוש", כלומר קדושה מהשי"ת בתוך האדם כל רגע וכל שניה בחיים, ולכן אמר הנביא מיכה (פרק ד' פס' ה') "כי כל העמים ילכו איש בשם אלוקיו ואנחנו נלך בשם אלוקינו לעולם ועד" ואומרים פסוק זה כל בוקר לפני שיר של יום. ותמוה כיצד הנביא נותן רשות לגויים ללכת לע"ז, הרי הם מצווים על האמונה, ולכן פרש"י בשם התרגום שהכוונה שהגויים ילכו לאבדון בגלל שלוקחים כח שמביא להם השי"ת ומשתמשים בו נגד רצונו, ועם ישראל קדושים דבוקים בהשי"ת לעולמים, וכך אמר דהע"ה על שמעי בן גרא כשקיללו, כי ה' אמר לו קלל את דוד (שמואל ב טז, י) כי אם יש כוח לשמעי לבוא ולצעוק ולקלל ולהשפיל את דוד, הרי קיבל את הכוח מהשי"ת, נמצא שזה מהשמים, ומכאן שיש חיות וכח וחיזוק מהשי"ת לכל או"א כל שעה וכל דקה וכל שניה, והבן. וראה עוד בספר על"ה במאמר הנפלא של רבינו הגדול נאמ"ן שליט"א דף יח ותהנה.

51. שמע ישראל זה כמו "הודעה חשובה" יש בורא לעולם, זה כללי לכל העולם, יש אלקים המנהיג הראשי, והוא אחד, ואין שניים, ואין עוד סיבות. להמליך את השי"ת למלך על כל העולם הכוונה שאני המאמין המוסר מודעה זו, מכוון ומודיע ומפרסם בזה שהכל מהשי"ת כל העולם כולו. השי"ת מלך גדול הפועל ועושה ויעשה כרצונו יתברך, וכשרואים רעידת אדמה בעולם, מלחמות, תאונות, שרפות, צונאמי ונזקים נוראים, זה מהשמים, וזה מראה שעשית את השי"ת מלך ושהוא עשה את הכל, ולכן כתוב אלוקינו שזה פסוק כללי עולמי לכל העולם, גם לעשות שם ותפארת למשה רבנו (רמב"ן דברים ו), מצות האמונה. אבל בפסוק "ואהבת", זה לשון אישי לכל או"א, לכן כתוב "אלוקיך"

כמו "אביך", איזה שיקול גדול היה לך כשאביך צריך ענין מסוים, כך אלוקיך, שלימות עצומה ודבקות גדולה בהשי"ת, להרגיש קשר אישי, פרטי, פנימי, בדבקות אין סוף עם השי"ת. גם לרמז לישראל שזוכים להכנס לארץ הקודש ולקבל פני שכינה (זוה"ק יתרו עט, ב). כשרוצים לעורר לאמונה ולמצוות מקשרים באופן יחיד את כל או"א עם השי"ת ועם התורה, "ה' שועתי אליך ותרפאני" (תהלים ל) "ובתורתו יהגה" (תהלים א) נקראת על שמו (ע"ז יט.). (ועיין רד"ק שמואל א' טו,טו)

52. לפרש"י כל הקללות על הגויים שציערו הרבה את עם ישראל, ולדעת הרד"ק אלו קללות על הרשעים שגרמו מחלוקת ולשה"ר וחילול ה' עם שאול המלך, ויצא מכך נזק גדול לישראל וחילול ש"ש, וכמו שמסיים דהע"ה "יען אשר לא זכר עשות חסד", ומכאן למד במדרש רבה (פרשת נשא) שמי שלא עושה חסד יש עליו 24 קללות שאומר דהע"ה בפרק זה, וזה נורא ואיום למתבונן, ואיך שיהיה בעל אמונה לא מקלל, ומשאיר את הכל על השי"ת ומתחזק באמונה, גם בעל אמונה נזהר תמיד גם אם לפי ההלכה מותר לו, נכון שיש בעיות וקשיים וח"ה ולשה"ר, אבל צריך בי"ד לקבוע מה השכר ומה העונש, ובפועל זה לא נעשה, אז עדיף לבעל אמונה להתפלל שיתקדש שם שמים ויצפה לישועה.

53. מפרש רבינו אוה"ח הקדוש, לפעמים יש על האדם "דינים גדולים" שהתפילה כעת לא תעלה למעלה וצריך מסירות נפש, כמו להיכנס למים ממש לפני שיפתחו, ולהתעצם באמונה בכל ליבם, ועי"ז יתגברו הרחמים ויזכו לנס, ע"ש, ויתכן כיום לא צריך ים ולא להכנס לסכנה, לחפש מצוה מיוחדת ולעשותה בשלמות, כמו אהבת ישראל באמת, כמוך ממש, זה מסירות נפש, ורק בעל אמונה באמת מגיע להשגה כזאת, והישועה בדרך.

54. בודאי, יסוד האמונה הוא כבוד שמים, מלכות שמים, קידוש ש"ש בעולם, וכאשר יושב על הקרקע בתיקון חצות, ומתבודד על סדר יומו עם חשבון נפש נוקב, ובוכה ומצטער על ביהמ"ק, ועל כבוד שמים באמת, ולא מבקש כלום, אלא רק ביהמ"ק, קיבוץ גלויות, כבוד שמים ומלכות בית דוד, בודאי זה עושה רעש בשמים, ובודאי זה קשור לאמונה, וזה נקרא לדרוש את ציון (עיין סוכה מא.), והלוואי שתמיד נכוון במצוות, להקמת שכינתא מעפרא ולעילוי שכינת עוזנו.

55. לא, ואדרבה מראה בזה שהוא דורש את השי"ת תמיד, ומפורש בפסוק (ירמיה ט, כב) אל יתהלל חכם, גבור, עשיר וכו', "כי אם בזאת יתהלל המתהלל השכל וידוע אותי", ע"ש, ורבנו החפץ חיים זיע"א בספרו הקדוש שם עולם (פרק ז) מביא כן למעשה, ומש"כ

הרמב"ם (ספ"ה מהלכות דעות) שבעל בית קונה בית ואח"כ נושא אישה, זה נכון לבעל דעה, אבל בן תורה שאין לו, ורוצה לישא אשה, להתקדש ולהתקדם ולבטוח בהשי"ת באמת, ה"ז בעל אמונה ולא בעל דעה ואשריו, והקב"ה ימציא לו, וכמש"כ הרמב"ם (סוף הלכות שמיטה ויובל). ועכ"ז נראה שבתפילת העמידה עדיף לעשות את הפיסוק כך: "ועל חסדך הגדול באמת" (כאן להפסיק) "נשענו", לשבח את השי"ת שהחסד שלו גדול באמת, ולא לומר "באמת נשענו", כי מי אמר שזה באמת כמו שרוצה השי"ת, והלואי שנזכה לך באמת, והבן.

56. כוונת רבינו הגר"ח מוולוזין זיע"א, לא סתם אמירה של אין עוד מלבדו, אלא מי שבאמת חי כך ומרגיש באופן מעשי שהשגחת השי"ת עליו מעל הטבע, ועבד על עצמו זמן רב להרגיש כל פעולה וכל בעיה וכל ענין שזה מהשי"ת, ולא רואה אנשים ולא כלום, איש כזה כאשר יתבונן בענין אין עוד מלבדו יזכה להיות בהשגחה פרטית מעולה ובטוחה מהשי"ת, בבחינת "רואה ואינו נראה", וכמש"כ רבינו זיע"א בנפש החיים (שער ג פרק יב) ע"ש, וזה מתאים מאוד לדברי החסיד רבינו יונה שפסק בספר שערי תשובה (שער ג' אות לב) שיש אזהרה בתורה "לא תירא מהם", וזה בשעת מלחמה, ורבינו יונה לומד דין זה בכל ענין, בכל צרה, בכל בעיה ובכל קושי שלא יהיה, שלא לפחד מבני אדם כלל, אלא להרגיש שהתיק הזה הוא רק בידי השי"ת בלבד, וידאג ויפחד מעוונותיו או מעבודת השי"ת שאינה כדין, כי זה העיקר, שכר ועונש תלוי בדין שמים בלבד, וזה נורא ואיום למתבונן, כמובן שיש פחד טבעי וכללי כמו שהאריך רבינו הסטייפלר בספר ברכת פרץ (פרשת שופטים) ע"ש, אבל היסוד לבעל האמונה שלא יבוא לידי פיזור הנפש או קוצר רוח, ועיין בגמרא (ע"ז ב:) שלמדו מהפסוק "ה' איש מלחמה" שהשי"ת עושה מלחמות, ובירושלמי (פ"ב בשבת ה"ו) "בשעה שישראל יוצאין למלחמה, בי"ד של מעלה יושבין עליהן, אם לנצוח, אם להנצח", ע"ש, וזה עומק דברי נפש החיים במחשבה של "אין עוד מלבדו". ובזה מובן כיצד יש עין הרע ע"י אנשים, הרי הכל מהשמים, אלא כאשר יש גאוה, שמשבח את עצמו ואת עסקיו ואת משפחתו, כאילו הכל בזכותו, ואז השי"ת מסיר השגחתו ממנו וניזוק ע"י עין הרע של אחרים, וכאשר הוא בעל אמונה, ומשבח את השי"ת, שהכל מהשמים לטובה, אז יש עליו השגחה, ואין עין הרע, על בעל אמונה לא שולטת עין הרע ולא כישופים.

57. השי"ת האבא הגדול אוהב אותנו תמיד, נכון שיראת שמים זה בידנו בעמל ויגיעה ומסירות, אבל מי שהתפלל ויבקש יראת שמים, בודאי שיתנו לו, ובודאי שהוא מעורר סניגוריה למעלה, כי תמיד מבקשים גשמיות, פרנסה, בריאות, שידוכים וכו', וכשמגיע

יהודי ומבקש יראת שמים זה נפלא מאוד, ומפורש כן בגמרא (ע"ז ה.) על הפסוק "מי יתן והיה לבבם וכו' " שהיו צריכים לבקש יראת שמים, וכן במהרש"א שם מפורש כי ביד הקב"ה להטות לב האדם לטובה, וכן בפרש"י (מגילה כה.) שהיכולת בידו להכין לבבנו אליו. ובזה מובן הסברא שגם עבירות שנכשלנו בהם בשוגג זה מהשמים, נכון שצריך תשובה וחרטה וקבלות, אבל אם השי"ת היה רוצה, היה מטה ליבנו שנזהר ונזכר ולא נכשל, אז בודאי שצריך להתעורר על עצם הענין, שמהשמים לא סייעו בידי להמנע מעבירה, כי בשמים מקפידים עלי, אבל ברור שאין הכוונה שזה מהשמים והוא צדיק, הוא לא צדיק ולא כלום, הוא העיקר יודע שאסור להתייאש ובשמים חיפשו אחריו ותפסו אותו על חם, ויעשה תשובה ובשמים יקבלוהו באהבה, ומפורש בגמרא (ברכות יב:) כל העושה עבירה ומתבייש בה, מוחלין לו וכו', ע"ש.

58. בודאי בעל אמונה תמיד חולה אהבה על השי"ת, הרבה יותר מכבוד הוריו ומכבודו עצמו, בעל אמונה מוכן למות כל רגע ורגע לכבוד השי"ת, וכשעושה אירוע, מסיבה, חתן וכלה, לא שוכח את העיקר וזה כבוד שמים, וראיה מהגמרא (סנהדרין פט:) שהשטן קיטרג על אאע"ה שעשה משתה ליצחק, ולא עשה משהו מיוחד לכבוד השי"ת, ע"ש, וכאשר במסיבות ואירועים מקפידים על צניעות והפרדה למהדרין, מלצרים עם כיפות, מלצריות עם שער אסוף, ובגדים צנועים המתאימים לנשים להלכה, וכן מקפידים בהפסקה באוכל לומר ד"ת ולעורר על דברים שהזמן גרמן, ה"ז עושה רעש בשמים, כמו דהע"ה שהיה מכרכר בכל עוז לפני השי"ת, וזכה להיקראות חי וקיים, להיפך משאול שהקפיד על כבודו, ומיכל למדה מאביה לזלזל בדהע"ה ונענשה (סנהדרין כא.), וכן בעל אמונה מצניע מעשיו ולא מבקש כבוד ופרסום ולא כלום, ויודע שהכבוד האמיתי זה דבקות בה', ובנים עם ירא"ש, וכבוד שמים תמיד, בסיכום, גשמיות בידי השי"ת, רוחניות בידים שלנו, ואפילו רזה וצנום, וכן בעל בשר ושמן זה מהשי"ת, ישתבח שמו (תנחומא פרשת תצוה) ותמיד יש לחשוב, יש בורא לעולם, ואין על בורא עולם בעולם, וצריך להגיע לדרגה של נשיא שאין על גביו אלא ה' אלוקיו (הוריות ט.) והלוואי שנזכה לכך, ואשרינו.

59. תוסיף לעצמך שאלה ותשובה באמונה לקדש שם שמים, ונפרסם בהוצאה הבאה לזכות את הרבים, ואשריך.

תרגילים באמונה

בעל אמונה לא כועס כשלא נעשה רצונו, גם שביקש פעמיים ושלושה - עשר ועשרים.

חסר כף למרק – לא צועק "אין כף", אלא להיפך, אומר תודה רבה על הצלחת מרק, ומבקש כף, כי כשאין כף זה מהשמים, ובוחנים אותו כיצד יגיב.
כשמבקש לברוח מאנשים זו זכותו, ויעשה השתדלות, ואם נתפס באמצע או דופקים על פתח ביתו, זה מהשמים שרוצים שיפתח ויעזור להם או ישמע אותם.
כשלא מגיע למאן דהו עזרה, שלא יעזור, ובשמים רוצים שיגיד להם – אין אפשרות.
כל פרט בהלכה, למשל, לקום לעשות נט"י כדי לברך, לקרוא ק"ש כשהוא עייף, שכח לברך על המחיה או ברה"מ וחוזר למקומו כשהוא בבית, בודאי שלא יברך והוא שוכב על מיטתו, הזכירו את שמו לעלות לתורה ועולה בשמחה גם אם מאוד לא רוצה כעת, מכח ההלכה שכך הדין, כך הדין - זה רצון ה', ומכח שהוא בעל אמונה – קם ועושה כן בשמחה.
רצה לשבת למעלה במקום מכובד יותר, ודוקא הושיבוהו למטה או להיפך, לכוון שזה מהשמים לטובה, וגם אם הזיזו אותו מכסא לכסא, יכוון שזה גלות וגלות מכפרת עוון (ברכות נו סע"א) לטובתו. (פלא יועץ גלות)
"עבדו עליו", רימו אותו, זלזלו וגזלו ואין עם מי לדבר, אין צורך כעת בהשתדלות, אין טעם לכך, רק להתחזק באמונה, שזהו רצון השי"ת, ותו לא.
גבאי בית הכנסת מצער את הציבור, או רב בית הכנסת מקפיד מאוד, והציבור בלחץ, לא נורא, העיקר שישנה תורה ויראה, וישנה עלייה רוחנית, וישנה עבודת ה' , זה מצויין.
הבעיות הגשמיות זה מהשמים ולהתפלל, ואם זה מפריע ברוחניות וישנה אפשרות, תעשה השתדלות ותלך למקום אחר.
בעל אמונה משבח את כולם: פתחו עוד ת"ת, עוד כשרות בד"ץ, עוד חנות, עוד בית כנסת, עוד בית מדרש, עוד גמ"ח לעזרה, שמח ומודה להשי"ת, ומפרסם את כולם לטובה. (חזו"א אמונה ובטחון)
בעל אמונה: העיקר אצלו כבוד שמים, ואם יש לו מבנה גדול והרבה חדרים לת"ת ויש מקום, מוכן לתת לאחרים לפתוח משהו נוסף, והכל עפ"י דעת תורה ואשריו, הוא רואה את השי"ת.
בעל אמונה: שמח לעזור בשידוכין, בכיוון תלמידים, בחיזוק לצריכים חיזוק, יוסיף דעת ויוסיף כבוד שמים.
בעל אמונה: לא מסביר עפ"י השכל, "לא רצו אותי כי אני דתי, כי אני ספרדי, אשכנזי, כי אני שמן, כי אני נראה פשוט", אלא כי זה רצון השי"ת.

בעל אמונה: קיבל משאלה מסויימת, מודה קודם להשי"ת הרבה, ואח"כ לאותו פלוני, מעט.

בעל אמונה: מזיזים אותו, לא רוצים, ביטלו את הכנס והפגישה, לא מתייחסים לבקשתו, הוא זז וממשיך הלאה ולא כועס, כי רואה בזה את השי"ת. (עירובין יג: וברכות סג.)

המאמין והמשתדל: האמונה עיקרית וההשתדלות טפלה, ויצליח, המשתדל ומאמין, להיפך, ואין ברכה בהשתדלות.

בעל אמונה כבה לו החשמל בליל שב"ק, והכל חושך, ויש אורחים, לא עצוב ולא כלום, שמח לקיים את רצון השי"ת, (כמובן משתדל בימי החול לתקן הבעיה).

הזמין אורח והלך האורח למקום אחר, כי שם לחצו, לא מקפיד, העיקר שהאורח טוב לו. (אמונה ובטחון לחזו"א)

לא חכמה להזמין אורח עשיר ומכובד, בן של רב גדול, אלא גם פשוט שבפשוטים, וזה יותר מצוה, ממש לש"ש, ובעל אמונה יעשה כן בשמחה.

בעל אמונה עושה תרגילים באמונה לעצמו בשמחה, מטבע שרצה להוציא מכיסו ויצא מטבע אחר, וכן צרור מפתחות מכניס לדלת מפתח ומצפה מהשי"ת לראות באיזה מפתח יפתח, הראשון השני או העשירי, וכן יש בכיסו עט אדום וכחול ושחור, וכשצריך תוחב ידו בכיסו לראות מה רוצה השי"ת, איזה עט יוצא לו, ואיש כזה דבוק באמונה בהשי"ת תמיד, ועיין בגמרא ערכין ט"ז סע"ב.

בעל אמונה בפגישה ולא כיבדוהו אפילו בכוס מים, מרגיש שזה מהשי"ת, ויש להם מדות טובות.

בעל אמונה שומע קושי' חזקה על דעה מסויימת או איש מסויים, מנסה ליישב ולהמתיק, כאילו זה קשור לבנו או לאחיו, ועל אחת כמה וכמה שלא פוסל דעות שונות שאינם כהשקפתו, ואדרבה מקדש בכך שם שמים.

בעל אמונה: גם אם הוא בעל יסורים, שמח בשמחת אחרים כאילו זה שלו.

בעל אמונה: גם משמח אחרים שלא יהיו שבורים ורצוצים, ויתחזקו באמונה גם כשהוא שבור ורצוץ, בעל אמונה צהלתו בפניו ואבלו בליבו. (חובת הלבבות שער הפרישות פרק ד')

בתי הכסא בבית הכנסת תפוסים כולם, ועאכ"ו בבית, מהשמים רוצים שתמתין.

בעל אמונה הוא בעל סבלנות, ומחכה בתור אפילו זמן רב, זה מהשמים.

מזמין מונית דחוף, אין מונית, תפוסות כולן ואין באזור, בשמים רוצים שתתעכב ולא תיסע, ולא תכעס.

מתקשר למספר מסויים, ותפוס זמן רב, אין קו, מהשמים לא חיברו לו את הקו.

בעל אמונה פותח ספר ולא נפתח בקלות, ולא מוצא המקום, מחייך ומתפלל וממשיך באמונתו.

בעל אמונה ברמזור אדום רואה את השי"ת שעוצר אותו, גם הולך רגל עומד בשמחה ברמזור אדום דקה אחת, דקה של אמונה בעמידה, ועיין בספר ע"ה דף עו.

בעל אמונה באמת, שעדיין לא נשוי, מגיע לשמחות של אחרים, שמח ורוקד, וכן כשעדיין אין לו ילדים מגיע לשמחות ולברית מילה של אחרים, וכשמברכים אותו שיזכה להיות חתן, שיזכה להיות אבי הבן, לא נפגע ולא נעלב, ואדרבה עונה אמן ומצפה לישועת ה', (ועיין רמב"ן עה"ת, בראשית) (יח,טו)

בעל אמונה תמיד עונה אמן.

סובב ידיך כרצונך, ותחשוב ותרגיש שהקב"ה מזיז לך את הידים, וכן בנשימה, וכן בהליכה, וכן בדיבור וכן בעיניים ובשכל. (ועיין נידה ל.)

בזמן הסעודה מגישים קערה עם אוכל, בעל אמונה לא נותן עיניו לברור חלק יפה לעצמו, אלא לוקח מן הבא לידו, ומושיט ידו במה שלפניו בלבד. (בא"ח בהר בחוקותי הלכה ז)

אירוע מסויים, שולחן עם אורחים, שתיה בשולחן, לא מכין ולא מוזג לכוסו, רק כשירצה לשתות, כי מאמין מה שהגיע לו מהשמים ישאר עבורו. (עיין עוד תורה תהא אמונתי עמ' 38)

האשה נקתה הבית היטב, ובאים אח"כ הילדים ומטנפים ומלכלכים, לא כועסת ולא רוטנת. נכון לבקש מהם לשמור וליזהר, אבל במציאות הכל מהשמים.

בן למשפחה שנעשה שובב, נושר, קשה הבנה, בעיה בנפש או בגוף וכיו"ב, זה מהשמים, להאמין שיש כאן נשמה גבוהה בגוף קשה, שמהשמים הטילו את התפקיד על הורים יקרים אלו, שליחות מהשמים להשתדל עבור בן או בת כאלה.

מעוברת שהפילה או מת בלידה, זה מהשמים תיקון לנשמה זאת שצריך היה לבוא לעולם הזה כדי לזכות לג"ע ותו לא, ואשרי אותם ההורים שזכו לעשות תיקון זה. (רבינו הגר"י זילברשטיין שליט"א בספר תורת היולדת)

אתה מאוד אוהב ונהנה לשמוע את ראובן כשהוא חזן, והגבאי הי"ו הזמין דוקא את שמעון, זה מהשמים, אל תצטער, אל תכנס לעצבות, תתפלל עוד יותר בכוונה, ותאמין באמונה שלמה שמהשמים רוצים כעת ששמעון יהיה חזן, ואתה תשמע היטב דוקא את שמעון, ואם כך רוצים בשמים, אז בודאי גם אתה תחליט לאהבו ולהנות משמעון כמו מראובן.

כשאתה נוסע ברכב, ופלוני מבקש להצטרף ולעשות איתו חסד, נכון שהיית מעדיף לנסוע לבד, אבל אם זה לא מפריע, כי המשפחה לא נוסעת, עפ"י ההלכה יש עליך חובה

לעשות חסד, תעשה זאת בשמחה, ותאמין באמונה שלימה, שמהשמים רוצים שתסיע אותו, ותרגיל באמונה זה יעזור לך לנסיעה טובה ובטוחה. בעל אמונה מבטל רצונו תמיד לפני השי"ת, כמובן שאם יש לו ענין וצורך מיוחד לנסוע יחידי ולהיות עם עצמו, שיעשה כן, וגם זה מהשמים, העיקר שישקול הענין ב"שקל הקודש".

בעל אמונה תמיד בוחן את עצמו, מה עיקר ומה טפל אצלו, ועל מה מוציא רוב זמנו, על גשמיות או רוחניות, "קבלה מעשית" אצלו זה "אמונה מעשית" וזו הקבלה האמיתית, אמונה שלמה. (איש מצליח הקדוש הי"ד בספר אשכבתיה דרבי דף ד)

בעל אמונה: דואג תמיד לאחרים, לטובת התלמיד בת"ת, ולא משנה באיזה ת"ת, לסייע ולעזור שיצליח בת"ת או בישיבה לתפארת בישראל.

בעל אמונה: מקיים את הפסוק "ומבשרך לא תתעלם", ודואג תמיד למשפחתו, לקרוביו, לקהילה שנמצא בה, אבל מכח האמונה, עוזר ומסייע כפי כוחו לכל נצרך ונזקק בסבר פנים יפות, ואפילו מטבע קטן, או מלה טובה, כל אחד והצינור שלו מהשמים. (ועיין כתובות נב:)

כל אומן שונא בן אומנותו (בראשית רבה פרשה יט) ואין אדם אוהב את בן אומנותו, אבל החכם אוהב בן אומנותו, וכן הקב"ה אוהב בן אומנותו (בראשית רבה פרשה לב) בעל אמונה הוא החכם, ויודע שהכל מהשמים, והעיקר שיתרבה כבוד שמים, ומשבח את כולם, מעודד ומחזק, תומך ומסייע ומתרים ותורם מכוחו ומכספו, ומעודד לפתוח עוד ישיבה, עוד בית כנסת, ועוד שיעור תורה, ואשריו, ולהיפך להיפך רח"ל, והוא בכלל כת שונאי ה', רח"ל. (ועיין רבינו יונה בשערי תשובה שער ב אות יא)

"טוב לחסות בה' מבטוח באדם" (תהילים קיח) ואותו אדם שסומכים עליו, הוא בסכנה, כי נהפך להיות כעת ע"ז, ועצה טובה לעשיר, גביר, בעל תפקיד בכיר וכיו"ב, לומר למקבלים אל תסמוך עלי, רק על השי"ת, תתפלל לה' שיתן לי כוח לעזור לכם, שלא יהיה בבחינת "משענת קנה" ח"ו. (ועיין פרש"י יחזקאל פרק כט פסוק ו')

בעל אמונה, מנצל את העונש מהשי"ת לחיזוק באמונה, לדוגמא נעקץ ע"י יתוש, או זבוב טורדן זמן רב, להרגיש מהשמים שלחו אותו להציק לי, והעונש נהפך למוסר באמונה, וכן משה רבינו נענש להיות לוי ולא כהן, וניצל עונש זה לשאת ארונו של יוסף (פרשת בשלח, וזבחים קב.), וכן קוצר רוח ועבודה קשה, ניתן לנצל את זה לאמונה שבזכות העבודה הקשה, עבדו רד"ו שנים, והקב"ה חישב את הק"ץ, קושי השעבוד השלים הענין, ולא היו צריכים להיות בקוצר רוח.

הסבא מנוברדוק היה אומר, תפילה זה עפ"י הטבע, תרופה שהצילה זה נס, נורא ואיום.

כל מה שעובר עלינו יום יום, זה תרגיל באמונה, אם מבינים שזה מהשמים, מצויין, השגנו את המטרה הדרושה, וכשאין מחשבת אמונה, זה סתם בזבוז, קושי, צער, עצבנות, וכשלא מתרגמים את זה לאמונה, סתם סובלים וחבל, ולכן יאה עניותא לישראל (חגיגה ח:) שעי"ז נעשה עניו ושפל (רבנו חננאל שם), כל בעיה שלא תהיה, לחשוב מיד מה השי"ת רוצה ממני, ואיפה צריך לתקן, מחשבה ראשונה שזה מהשמים לטובתי, ואח"כ חשבון מה לתקן.

"מודים אנחנו לך שאתה הוא ה' אלוקינו וכו' " כלומר, מודים להשי"ת שהוא אלוקינו המשגיח ומחייה אותנו, ואנחנו לא בידי מלך בשר ודם שהוא שוכח, ועצבני, וניתן לשינויים חיצוניים, אלא רק בידי השי"ת, אין שכחה, אין טעות, ויש רק תועלת, והכל לטובתנו בלבד, ותודה רבה לה' על הכל, וכך באמת צריכים להרגיש תמיד, כמה טוב שאנחנו בידי השי"ת בלבד.

"ותאמר שרי אל אברם וכו' עצרני ה' מלדת" (פרשת לך לך) יש כאן חיזוק באמונה, אין סיבות רפואיות ולא כלום, אלא רק עצרני ה', נכון שיש עיכוב כזה וכזה, אבל כל העיכובים מהשי"ת וזהו היסוד, שהכל מהשמים, כזאת אמונה קיבלנו ירושה מאמא שלנו שרה ע"ה.

עפ"י דברי המהרש"א (ר"ה ג:) שהכל בידי שמים, וכשאתה צריך עזרה מפלוני ומדבר איתו, תחשוב שאתה מדבר עם השי"ת שהכל ממנו, ולפ"ז גם להפך, אם פלוני מדבר איתך, ומטריח יותר מדי בטלפון או פנים מול פנים, תתפלל לה' באמצע ואפילו במחשבה, ותזכה לישועות, תתפלל וה' איתך, ותזהר שלא לפגוע בו זה מסוכן, בעל אמונה לא פוגע באנשים.

תמיד תדבר באופן שיתרבה כבוד שמים, לפני הסעודה להזכיר למשפחה לקום ליטול ידים ולא סתם לבוא לאכול, וכן לומר ק"ש ולישון ולא סתם ללכת לישון, וכן בתורה משה רבינו אומר: "דרך שלשת ימים וכו' וזבחנו לה' אלוקינו", וכן שלח את עמי "ויעבדוני", ולא סתם שלח עמי, וכן אאע"ה בעקידה אמר "ונשתחוה ונשובה אליכם", ולא סתם שלושת ימים נלכה עד כה ונשובה אליכם, להראות ולפרסם תמיד כבוד שמים, ומעשה ביהודי תורני אחד שנעל חנותו לתפילת מנחה, ולא סתם הניח פתק על החנות "תכף אשוב", אלא פתק עם כבוד שמים "הלכתי להתפלל מנחה", והבן.

הפסוק אומר: "אתה על תירא עבדי יעקב נאם ה' כי אתך אני" (ירמיה מו, כח), ועיין פרש"י ומלבי"ם, ומסקנת הדברים מי שדבוק באמונה, גם אם נכנס עם מינים ורשעים בעל כורחו, השי"ת ישגיח עליו לטובה.

קשה זיווגו של אדם כקריעת ים סוף (סוטה ב.) ובתוספות שאנץ שם מבואר, אותם המים שהטביעו המצרים הצילו את ישראל, כך זיווגו של אדם, אברהם מתאים לשרה, יצחק לרבקה, יעקב ללאה, ולא אחר, ולא אחרת, וכשיחשוב כך ויבין שהשדכן שלו זה השי"ת, אז באמת יזכו לבית עם ברכת ה'.

פרשת בא, ויצא מעם פרעה בחורי אף, ולא מובן כיצד משה רבנו כעס ונפגע מפרעה הרשע, מהשוטה הזה, ומפורש ברש"י על שאמר לו אל תוסף וכו', ויש כמה תירוצים וכולם מגומגמים, ומשה רבנו איש האמונה (משה רבינו בגימטריה תרי"ג) נפגע? היתכן? וצ"ע כעת.

"הרחמן הוא ישתבח בשמים ובארץ", כן הנוסח בברכת המזון, וצ"ע וכי בשמים חסר כבוד שמים, ומפורש בפסוק: "וצבא השמים לך משתחוים" (נחמיה פרק ט), וכאן בארץ יש בעיה למחוסרי אמונה שאינם רואים כבוד שמים, וצ"ע.

"המלך הטוב והמטיב לכל" כן הנוסח בברכת המזון, וצ"ע מה נתוסף במלה המטיב, על המלך הטוב, המלך הטוב הוא טוב לכולם כמ"ש "טוב ה' לכל" ואיזה מעלה יש באמירת "והמטיב", וצ"ל, שבאמת זה היינו הך, וזה כפל לשון לספר על טובות השי"ת, ובגמרא (ברכות מח:) כתוב, הטוב שלא הסריחו, והמטיב שניתנו לקבורה, וניתן לומר כן גם במילת "הטוב", אלא לחזק את כבוד השי"ת עלינו ולספר רובי טובותיו, נאמר כן, וכן במודים אנחנו לך, "הטוב כי לא כלו רחמיך" ומרחמים כאלה יוצא עוד, "המרחם כי לא תמו וכו' " וכ"ז לכבוד השי"ת במלים רבות, כמו "ועל כולם יתברך ויתרומם ויתנשא..." וכו'.

"ויעש אברהם משתה גדול" (פרשת וירא) ופרש"י שהיו בסעודה אנשים גדולים, שם ועבר ואבימלך, וזה פשוט, דאל"כ מה שייך לשבח אוכל, ולומר משתה גדול, וכי יש מעלה באוכל, וכן והדרת פני זקן, אין הכוונה בגיל זקנה, אלא "זה קנה חכמה", הגיל לא קובע, יתכן אדם בגיל 100 שנה והוא מסכן גדול, מלא עבירות, ואין לו כלום (ועיין קידושין לב:), וכן וירח את ריח בגדיו (פרשת תולדות), מה הריח יצחק בבגדי יעקב, ופרש"י ריח גן עדן, שלא יתכן ריח אחר של סתם בושם וכיו"ב, הכל מצוות ומעשים טובים, וזה נורא למתבונן.

אמונה זה כח, ע"י אמונה נקשר להשי"ת ומקבל שפע מלמעלה, לדוגמא, קבלת תענית, כשקבל על עצמו להתענות, מקבל כח מהשי"ת, וכן מצוה לש"ש, וכל מה שיעשה לש"ש ירגיש סיעתא דשמיא גדול מאוד, וכן ברית מילה בן 8 ימים, זה מסוכן, והמצוה שציווה השי"ת מביא כח, וכן תענית בכיפור זה מסוכן, 25 שעות ללא אכילה ללא שתיה, וכל

היום תפילות וסליחות להשי"ת, אלא זה מצוה שציוה השי"ת, הוא מקבל כח מהשמים לחיים טובים.

אל תיתן עצות להשי"ת, תבקש ברכה והצלחה ומהשמים מסדרים הכל, למשל, יש הערב חתונה ויורד גשם חזק כל היום (כמו חורף תשע"ב), אל תתפלל ואל תבקש שבחתונה לא ירד גשם, אלא תתפלל שתהיה הצלחה בחתונה על הצד הטוב ביותר, ובפרט שהחתונה בצניעות ובקדושה, וגם אם יורד שלג זה לא נורא, העיקר שתהיה ברכה והצלחה בחתונה, לחיים טובים, ומרומז בפסוק, "ה' יגמור בעדי" (תהילים קלח) וכן הפסוק "לאל גומר עלי" (תהילים נז), כלומר השי"ת גומר את הסיפור לחיים טובים.

בעל אמונה מרגיש תמיד שויתי ה' לנגדי תמיד, וזה עוזר מאוד להתגבר על מידת הכעס הקשה, שהפסוק אומר "כעס בחיק כסילים ינוח", נמצא שהכועס הוא כסיל, וזה חולי, ומביא שכחה (פסחים סו:) ואפילו על צורך מצוה, אסור לכעוס (יבי"א ח"ט דף קפ), וה"ז כאילו עע"ז, נורא ואיום, והקושי בזה כי הכעס בא באופן פתאומי, כשמטרידים או מעליבים ונפגעים, ויש התפרצות של כעס כעין שוגג ממש, ומהו הפתרון? זה כמו כלב נובח בחצר, שיתכן להבהל באופן מסוכן, אבל כאשר מתכוננים לכך ויודעים שיש כאן כלב נובח, מתכוננים ולא נבהלים, כך בעל אמונה, מרגיש תמיד שויתי ה', ומתכונן תמיד וחושב שאסור לי לכעוס ולא לצעוק שזה סגולה נגד כעס (הרמב"ן באיגרת), וכשמעמיק להתבונן שמהשמים שלחו לי ניסיון זה, מקבלים כוח להתגבר.

בעל אמונה אוהב את השי"ת תמיד, וזה לא כבוד לומר אני אוהב אוכל, אוכל לא אוהבים, אוכל אוכלים, אוהבים את השי"ת, את התורה, לאהוב כל יהודי, ומכאן לבעל אמונה, שלא אוהב לשבח את עצמו, ולעולם לא יאמר, הכח שלי, השכל שלי, הפה שלי, אלא להיפך, השכל שהשי"ת נתן לי, וכן הכח והפה שהשי"ת נתן לי, ולעולם לא יאמר "איך אני", אלא "איך השי"ת" ישתבח שמו לעד.

בעל אמונה מתבייש תמיד מהשי"ת, "בושת פנים לג"ע", המתבייש בעבירות מוחלין לו (ברכות יב:), לא צומות ולא כלום, רק עמל תורה ולהתבייש מעוונות, וכן הנביא יחזקאל (פרק מ"ג פסוק יא) "ויכלמו מעונותיהם", ופרש"י שעי"ז יתוקן , ויזכו לביהמ"ק, בושה נובעת מירא"ש, וכפרש"י (ס"פ יתרו) ובעל אמונה זוכה לקיים את דברי חובות הלבבות שאומר על החסיד שמתבייש מבוראו לפחד מזולתו.

בעל אמונה לא בוכה, הכל מהשמים לטובה, ואין לבכות על חלב שנשפך, רק מה שניתן לשנות ע"י תפילה זה מציין לבכות, וכן דהע"ה שמת בנו קם וסך ורחץ, וכן בעל אמונה, לא בדכאון ולא בעצבות ולא בכעס.

הטבע בגימטריה אלוקים, מה שברא השי"ת בטבע, ה"ז בריא וחזק ומועיל, ומה שעושים יצרני המזון למיניהם, זה לא טבעי, וכן המצוות שציווה אותנו השי"ת, זה מתאים עפ"י הטבע לגוף שלנו, ועיין בגמרא (ע"ז לא:) גויים חביל גופיהו וארס לא מזיקם כי זה טבע גופם, משא"כ עם ישראל, ועיין (יבי"א ח"ח דף תצב) למרן שליט"א שהזקוק לתרומת דם עדיף אם אפשר של ישראל כשר, ע"ש.

בעל אמונה ובעל בטחון, אשריו ואשרי חלקו, אמונה על העבר שהכל מהשמים לטובה, ובטחון על העתיד, שסומך על השי"ת שהכל לטובה, גם אם יש קשיים ובעיות, זה לטובה, בטחון בהשי"ת, אין הכוונה בוטח שיהיה טוב, אלא בוטח בהשי"ת מה שיהיה, גם אם רע זה מהשמים לטובה ומקבל באהבה, וכשאפשר להשתדל ולפעול, לעשות מאמץ לתקן לתועלת, ואפילו להתמודד לתפקיד תורני, כמו ראש ישיבה, או רב ראשי או תפקיד ציבורי, להשתדל כפי כוחו עפ"י ההלכה, וכאשר אין מה לעשות, יש להאמין באמונה שלמה שזה מהשמים שפלוני יהיה בתפקיד זה, ולא מקפיד ולא כועס, ולא מקנא, ולא עצוב, אלא מתפלל שלא תצא תקלה, ולא יהיה חילול ה', ושבעל תפקיד זה לא יעשה לנו צרות ובעיות, צריך להתפלל על כך תמיד. ועיין יבי"א (ח"ט עמוד תמ') שרשאים להתמודד בתפקיד תורני כמו רב ראשי, להציל מה שניתן להציל, וכיום שיש כח פוליטי, כוחני וכו' עדיף לשתוק, ולהתפלל תמיד שנזכה לקדש ש"ש באמת. גם מה שקונה לעצמו ומשפחתו, מה שלא צריך לא קונה, גם אם זה במבצע ובזול, ואפילו לפני לידת אשתו לא קונים צורכי התינוק, להרגיש בעצמם להיות תלויים תמיד בחסדי השי"ת, ומי יודע מה ילד יום (יבמות סג:), ומקיים הפסוק "אשרי אדם מפחד תמיד" (משלי כח), וכשמגיע הזמן, וכפי הצורך, מרגיש בעצמו שמהשמים דוחפים אותו לקנות ולעשות כפי הצורך.

בעל אמונה מפחד תמיד ולא בוטח בעצמו לא בנכסיו ולא בכוחו, וזה פחד חיובי. כי יתכן שיש עבירות ומידת הדין, וניתן להינזק מהשמים ח"ו, ועליו נאמר "אשרי אדם מפחד תמיד" (משלי כח), גם יראת שמים זה פחד מהשי"ת וזה פחד חיובי. כתוב בסידור: "ועל הצדיקים, ועל פליטת בית סופריהם", כלומר הצלת תשב"ר, יש סכנות ויש להתפלל ולהזהר, פלוני שכח ילד בהסעה, אלמוני שכח תינוק באוטו, תלמיד נתקע בדלת במכונית ונפצע, וכן הלאה, מי שמפחד מהשי"ת מתפלל תמיד, ומי שמאמין בהשי"ת לא מפחד מאנשים, אבל מפחד מעבירות, ובשמים שמחים לראות שאינו סומך על כוחו ועושרו ונכסיו, כמו אותו עשיר שהיה בוכה תמיד כשמבקש "פרנסה טובה", ושיבחוהו חכמים, וכן בברכת רפאינו, להיות בריא תמיד, ויש לפחד ולהיזהר ולאהוב

כל יהודי ולהתפלל לרפואה שלמה, צא ולמד מה קרה בעולם, העשיר העצום משה סבא ז"ל, והמפורסם אדמונד ספרא ז"ל, והיו תומכי תורה באמת, והצדיק המפורסם מבאר שבע זיע"א, ואוי לנו מיום הדין, ולמזהיר ולנזהר שלומים תן כמי נהר.

עיין בגמרא (יומא סט:) שהנביאים פחדו לומר על השי"ת "האל הגדול הגבור והנורא", כי יש גלות וצרות ודוחק נורא, ולא מרגישים את כוחו של השי"ת ע"ש, ומכאן למד רבינו הסטייפלר זיע"א בספרו המתוק ברכת פרץ (פרשת עקב) שמשבחים את השי"ת צריך להרגיש כן, את השבחים שזה אמת באופן ממשי ממש, אחרת, השבחים שלך לא מדויקים, וזה עומק המשנה אין מנחמין וכו' בשעה שמתו וכו', וכן אין מרצין וכו' בשעת כעסו, כי כעת הראש לא פעיל ולא זמין להבין חשבונות שמים, ואין כאן נחמה והבנה כו"ע, ולפ"ז כל המהות של התפילה זה אמונה, שמתפללים ומבקשים מהשי"ת, כי מאמינים בו בלבד, כל יכול, וזה כבוד שמים באמת. (ועיין פרש"י עירובין מג רע"ב בד"ה עבדים הן)

תפילת אלקי נצור וכו', מקורה בגמרא (ברכות יז.) והקשר בין נפשי לעפר וכו', וסמיך ליה פתח ליבי, וסמיך ליה כל הקמים, אלא מי שזכה להיות עפר בחייו (סוטה ה.) זוכה לתורה כמו "במדבר סיני" אם אתה לא מדבר תזכה להר סיני, לתורה, ואח"כ מבקשים על אנשים רעים שלא יבואו לנצל את כוונתך להיות עפר, כמו שביקש דהע"ה (שמואל ב טו, לא) סכל נא עצת אחיתופל, ומכאן שבעל אמונה מרוויח מכל הכיוונים, לומר ונפשי לעפר וכו', זה לא עונש כדי לזכות לתורה ולעוה"ב, אלא להיפך זה זכות ועוצמה וכוח לדעת שעניני העולם הזה הבל הבלים, אין להם המשך ונצחיות כלל, ובעל אמונה, ענווה וצניעות, האדם הבריא בעולם.

עיין בגמרא (סנהדרין נב.) מתי ימותו וכו', ושמעתי פירוש נפלא, חוץ מהפירוש של הסטייפלר זיע"א שהיה לנדב ואביהוא חסרון בענווה ולכן נענשו מיד כי אין כאן לשארית נחלתו (ברכת פרץ פרשת אחרי), עוד בה, אם יש לכם כוח להנהיג, תעשו ותצליחו, למה להמתין, גשמיות בידי שמים, רוחניות בידיים שלנו, לעשות מיד בהכנעה וענוה וכולם יעריכו וישבחו, בלי רושם של תפקיד, משרה, שררה, משכורת, תעשה לכבוד של השי"ת, וזה הטעות של קורח, תעשה ותקדש ש"ש בלי לפגוע במשה ואהרון ואשריך, ומה שאמר משה רבנו לקורח "ובקשתם גם כהונה" אין הכוונה שזה יותר מעלה, אלא הכוונה למה לכם לבקש דבר נוסף, תעשו לש"ש עבודת ה' וקידוש ה', ויתכן שזה יותר מכהונה, ולמה לכם תפקיד כזה - מתוק מדבש לבעל אמונה.

בעל אמונה, מקדש תמיד ש"ש, ומשמח את השי"ת, ולכן יוסף הצדיק שאמר לשר המשקים "הזכרתני והוצאתני" זה פגיעה בכבוד שמים, כאילו פרעה קובע, וכן משה רבינו בסלע שאמר "נוציא לכם מים", מלה אחת לא במקום, כל הכבוד לה', רק להשי"ת, כבוד מגיע לכל יהודי, אבל כל הכבוד להשי"ת בלבד והפסוק שאומר "יען אשר לא האמנתם בי להקדישני" כלומר לשמחני, לשמח את השי"ת במעשיו, וכידוע מהרמח"ל בספר מסילת ישרים שהקב"ה שמח בזה, כשאתה מתפלל על הגלות ועל ירושלים שיהיה עילוי לכבודו יתברך. (מסילת ישרים פרק יט)

בעל אמונה, אך ורק מקדש שם שמים, ולא מתלונן לעולם, כי באמת אסור להגיד, אני עושה מצוות, למה לא הולך לי, ויתכן שזה לאו מהתורה ממש, והפסוק צועק ואומר "לא תנסו את ה' " (ס"פ ואתחנן ורמב"ן שם), מותר לעורר אחרים לקיים מצוות ויזכו לברכה והצלחה וכו', אבל כשלא הולך ושואלים למה ולמה, זה מסוכן, זה נגד האמונה והתורה, וצריך לומר גזירה מהשמים, ולהמשיך להתחזק ולצפות לישועת ה', וכמו שאמר רבינו הסטייפלר זיע"א, גם לצרות ויסורים יש סוף.

בעל אמונה, שעברו עליו כאבים ועצבנות, ורוגז ולחץ, מתגבר על הכל, כי מאמין שהכל מהשמים, וכשישן ה"ז ישן עם השכינה, כי עבר עליו "יום של אמונה" ואמר נעשה ונשמע, אבל להיפך חי בעצבים, מחלוקת, קללות, לחץ נורא, ולבסוף הולך לישון עם עבודה זרה, ולא מרוויח כלום בעצבים ובצעקות שלו.

בעל אמונה לומד מכל דבר ומכל אדם, שהרי הכל מהשמים, וכשפתאום הגיע איש מסוים, ודיבר וצעק וגרם לשינוי במצב, כי רואים שהוא מדבר לענין, ולא סתם שוטה וחסר דעת, אז משנים את הכל בגללו ומרגישים שמהשמים שלחו אותו, בדיוק ברגע זה, למשל, רצו לעשות התרת נדוי לחכם אחד, ופתאום הגיע רבי שמואל בר נחמני שלא היה שם זמן רב, וטען טענה חזקה, והבינו שמהשמים לא מסכימים להתרה (מועד קטן יז.), וכן רבא שהיה גבאי צדקה, ועני ביקש לאכול ולא היה, ובאותו רגע הגיע אחותו שלא נתראו שנים רבות, והביאה דוקא אוכל שביקש אותו עני, והבינו כולם שזה מהשמים דווקא עבורו (כתובות סז:), וכן מצינו בגמרא (מנחות פח:) על רבי חייא שהגיע מבבל לארץ בקודש לתרץ ק"ו של רבנו הקדוש ע"ש, ומכאן שהכל מהשמים לטובה בלבד, ומכאן שלעולם אל תתבייש במשפחה שלך, אם אביך עם הארץ, או חמיך איש פשוט, לא להתבייש בהם, להתבייש רק מעבירות ולשמוח במצוות, ולכן אין להתבייש כשמקבלים סל שבת או קמחא דפסחא וכיו"ב, או באזכרה כשעושים סעודה ונשאר אוכל רב, קח הביתה אם נותנים מהמשפחה, ותלך בין כולם ותאמר להם שלום מבלי להתבייש, לא נבוש

ולא נכלם ולא נכשל לעולם ועד, כלומר שיהיו לנו בנים עם תורה ויראה, ושלא ניכשל בעבירה, כי בזה בלבד יש להתבייש, רח"ל. ומכאן כשבא לבית הכנסת עני או חתן, בעל משפחה, וכן חולה הזקוק לעזרה, לתמוך ולתרום כמה שאפשר, ואפילו שקל אחד, העיקר שלא להקפיד ולא לזלזל, כי מהשמים שלחו אותו.

"כמוהם יהיו עושיהם כל אשר בוטח בהם" (תהילים קטו) ופירש במצודות, שיש כאן קללה של דהע"ה למי שעושה פסלים, וגם למי שבוטח ומאמין בהם, שגם הוא יהיה בבחינת פה להם ולא ידברו, וכו', ומכאן שיש ליזהר על כל שיבוש באמונה ה"ז כמו ע"ז ויש עליו קללה של דהע"ה.

"בראשית ברא אלוקים את השמים ואת הארץ" ולמה לא כתוב "וידבר ה' אל משה" ועיין רמב"ן, ויתכן לבאר שיש כאן רמז שמצוות האמונה היא מצוה כללית, עולמית, על כל העולם, שיש מצוה וחובה להאמין "יש בורא לעולם", וממילא חומש בראשית נכתב גם כמצווה לגויים, והרי אמונה זה אחד משבע מצוות בני נח (סנהדרין נו סע"א) ועיין במדרש רבה (ס"פ שמות) שבזמן שישראל היו במצרים כבר היה כתוב כל חומש בראשית, ע"ש, אמונה כל העולם חייב בזה.

"ונפשי כעפר לכל תהיה" לא העפר העליון שמרגיש שדורכים עליו, אלא מטר בעומק האדמה שלא מרגיש כלום שדורכים מלמעלה, ואפילו משאיות, רכבות וטנקים לא מרגישים בעומק כזה, וזה מתאים למידת ההשתוות של חובות הלבבות. (שער יחוד המעשה פ"ה) (מפי ידידי ואהובי הר"ר דוד חדידה הי"ו)

חכמה בינה ודעת, דעת זה עיון, לשון עיניים, שרואה ומבין ומדייק על כל אות ואות בתורה ובגמרא, ולזה אמרו (נדרים מא.) דעת קנית מה חסרת, ורש"י מוסיף (פרשת כי תשא לא,ג) דעת זה רוח הקודש, ועיון אמיתי דומה לרוח הקודש שזה כמו נבואה, להבין ולדייק, ורבנו הגדול הר"ר משה הלוי זיע"א בספריו היקרים מנו"א ותפל"מ וברכ"ה, כתב באחת ההקדמות שבאמת עיון זה רוח הקודש שמכוון לאמת ממש, כמו רוח הקודש, ומכאן לבעל אמונה שמכוון בתפילה בעיון באמת, דעת קנית, ואז יודע מה רצון השי"ת ממנו, ומה שרואה בעיניו כל היום, מעיין וחושב מה רוצה השי"ת בזה, כי אמונה זה כעין רוח הקודש, שמרגיש את השגחת השי"ת עליו תמיד, ומכאן לאמונה מעשית כל רגע, וידעת היום זה אמונה וידיעה בשכל, וצריך להגיע לדרגה של "והשבות אל לבבך" להרגיש בלב, כל הזמן וכל רגע, דבקות בהשי"ת בבחינת "כי אתה עימדי", כאשר הוא נושם, יושב, עומד, הולך, מדבר, כותב, לומד, נוסע, אוכל ושותה מרגיש את השי"ת העושה לו כל אלה, ואז יזכה באמת לקרבת ה' יותר ויותר, וה"ז פשוט, אם השי"ת ציוה

על כך, להגיע לפסוק של "והשבות אל לבבך" שזה עיון שבלב אז בודאי ניתן להגיע לכך, כמו באמצע השינה, יעירו אותו וישאלו מה אכל היום, יהיה לו קשה לענות מיד, אבל אם ישאלו שמו ומשפחתו וכתובת ביתו, יענה מיד, כי זה בנשמה שלו, בתוך תוכו, כך האמונה זה בטבע שלנו ובדם שלנו לעולמים, והבן.

בעל אמונה חושב תמיד מה השי"ת רוצה ממני, ולא מה אני רוצה.

"הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו" (תהילים פרק קז,א ופרק קיח פסוק א ופסוק כט, ופרק קלו פסוק א), ורש"י לא מפרש ולא כלום, וכפשוטו "כי טוב" כלומר כי הוא הטוב, ומעשיו שעושה טובים, ולעולם חסדו קיים עלינו. ועיין ירושלמי (פ"ב דברכות ה"ד) שצריך להתיז "סמך" של "חסדו", להדגיש ולהבין את חסד ה', ע"ש, ויש לפרש עוד שלפעמים הטוב שנתן לנו השי"ת הוא לוקח מאיתנו, וחסדו ממשיך שנים רבות, ועיין פירוש רשב"ם (פסחים קיח.) שהשי"ת גובה חובתו של אדם בטובתו, ומשמע שהכוונה, שהטוב שהשפיע עלינו השי"ת לוקח אותו, וממשיכים לחיות ולהסתדר וממשיך הטובה זמן רב, ואין יותר נזקים, כי פרע חובו, למשל, הפסיד כסף או ניזוק ממונו, ועי"ז הגזירה נתבטלה וממשיך לחיות שנים רבות, ושנים רבות אלו הם חסד עולמי שממשיך לחיות, בזכות מה שלקחו ממנו, ומכאן לקשיים שיש בחיים שצריך לשמוח ולהרגיש שזה חסד להמשיך לחיות בזכות כך, שהגזירה נחה על הנזק שעבר עליו, ואין לערער ואין להרהר כו"ע, ועיין בגמרא (ברכות נה:) לאדם טוב מראין חלום רע, כדי שידאג ולא יחטא, ושיכפר לו עצבונו, כמו דהע"ה שכל ימיו לא ראה חלום טוב, ע"ש, ומשמע שגם חלום רע זה כפרת עוונות ממש, ועאכ"ו כאשר ניזוק בעניין מסויים, והוא חי וקיים שזה חסד ה', ומכאן שאם קמת בבוקר ואתה חי, תגיד תודה רבה, שאר ההטבות זה מתנה מהשי"ת. (בונוס בלע"ז)

"מודה אני לפניך", "מודים אנחנו לך", מה ההבדל, יש מודים שזה הודאה להשי"ת על הכל, וזה הלשון מודים אנחנו לך, כלומר אומרים כן להשי"ת, אני מודה לך על הכל, אבל מודה אני לפניך, אין זה לשון הודאה, אלא לשון הודעה, פרסום והסכמה, ולכן כתוב לפניך, כלומר אני מפרסם לפני השי"ת שהנשמה שחזרה אלי הבוקר זה רק על ידו, וכן כשמברכים "ברוך אתה ה' " לא מברכים את השי"ת, אלא מפרסמים שהשי"ת מקור הברכות העולמי, כך מודה אני, כלומר מודה ומתוודה לפרסם ולשבח שהכל בזכות השי"ת, מודה ומתוודה לשון וידוי, והבן.

בספר הנפלא אוצרות התורה (פרשת וישלח) מביא בשם רבינו הבעש"ט זיע"א שבטחון בהשי"ת יש לו כח והוא חזק יותר מתפילה, ובזה פירש את הגמרא (ברכות י.) אפילו

חרב חדה וכו'. ומכאן על עוצמת הבטחון, כ"כ סומך ובוטח בהשי"ת וחושב עליו תמיד, עד שלא מבקש כלום, איזה כח עצום ורם יש לאמונה ובטחון, והלואי שנזכה לכך.

בעל אמונה דואג תמיד לייפות את ביתו לטובת אישתו וילדיו ולא לטובת הרואים והאורחים, עדיף להשקיע בחדר שינה ריהוט מתאים לתועלת בני הזוג, וכן לייפות חדר ילדים, מיטות טובות, שלחן וכסאות, מאוור, מזגן, ארון בגדים, ארון ספרים, מקום לקלטות לשמוע שירים ולשמוח בבית, בעל אמונה לא עושה חובות לייפות את הסלון ולעשות רושם בפני האורחים, כי העיקר אצלו חינוך הילדים ועבודת ה', ואפילו יקנה ריהוט מצויין יד שניה, להקל על עצמו, מבלי לעשות רושם בפני האורחים, כי הוא בעל אמונה, ולא בעל כבוד ולא בעל הבית.

בעל אמונה: קלה לו שמירת העיניים, ולא מרגיש צורך להיות סקרן ולדעת מה קורה, מי נכנס ומי יצא, תמיד הוא בבחינת שייף עייל שייף נפיק (סנהדרין פח:), ובפרט ברחוב יודע לשמור על העיניים, כי מה שמגיע לו הנאות בעולם הזה, וידיעות מה קורה בעולם, יגיע אליו בהיתר ולא באיסור, ואשריו.

בעל אמונה מרגיש בתפילה שהוא מדבר עם השי"ת, מלך מלכי המלכים, ורואים עליו כובד ראש ורצינות, הכנה נפשית, ישוב הדעת, שמחה בתפילה ובעבודת ה', יודע כיצד לשבת בפסוקי דזימרה, וכמש"כ רבינו יונה בספר היראה: וכשיושב להתפלל, לא יסמוך לאחריו, כלומר יושב עם גב זקוף שלא יהיה כיושב בדרך היסבה, ["אל תבוא בית מרזח" (ירמיה טז) ופרש"י בית משתה] ולא יהיה נוטה לצדדין, דרך גאוה, אלא ישב וראשו כפוף, שלא ירא פני היושב נגדו חוץ לארבע אמותיו, ושני אציליו על עצם הירך מקום חיבורו לגוף מכאן ומכאן, ושתי ידיו תחת לבושו הימנית על השמאלית כנגד טבורו, ואל יפשוט רגליו, אך יהיו שוקיו על עומדן, למען תהיה יותר ברעדה וביראה ע"ש, ורבינו יונה חי לפני 700 שנה, ודבריו כפסק הלכה, וכנראה שלהרגיש את השי"ת, צורת הישיבה בתפילה מוכיחה על כך, וזו הטהרה וההכנה הרצויה ביותר למבינים, וכן הזוה"ק (פרשת בלק דף קצה ב') מאריך על סדר התפילה, בפסו"ד להתנהג עבד, בקריאת שמע למות על קידוש ה', בעמידה כמו עני שאין לו כלום, בשמע קולנו להיות חסיד, להתוודות ולבקש גם על כלל ישראל, ע"ש, והובא כ"ז למעשה בספר כף החיים (סימן קיט ס"ק ג) ע"ש, הנהגות אלו ותנועות כאלו, ומחשבות עמוקות בסדר התפילה, מתאים מאוד לבעל אמונה שמרגיש באמונה מעשית את השי"ת.

בעל אמונה: נראה תמים, עדין, עניו, שפל, צנוע, ותרן, חייכן, עפר ואפר, בטל ומבוטל, יודע להיות "משוגע" וכנתבאר לעיל, חושש תמיד: "יתכן שלא מגיע לו", אבל כשמגיע

כבוד שמים או אדם במצוקה, או בעיה למשפחה, וכן חתן וכלה וכיו"ב, מזדרז בעוצמה ובעזות דקדושה לפעול ולעשות עפ"י ההלכה ובהוראת חכם, מה שצריך, ומוכן גם להתבזות לכבוד השי"ת. לדוגמא לבקש מעשיר "מכובד" או ראש עירייה, מנכ"ל חברה, יו"ר מועצה, ראש עמותה, וכל מיני ראשים למיניהם, המגיעים לאירוע דתי תורני, או בפני גדולי ישראל שיכסו את ראשם כדת, ועאכ"ו מי שמזיק, מטריד, מפריע, ומשתולל, נכון שהכל מהשמים, ואין קשר בין המזיק לניזק, אבל כשניתן להוכיחו על מעשיו יש לעשות כן, וכן מתח בין חברים, ויתכן מחשבת כף חובה, יש לשאול ולעורר ולקבל תשובות נכונות כדי להרגיע את האווירה, ואת המצב הכללי, לחיים טובים ולשלום, וראיה ממשה רבנו ע"ה, עם כל הענווה שלו ועם כל אהבת ישראל שהיו בו, כאשר עשו את העגל, שבר את הלוחות, ובשמים שבחו אותו על כך (שבת פז.) ובתורה נשתבח משה רבנו על כך, כי הפסוק האחרון בתורה "לעיני כל ישראל" פרש"י ששבר את הלוחות לעיניהם, ע"ש, ומכאן לבעל אמונה, עם כל המעלות שלו במדות טובות מכח האמונה, יודע מתי לצעוק, להתעקש, "לעמוד על שלו" כדי לקדש ש"ש, וכאשר מרבה תורה, קדושה ואמונה, יודע לשבור את כוחות הטומאה, ומרבה כבוד שמים תמיד לחיים טובים.

בעל אמונה: חושד ברשעים תמיד, ונזהר מדיבוריהם ומעשיהם. מיסודות האמונה שלא להאמין לאנשים כי הכל הפוך מהאמונה התמימה והצרופה, כאשר אדם משבח את עצמו ואת כוחו, בעל אמונה לא יכול לשמוע, ועאכ"ו ספרי סיפורים המוציאים לאור, סיפורים שלא מוסיפים אמונה ויראה, גם אותות ומופתים על צדיקים, יש לבדוק עת אמיתותם ואת עומק כוונתם. סיפורים על גדולי ישראל, כיצד עמלו ויגעו בתורה בדוחק ובעניות, ועל הנהגותיהם הקדושות, זה מצוין, וכאשר הסופרים והכותבים אינם בני תורה אז בודאי שאין טעם לקרוא בהם, וחבל על ארון הספרים בבית להכניס בו סיפורים כאלה שהם דברי ליצנות ודברי הבאי, ואין בהם טעם וריח, ועאכ"ו סיפורים בעיתונות הכללית ופרשנות פוליטית בעניני היום שהכל נגד האמונה, וכאשר מבארים הכל עפ"י השכל, ה"ז נגד האמונה ממש, ואפילו סרטים שעשו על השואה אסור לראותם, כי כאשר מראים יהודי חרדי עם זקן מת בפולין ברעב, בגיטו, בארצות אירופה, ה"ז מעורר שאלות באמונה, וחבל שלא מראים את הסרט של הר"ר מרדכי נויגרשל שליט"א, על השואה, אשר מראה בדיוק אמת לאמיתה, על פי האמונה הצרופה, את כל עניני השואה הקשים, קדושי השואה, קידשו ש"ש במיתתם, וניצולי השואה מהשמים נשארו בחיים כדי לקדש ש"ש בחייהם, וכאשר לא מבינים חשבונות שמים, יש להתנהג כמו דהע"ה

שכותב בספר תהילים (פרק עג) "ואני בער לא אדע בהמות הייתי עמך" ומסיים שם "עד אבוא אל מקדשי אל אבינה לאחריתם" כעת בעולם העשיה זה עולם של אמונה בלבד, בלי ידיעה ובלי הבנה, להיות בהמה ו"משוגע" אחרי השי"ת, ורבינו הגדול הרמב"ם (פ"ב מהלכות ע"ז) מלמד אותנו, ספרים רבים חיברו עע"ז, וציונו השי"ת שלא לקרוא בהם, ומחשבה של אפיקורוס לע"ז, ואסור לספר עמהן ולהתקרב אליהן, ע"ש דברים נוראים, ויה"ר שנזכה לקיים את הפסוק "תמים תהיה עם ה' אלוקיך" או"א.

קמיע תורני אמיתי להצלחה כללית , לסלק הדינים ולעורר הרחמים

על פי מה שכתוב בזוהר הקדוש (נשא קמה.) "על ידי מחשבה טובה נהפך הדין לרחמים". וכן (שם ויחי רכב:) "כל מחשבה שחושב האדם עולה למעלה לפני הקדוש ברוך הוא". ועל פי מה שכתוב במהרש"א (מכות י:) "על ידי מחשבה טובה ורצון טוב נבראים מלאכים ששומרים על האדם". ואמרו: כל מה שחושב האדם נמצא לפני הקדוש ברוך הוא (זוה"ק ויחי רכב, ב) והוא מצרפם למעשה (קידושין מ.). והמכוון להתקדש ולהתקרב, השכינה שורה עליו (זוה"ק לך פח, ב). וכגודל המחשבה, כך הרהור טוב עולה למעלה, ובו תלויים כל הקדושות שבעולם (שם ויצא קנה, א).

א. לכוון בשש המצוות התדיריות: א. מציאות ה', ב. יחוד ה', ג. יראת ה', ד. אהבת ה', ה. אין עוד מלבדו, ו. שמירת העיניים והמחשבה (משנ"ב ביאה"ל סי' א').

ב. לכוון בשלושה עשר עיקרים של התורה, ולזכור את עשר הזכירות, בכל יום (רמב"ם בפיהמ"ש סנהדרין פרק חלק).

ג. לכוון לקיים מצוות "נעשה ונשמע" משה אמת - התורה אמת - וה' אלוקים אמת (ברכות ה.).

ד. לכוון לקיים בכל רגע מצוות "ונקדשתי בתוך בני ישראל" (פרשת אמור, ויו"ד סי' קנז). וכן לפרסם ניסים ונפלאות של ה' יתברך תמיד (זוה"ק בא מא, א).

ה. לכוון להמחיש באופן מעשי ארבע מיתות בית דין, שדין ארבע מיתות לא בטלו (כתובות ל.). והמכוון כך, הרי הוא כאילו נהרג בכל יום על קידוש ה' (זוה"ק חיי שרה קכד, ב).

ו. לכוון לקיים מצוות עשה מהתורה "קדושים תהיו" בכל רגע ורגע (פרשת קדושים הרמב"ם סוף הל' מקוואות).

ז. לכוון רמ"ח מצוות עשה כנגד רמ"ח אברים לקדשם, ושס"ה מצוות לא תעשה כנגד שס"ה ימים בשנה לשמרם (מכות כג:, תקוני הזוהר קלב.).

ח. לכוון לקיים מצוות עשה של "אהבת ישראל" באמת. כמוך ממש, לאהוב אף את הרשעים שאינם מחטיאים את האחרים, ולשנא רק את המסיתים את האחרים נגד ה' ותורתו (משנ"ב בביאה"ל סי' א').

ט. לכלול בכלל אהבת ישראל עוד שש מצוות כל רגע תמיד: א. לא תקום, ב. לא תטור, ג. לא תשנא, ד. לא תלך רכיל, ה. הוכח תוכיח, ו. בצדק תשפוט עמיתך.

י. לכוון לקיים: "עין רואה ואוזן שומעת וכל מעשיך בספר נכתבים" (אבות רפ"ב), "שויתי ה' לנגדי תמיד" (תהילים ט"ז). ולא לפחד משום בריה בעולם (ר"י בשע"ת ש"ג או' ל"ב).

יא. לכוון כשמזכירים בברכה: "אלוקינו" שמשגיח עלינו השגחה פרטית, "מלך העולם" שאנו ממליכים אותו מלמטה.

יב. לכוון שכל הייסורים העוברים עלינו הם מהשמים לכפרת עוונות, ולקבלם באהבה (ברכות ה. שבת פח:). ויעשה עצמו נזוף כמנודה לקבל דין שמים (זוהר הקדוש, משפטים קז.). והממליכו על כל אבר ואבר כאילו המליכו על כל העולם (תיקו"ז קל:, ופרש"י ברכות יג:).

יג. לכוון לסלוח מכל הלב לכולם באמת (יומא פה: ומגילה כח.).

יד. לכוון בתפילה שהיא בלשון רבים, על כלל ישראל בכל מקום שהם (שבת יב:). והמקיים כך באמת מקיים את הפסוק "ואברכה מברכיך" (חולין מט.).

טו. לכוון בפסוק "כל הנשמה תהלל יה", להמחיש ולהודות על כל נשימה ונשימה פשוטו כמשמעו (מד"ר בראשית פי"ד), ולהרגיש שיש קדושה מהשמים בליבו תמיד (תענית י"א סע"א).

טז. לכוון לקיים את המשנה (סנהדרין לז.) "חייב כל אדם לומר בשבילי נברא העולם" (מסילת ישרים פ"א).

יז. לכוון לזכור תמיד את יום המיתה (תהילים יג, ר"י בשע"ת ש"ב או' כב - כג), והחסידים מתבוננים בליבם תמיד כאילו היום הם מסתלקים מן העולם (זוה"ק, ויחי רכ.).

יח. לכוון לקיים מצוות עשה מהתורה "ושמרת לעשות ככל אשר יורוך". כלומר לשמוע ולעשות את כל דברי חז"ל הקדושים וגדולי ישראל שליט"א הלכה למעשה (רמב"ם רפ"ק מהל' ממרים).

יט. לכוון להצטער תמיד על כבוד שמים המתחלל, למען שמו הגדול והקדוש, שהרי שכינתא בגלותא (תיקוני הזוהר, כב.).

כ. לכוון: "כל מעשיך יהיו לשם שמים". להתפרק בקדושה לכבוד ה' יתברך, שיהיה לנו כח לעבוד את ה' (או"ח סי' רלא, ברכות סג. , זוה"ק תזריע נב:). ועל כל מה שעושה, לומר "לכבוד ה' (זוה"ק תזריע נב.).

כא. לכוון לקיים מצוות עשה מהתורה של "ונשמרתם מאוד לנפשותיכם" (פרשת ואתחנן). בריאות הגוף חיזוק לנפש, יראת שמים חיזוק לנשמה.

כב. לכוון: ה' יתברך אוהב אותי, אני בן אברהם יצחק ויעקב, הכל מהשמים לטובה (פרשת ראה ברכות ס:) ואיני מתייאש חס ושלום לעולם, וכגודל אהבתי את ה' יתברך כך אהבתו אלי (זוה"ק וירא קיג, א), ולהרגיש תמיד חציו זכאי וחציו חייב (קידושין מ סע"א).

כג. לכוון לעשות חסד ועזרה וסיוע למשפחה ברוחניות ובגשמיות, בעין טובה ובנפש חפצה (כתובות נ.), וכן לכל עם ישראל.

כד. לכוון לקיים את הפסוק (תהילים ק) "עבדו את ה' בשמחה, שמצוות בלי שמחה והתלהבות לא עולות למעלה (תיקוני הזוהר כה:).

כה. לכוון להיות עניו וצנוע ולהרגיש בעצמו כמו עני שאין לו כלום (עבודה זרה כ:, ירמיה פ"ט פכ"ב).

כו. לכוון לקיים מצוות עשה מהתורה לומר וידוי (במדבר ה, ז). חשבון נפש עם וידוי מציל מגיהנם (זוה"ק, קורח קעח.). וכן וידוי בדמעות מהלב ממש עושה רעש גדול בשמים ומתגברים הרחמים (שם, ויקרא כ.), ומסתלקים הקטרוגים (זוה"ק בא מא, א, הרמב"ם רפ"ק מהל' תשובה).

כז. לכוון "רגע של אמונה". כלומר, המצב ברגע זה שבו אני מחזיק את הקמיע עם כל מה שקורה מסביב וההשלכות מכך הם מהשמים בלבד וללא כל התערבות אחרת, ואני מאמין באמונה שלימה שהכל מהשמים.

כח. לכוון לקיים מצוות עשה "והלכת בדרכיו" (דברים כח, ט). כלומר, לכוון להדמות לה' יתברך בי"ג מידות שבתורה.

כט. "נדבות פי רצה נא ה' ומשפטיך למדני" (תהילים קיט, ט).

חיזוק במעלת התפילה

חז"ל אומרים (ברכות ו:) על התפילה - "דברים העומדים ברומו של עולם ובני אדם מזלזלין בהן", ולכאורה, הרי אנשים מחפשים סגולות וקמיעות להצלחה ולהצלה, ותפילה שמגיעה עד כסא הכבוד למה לא מעריכים ועוד מזלזלים, היתכן, ויתכן לומר שמגיל קטן

מאוד לומדים להתפלל, וכשאין חיזוקים נכונים במעלת התפלה נשאר בהכנה של גן ילדים או כתה א', ב' וכיו"ב, ואין הערכה ויש זלזול כי לא יודעים מעלת התפילה בדיוק. בזוהר הקדוש (בתיקונים תיקון מז) כתוב "תפילה מלשון "תפל", תפל זה דבוק, כמו ששיש תפל לקיר, בתפילה צריך להרגיש דבקות בה' יתברך, בתפילה צריך להרגיש שהקב"ה מבקש ממני להתפלל, נכון שהכל בידי שמים והכל נעשה משמים, אבל כשיש בעיות וצרות, סימן שבשמים רוצים שנתפלל, וזה רצון השי"ת, לשמוע אותנו ולהרגיש שאנחנו יודעים שהכל תלוי בהשי"ת, וכשיש צרות ובעיות רח"ל, לכל הדעות התפילה חיובה מן התורה, ומפורש בפסוק "קרוב ה' לכל קוראיו לכל אשר יקראוהו באמת", ובזוהר הקדוש (חוקת קפג ב.) מי שקורא באמת להשי"ת, מקשיבים לו ועונים לו, ע"ש, ובגמרא (ר"ה יח.) "שנים שעלו לגרדום וכו', זה נענה וכו' " פרש"י "נתכוון", והדברים נוראים.

לפעמים אומרים: "אין זמן תזדרז", ולוחצים על החזן, והאמת שזו טעות לומר כן, ראשית מפורש בהלכה (ש"ע אור"ח סי' נא) ובמשנ"ב (שם ס"ק כ') שאפילו זמירות צריך לומר בנחת "כמונה מרגליות", והסופר שטרות של מאה דולר, האם הוא ממהר לספור או נזהר ומשקיע את עיניו ומוחו שלא לדלג וכו', ויתכן שלומר לחזן "תמהר", "אין זמן", יש כאן זלזול גדול, האם בחתונה או אירוע מסוים אומרים "אין זמן" הרי הכל הולך לאט ובכבוד גדול, להבליט ולפרסם כל פרט ופרט מהענין, וכשמגיע כבוד שמים אומרים "אין זמן" ולשון חז"ל הקדושים (ברכות לב:) אילו היית עומד לפני מלך בשר ודם שהיום כאן ומחר בקבר וכו', ואפילו לאיש מכובד או בעל תפקיד ושררה, מתייחסים בכובד ראש, ואיך מתייחסים לכבוד שמים, מי ששמח כשיש חתן ואין וידוי, עדיף שיאמר וידוי, כי השמחה שהחתן פוטר מוידוי זה בגלל שיש מצוה לשמוח "עימו" (משנ"ב קלא כג), וכאן שמחים להתפטר מהוידוי ומאמירת "אל מלך", והאם יש לך חילול ה' וזלזול יותר מכך וזה דומה למה שאמר האדמו"ר מגור זיע"א (בעל אמרי אמת) לאחר השואה, שהזכות שעמדה לבני יהדות ספרד להינצל מן הגזירה ששמרו על קדושת בית הכנסת ולא היו מדברים בשעת התפילה (הובא בסידור איש מצליח בתחילת תפילת שחרית), כלומר שהיו מרבים לדבר עם השי"ת ונזהרים בנוסח, בהיגוי, בסדר ובתחנונים שבתפילה, ואם בזמן התלמוד היה זלזול בתפילה על אחת כמה וכמה בזה הזמן, ובודאי שצריך חיזוק תמידי במעלת התפילה, וזה דומה לדברי הר"ן (נדרים פא.) שהביא מש"כ רבינו יונה במגילת סתרים, שאם לא מברכים ברכות התורה לפני הלימוד הרי זה סימן שאין התורה חשובה, ע"ש, ומינה לנידון דידן, אם כך מתנהגים בתפילה, סימן שאין התפילה חשובה בעיניהם, וממילא אין בזה כבוד להשי"ת, אז האמונה ירדה מהם, ומפורש בנביא (ישעיה

כט, יג) "יען כי נגש העם הזה, בפיו ובשפתיו כבדוני ולבו רחק ממני, ותהי יראתם אותי, מצות אנשים מלומדה", ופרש"י שהתפלה לא היתה מהלב אלא חיצוני בלבד, ע"ש.

המתבונן בתפילה, כמה סגולות וישועות יכול לקבל יום יום ושעה שעה, לדוגמא, "הזהיר באמירת הקורבנות כל בוקר, מוחלין לו על כל עונותיו" (תענית כז: ומגילה לא:), "הזהיר בפסוקי דזימרה בכוונה, יהא חלקו בגן עדן" (שבת קיח:), "הזהיר לומר שירת הים בכוונה, מוחלין לו וכו' " (משנ"ב סי' נא, יז, בשם הזוה"ק), ו"האומר אשרי ג"פ ביום, מובטח לו שהוא בן עוה"ב" (ברכות ד:), וכל פסוק או פרק בפסוקי דזימרה שלא כיוון מותר לחזור ולאומרו, ופסוק "פותח את ידך" חייב לחזור ולאומרו (יבי"א ח"ו דף י"א) ואמירת קטורת, שבזוה"ק האריך מאוד שצריך לעשות כל מלה כתר זהב על ראשו, ומזבח קטורת הכוונה, שע"י אמירת הקטורת בכוונה זובח את כל המקטרגין כידוע (זוה"ק ויקהל ריט א. בהעלותך קנא ב.) ושמעתי פעם פרוש נאה על הגמרא (ברכות ל:) "חסידים הראשונים היו שוהין שעה אחת ומתפללין", שהכוונה כפשוטו, "מתפללין" זה "עמידה", ושוהין שעה הכוונה על אמירת הקורבנות ופסוקי דזמרה וברכות ק"ש בכזו כוונה והתלהבות, שהיו מגיעין לעמידה – לתפילה, כעבור שעה, כי היו שוהין בתפילה להוציא מהפה מלה במלה בשמחה ובכוונה כמונה מרגליות וכנ"ל.

והנה בשמים אוהבים שירה וזמרה, ומפורש ב"ישתבח", "הבוחר בשירי זמרה", ובנביא (סוף שמואל) נאמר על דוד המלך "נעים זמירות ישראל", וכל ספר תהילים זה שירות ותשבחות להשי"ת, ולכן ברכת אבות עיקר הכוונה, ובדיעבד גם מודים עוזר לצאת י"ח (אור"ח סימן קא), וכן "יהא שמיה רבא" מעלתו גדולה מאוד (שבת קיט:), וכן "קדוש קדוש" ובפרט קדושה דסדרא, שעל זה העולם עומד (ועיין סוטה מט. ופרש"י שם), וכן עניית אמן, גדול העונה כמברך. (ברכות נג:)

וה"קול רם" מבטל גזירות קשות וכו' (משנ"ב סימן נו ס"ק ה), וכאשר מושך את המלה ומתעכב בה בשלימות ולא מדביק מלה בחברתה זה בזה "צוהר תעשה לתיבה", שתהיה כל תיבה מאירה כצהריים, ובפרט ב"יהא שמיה רבא" שמצוה (לאומר הקדיש) למשוך במילים, עד שהציבור יספיקו להגיע לדאמירן בעלמא, כ"ח תיבות, והממהרים מחטיאים את הרבים, ואם על קריאת תנ"ך פסק הרמ"א (שו"ע אור"ח סימן סא סעיף כב) בשם מרן הב"י שיש להיזהר ולדקדק שלא יבלע אותיות, על אחת כמה וכמה בפסוקי דזמרה ובתפילה, ועל אחת כמה וכמה בק"ש דאורייתא, וכאשר מטעים ומנגן ויודע לפסק כדת וכדין הרי זה משלים את המלים ומרבה כבוד שמים, וחז"ל הקדושים (מגילה

ג.) קוראים לזה "פיסקי טעמים", כלומר לדעת היכן לפסק והיכן לצרף שמשמעות הענין והשבח והתחנונים יהיו מובנים בהחלט.

ומכאן על מעלת החזן, איזו אחריות מוטלת עליו, להנהיג ולהוביל את הציבור להתלהב מהתפילה, לדקדק בכל מלה, להתפלל באימה יראה, והרי החזן משמש דוגמא אישית לכך, ואם כתוב בהלכה (שו"ע אור"ח סי' סא) יקרא ק"ש בכוונה, באימה, ביראה, ברתת ובזיע, והחזן אץ ורץ לו ומתפלל וקורא ק"ש בקלות ראש, הרי זה חוטא ומחטיא, והוא בסכנה גדולה, וכאשר החזן למד לקרוא ולהתפלל ולפסק ולהנעים התפילה הרי זה מוביל אחריו את כולם באופן שווה, וכולם נעשים עובדי השי"ת בזכותו, ואשריו. ואלה הממהרים, צריך לומר להם למהר באכילתם ולמהר בעבודתם ולא בעבודת ה' שלהם, וגם אם דופקים וצועקים יגער בהם, וכשאין להם ברירה וממהרים לעבודתם, מותר להם לצאת לפני החזרה או לפני "עלינו לשבח", ואין להם חובה בגלל הקדיש שרוצים לומר, כי זה לא העיקר, והתפילה שלהם בכוונה שוה שבעתיים מהקדיש (יור"ד סי' שעו), וכדאי ללמוד כיצד להתפלל ולאהוב לעלות לתיבה ולהיות חזן ולזכות את הרבים ולקדש שם שמים, ולא העיקר לעלות לתורה פעם בחודש, זה לא חובה ולא כלום, אבל להשתלמות בחזנות ולקדש שם שמים, ולשמש דוגמא אישית של היגוי נכון, ופיסוק אמת והתלהבות אש להבת שלהבת בתפילה, הרי זה שוה שבעתיים, והזוכה להיות חזן כזה, אשריו ואשרי חלקו ואשרי קהילתו היודעים לכבד בתפילה העומדת ברומו של עולם.

מה שטוענים "ודילוגו עלי אהבה", זה לא נכון, מי שלמד ושנה וחזר ותיקן עצמו ועדיין פה ושם חסר לו, בזה דילוגו עלי אהבה, אבל המזלזל ולא רוצה ללמוד ולתקן עצמו כיצד לכבד את השי"ת, הרי זה מזלזל בכבוד שמים, והוא מדלג על כבוד השי"ת, ומפורש בהלכה (סימן נג סעיף יב) שהקורא עיינין אלפין, וחתין ההין, שלא יהיה חזן, ולא אומרים דילוגו עלי אהבה, וידוע מהרדב"ז (הובא ביבי"א ח"ה דף מ"ב) שבמקומותם אין ברירה, אבל כשיש ברירה, או היכול ללמוד ולתקן עצמו ואין לו בעיה באותיות, ומזלזל ולא לומד, הרי זה מזלזל בכבוד שמים, ואפילו על בן נח נאמר (ב"ק צב.) "שהיה לו ללמוד ולא למד".

ולמדנו מכאן שיש חובה קדושה על כולנו לעשות שיעורים לציבור הרחב ולתלמידים בביהמ"ד מדי פעם, ואפילו פעם בשבוע, עם הסידור על ההיגוי והפיסוק הנכון, ועל הדקדוק בתפילה מלעיל ומלרע, מבלי להיכנס כעת על הנוסח המדוייק והמקובל בהלכה למעשה, וכידוע מה שדיבר וחידש וחיזק בענין זה כבוד ראש הישיבה הגאון המפורסם הרב נאמ"ן (הגאון רבי מאיר מאזוז) שליט"א, ורבים מקשיבים לקולו ומודים

על האמת, והוא הגבר הוקם על שקידש שם שמים ועשה רעש בכל העולמות עליונים ותחתונים, על צורת התפילה וההיגוי הנכון, ובעוונותינו הרבים עדיין יש כאלה שמתוך קנאה פוסלים ומחלישים את ההתלהבות מללמוד את ההיגוי והפיסוק הנכון, מבלי קשר לשינוי בנוסח התפילה, למשל "ויתקדש - שמיה", "בזמן קריב – ואמרו", מלך, אל –חי העולמים", וגם הפסוק "כי יעקב - בחר לו יה", ללמוד ולהבין למה יש להפסיק מעט שם, וכן "המוציא לחם - מן הארץ", מה לפסק ומה להדגיש, וכן מה ההבדל בין ימִים לי?ים, ערומים ערו?ים, שדי ש?י, מה פועל הדגש וכיצד שמים לב אליו בתפילה, וזה אלף בית שצריך לדעת מכתה א' בתלמוד תורה, ועדיין העני בחוץ.

וכאשר יעשו שיעור יומי או שבועי, בזמן הקצר כולנו נדע להתפלל, ויתרבו החזנים המתאימים, ויתרבה כבוד שמים, והיתה לה' המלוכה, אמן ואמן.

הוספות להרחמן בברכת המזון

כפי הצורך להוסיף בהרחמן בברכת המזון כמבואר בסידור הנפלא איש מצליח.

הרחמן הוא יזכנו ליראת שמים ולמידות טובות.

הרחמן יזכנו לחן וחסד ורחמים, בעיני כולם.

הרחמן יזכנו לשמחה תמידית בעבודת ה'.

הרחמן יזכנו לאהוב כל יהודי כנפשי ומאודי ולא לצער אף נברא.

הרחמן יזכנו לבנים ובנות אוהבי תורה ויראת שמים.

הרחמן יזכנו לחתנים וכלות, משפחות טובות וכתר שם טוב.

הרחמן יזכנו להיות עבד ה' באמת ולקדש שם שמים ברבים.

הרחמן יזכנו להרבות תמיד כבוד שמים בעולם.

הרחמן הוא יצילנו מיצר הרע מעין הרע ומעין רעה.

הרחמן הוא יזכנו לזכות את הרבים.

הרחמן הוא יזכנו שלא ניגע לריק ולא נלד לבהלה.

הרחמן הוא יזכנו להיות בריאים וחזקים תמיד בעבודת ה'.

הרחמן יסיר מאיתנו כל מיני מזיקים, פחד ובהלה.

הרחמן יזכנו להיות תמיד בחברה טובה.

הרחמן הוא יזכנו להיות בעלי אמונה בה', מאמינים בני מאמינים, אמונה מעשית.

הרחמן יזכנו תמיד לשלום בית ברוחניות ובגשמיות.

הרחמן יזכנו לבית מלא ברכת ה'

הרחמן יזכנו להתבטל לגדולי ישראל האמיתיים שליט"א.

הרחמן יזכנו להתנהג תמיד על פי דעת התורה בלבד.
הרחמן יזכנו להתרחק מהמודה והאופנה והנהגות של עמי הארץ.
הרחמן ישמור את מרן רבינו הגדול שליט"א, לחיים טובים ולשלום.
הרחמן הוא יזכנו להיות תלמידיו להבין דבריו וספריו הקדושים.
הרחמן יזכנו להסתופף תחת גלימתו ולקבל איתו את מלך המשיח .
הרחמן יזכנו למידת הענוה הטהורה.
הרחמן יזכנו לאהבת התורה ויראת שמים כאויר לנשימה.
הרחמן יזכנו למחשבות טובות וקדושה תמיד.
הרחמן יזכנו תמיד לדון לכף זכות כל יהודי.
הרחמן יזכנו להתגבר על הכעס והגאוה.
הרחמן יזכנו לעשות תמיד את רצונו כרצונו.
הרחמן יזכנו להתחזק תמיד בצניעות ובקדושה.
הרחמן יזכנו לאהוב המצוות ולשנוא העבירות.
הרחמן יזכנו לכוון בתפילה מלה במלה, ולחזור בתשובה שלמה לפניו.
הרחמן יזכנו לקיים את הפסוק "שויתי ה' לנגדי תמיד"

עבודת ה' לפני ברכת המוציא

א. לכוון לפטור את כל המאכלים והמשקים בברכת המוציא (השל"ה הקדוש ויבי"א ח"י דף קלד)

ב. חוץ ממיני מזונות וכן גלידה שמברך עליהם ומשלים מאה ברכות. (אור לציון ח"ב דף קב)

ג. לפני ברכה אחרונה יכוון להוציא את השומעים י"ח ולא יענו ברוך הוא וברוך שמו. (אור"ח ס"ס ריג)

ד. יזהרו השומעים לפני טעימה מהפת שלא לדבר ולא להתעסק בשום עסק, לא להאכיל את הקטנים ולא להכין אוכל או משקה זל"ז. (אור"ח סימן קפג וסימן קצא)

ה. לכוון שמקיים מע"ע מה"ת של עבודת השם ולעובדו בכל לבבכם כלומר בכוונה רצויה שלימה לשמו בלי הרהור רע. (רמב"ן בספר המצוות מצוה ה)

ו. לעשות המצוה ביראה ובאהבה, אחרת אינה עולה למעלה. (תיקוני זוהר תיקון י' דף כה ב)

ז. לפני הברכה יחשוב שמדבר עם השי"ת ועומד לפני ה' לעשות רצונו. (רבינו הח"ח שם עולם פרק י') באהבה וביראה.

ח. לשמוח במצוה. (ח"ח אהבת חסד ח"ד פרק ג)

ט. לפני הברכה יעורר רצונו לברך ולשבח את השי"ת על הלחם, וכן לפני עץ ואדמה וכיו"ב. (ח"ח בהשמטות בס"ס כל כתבי הח"ח ח"ב)

י. לכוון לקיים מ"ע ול"ת מה"ת ככל אשר יורוך. (רמב"ם רפ"ק מהלכות ממרים)

להלן לקוט מהספר הנפלא "אוצר כוונת המצוות":

בכל מצוה מקיים 8 מצוות הכלולות בה חוץ מהכוונת הנ"ל והם מ"ע מה"ת.

א. מציאות ה' שציוה על מצוה זו.

ב. יחוד ה' וכלול באמירת לשם יחוד.

ג. יראת ה' בלי יראה לא עולה למעלה.

ד. אהבת ה' בלי אהבה לא עולה למעלה.

ה. שמחה בה', שמחה במצות וכנ"ל.

ו. ולעבדו בכל לבבכם, מקיים מע"ת מה"ת עבודת ה'.

ז. במחשבות אלו מקיים מ"ע מה"ת של לימוד תורה.

ח. עצם עשיית המצוה.

ועיין משנ"ב (סימן ה) ליזהר בכל המצוות שלא יהיה "מצוות אנשים מלומדה".

בדין ברכת כהנים

ברכת כהנים היא כעין חידה באמונה, היכן מצינו שהשי"ת בכבודו ובעצמו מברך אותנו יום יום באופן מעשי?

התירוץ: ברכת כהנים, "ושמו את שמי על בני ישראל ואני אברכם", ובזוה"ק בכ"ד מזהיר מאוד על מצוה זו, לעמוד באימה וביראה, ומרן שליט"א (ביבי"א ח"ו דף שב), מביא שיש מצוה גם על ישראל לכוון להתברך מהכהנים.

וידוע מהרב מבריסק זיע"א שעיכב פעם התפילה, בראש השנה יום הדין הגדול והנורא עד שיגיע כהן ויתפלל איתם, כדי להתברך מהשי"ת ביום קדוש כזה, וידוע מדברי מרן הב"י ס"ס קכח והובא בפירוש באר היטב ומשנ"ב שם, שאין צורך שהכהן יטבול במקוה כדי לישא כפיו, ע"ש.

נוסף לדברי הזוה"ק (שהובא בכה"ח סימן קכח ס"ק קלח), שמצוה לעמוד ביראה ויראה, ולהרגיש שהשי"ת מברך אותך, עוד מצאתי בזוה"ק (בשלח דף סו, א) שכותב, "מכאן אוליפנא, אע"ג דכהנא פריש ידוי, בקרבנא, לתקנה גרמיה בכולא, ישראל בעיין לאשתכחא בצלותיהן עמיה", ע"ש, כעין מעמדות שהתקינו נביאים הראשונים (תענית כו.), ומשמע שצריך קשר אמיץ עם הכהנים בלבד, וכן בזוה"ק (פקודי דף רסח, ב), שכותב "חביתון וכל שאר מנחות לאתערא רוחא דקדושא, ברעותא דכהנא, ושירתא דליואי, וצלותא דישראל", וכן בזוה"ק (פרשת צו דף לב, ב), "כהנא מקרב קרבנא, וליואי אתכוונן בשיר, וישראל אתכוון לבא ורעותא לתיובתא שלימתא, ואתכנע קמי מלכא קדושא", ע"ש, ומשמע שבעבודת המקדש צריכים הקהל להכנע ולכוון לעבודת הכהנים, ובזה"ז מה נשאר לנו מביהמ"ק, אך ורק "ברכת כהנים" הנוהגת לעולם (רמב"ן פרשת בהעלותך), והזוה"ק שהובא בכה"ח כדלעיל, כנראה לשיטתו אזיל שבעבודת הכהנים, מוטל על ישראל להיזהר ולהתייחס לזה בחרדת קודש. ובש"ס (סוטה מ.) "כלום יש עבד שמברכין אותו ואינו מאזין, ואין מסביר פנים", ע"ש.

הצעתי לחברים היקרים לוותר על המנהג שהבנים באים להתברך מאביהם, ורק קטנים ניחא, כדי לחנכם ולזרזם, ומאחר וקיבלתי מכתב מחכם אחד שאסור לשנות מנהגי חז"ל הקדושים, וכו' וכו', כתבתי כן, והנה המכתב שכתבתי לו לפנינו, והבוחר יבחר.

בס"ד - מוצאי פורים תשע"ב

למע"כ הרה"ג רבינו ... שליט"א, שלום וברכה וחיים טובים.

כמובן שאין לנו זכות לפסול מנהגים של ישראל, אבל כאשר נשאל את אותו האבא, תראה שהוא חושב על עצמו שהוא המברך, בזמן שצריך לעמוד ביראה ופחד לפני הכהנים ולהרגיש את הפסוק "ואני אברכם", וכמש"כ בכה"ח סי' קכח ס"ק קלח בשם הזוה"ק, וביבי"א ח"ו דף שב וכדלהלן.

כנראה שעיקר המנהג היה שאבא מכסה בטלית את בניו הקטנים שלא יציצו בכהנים, ומזה יצא להם כאילו האבא מברך, ופעמים הבנים גדלים ואינם רוצים לחסות תחת כנפיו והאבא כועס, ולפעמים מקפיד גם על חתנו שלא בא "להתברך" אצלו, ולכן חשבתי שבעצם מנהג זה צ"ע ועדיף לוותר עליו.

וכשאני לעצמי ולפעמים באים להתברך אצלי בברכת כהנים, ואני מלמד ומסביר להם שאין צורך, ועדיף להיות כפופים לכהנים שהם צינור מאת השי"ת (חולין מט.), וכל טקס זה הוא סתם מיותר ואין בו צורך.

ואדרבא מש"כ בספר עשה לך רב, שהאבא רוצה ללמד את הילדים לחסות תחת כנפיו כדי להתברך מהשי"ת, כ"ז מתאים לקטנים ולא לגדולים שהם מבינים בעצמם, ולשווא נהיית המולה בבית הכנסת, שבן פלוני מגיע לאביו ממקו"א, ומי צריך את כל הכאב ראש הזה, כשאין בו לא ריח ולא טעם ולא כלום.

פעם ראיתי לשון של מרן רבינו נאמ"ן שליט"א, שבטוניס היו באים הילדים "להתברך" אצל האבא בברכת כהנים, ולא הבנתי ענין זה, גם אני בקטנותי אבא ז"ל עשה לי כן, אבל זה רק לחנכו "להתברך מהכהנים", ולא מהאבא. וכשעושים מזה ענין גדול, זו לא כוונת עיקר המנהג, ופשוט.

ולענ"ד, אדרבא, צריך להרגיש שיש הבדל בין ברכה ע"י אהרון הכהן, ובין ע"י אביו, שלא להיכנס לבעיה של זר עולה לדוכן (ועיין משנ"ב בביאה"ל ר"ס קכח ובאיש מצליח שם), ועוד, הרי יש מצוה לכהנים לברך ולישראל להתברך מהכהנים, וצריך להרגיש את המצוה כמה שיותר, שכעת הכהנים מברכים אותי, ועיין בזוה"ק שהובא בכה"ח שם שהאריך בזה, וע"ע בסעיף כ"ג שאסור להסיח הדעת, ועיניהם כלפי מטה, וכאשר האבא "מברך" , ומכסה אותם, לפעמים הם כלפי האבא ולא כלפי הכהנים, וע"ע בסעיף כ"ו שאסור לקרוא פסוקים, וגם בזה רבים טועים, בקצרה ובסיכום: מנהג זה מסובך, ומאחר והציבור הרחב אינם בני תורה ,(שבת קלט:) אינם מבינים עיקר וטפל, וחבל...

בעירנו חולון, הציבור עומדים דום כמו בעמידה ממש!!!, ואני על משמרתי לא אעמודה, והבוחר יבחר. עכ"ל.

ביאור פרשת שמע ישראל

כל יסודות האמונה נמצאים בפרשת "שמע ישראל". ובספר מעגל טוב מביא רבינו הגדול מרן החיד"א, שאמר למלך מרוקו שסיפר על עצמו שהוא מאמין בהשי"ת, שיקרא כל יום פרשת שמע ישראל לחיזוק האמונה. אמונה זו מצוה עולמית, וכל העולם חייב בה. ומעשה היה בחכם אחד, אשר בבין הזמנים היה עובד מטעם המשמר האזרחי, ושומר במקום ציבורי גדול, וראה איש אחד וחשש ממנו שהוא דומה למחבל רח"ל, וביקש ממנו תעודת זהות ואמר שאין לו, ביקש ממנו לומר שמע ישראל ואמר מיד כל הפסוק ופטרו לשלום. גם בשואה שהיו אלפי ילדים יהודיים וגויים שניצלו, ולא ידעו מיהו יהודי, והגה"צ יוסף כהנמן זצ"ל, שהקים עולה של תורה בארה"ק, נכנס לאולם שהיו שם אלפי ילדים, השתיקם, צעק "שמע ישראל" ומיד כל הילדים היהודים רצו אליו. סימן וקוד סודי של יהודי זה אמירת "שמע ישראל", ובש"ס אמרו (סוטה מב:) על גוליית

הפלשתי, שרצה לבטלן מקריאת שמע שחרית וערבית, וכן בגמרא שם (מב.) בשם רשב"י "אמר להם הקב"ה לישראל אפילו לא קיימת אלא קריאת שמע שחרית וערבית אין אתם נמסרים בידם", ע"ש.

צירפתי כאן ביאור קצר על פרשת שמע ישראל, ובתחילה פרפראות לשמע ישראל, על מעלת ק"ש, על כוונת מלכות שמים, ואח"כ ביאור מלה במלה בפרשת "שמע ישראל", ויה"ר שיהיה לתועלת לכבוד השי"ת.

ביאור המלים בפרשת שמע ישראל

בסידור המדוייק והנפלא איש מצליח, כותב מה לכוון לפני אמירת קריאת שמע:

א. לקרוא ק"ש של שחרית

ב. לקבל עליו אלוהותו יתברך

ג. להאמין ביחוד ה'. ולפני ק"ש של ערבית כותב במצוה ראשונה, לכוון לקרוא קריאת שמע של ערבית, וכנראה שזה חלק מהמצוה, לכוון בבוקר "של שחרית" ובערב "של ערבית", כלשון הפסוק "בשכבך ובקומך", ומה שכתוב במצוה השניה לקבל אלוהותו יתברך, הכוונה כנגד מ"ע "אנכי ה' אלוקיך", ומה שכתוב במצוה שלישית להאמין ביחוד ה', הכונה כנגד "לא יהיה לך", וכדעת חז"ל הקדושים (ברכות יג.) פרשת ראשונה לקבל עול מלכות שמים, וכעת לביאור המלים ומשמעותם למעשה:

שמע - תשמע, תבין, תאמין ותקבל.

ישראל - יהודי.

ה' - יש בורא לעולם, "אנכי ה' אלוקיך", "בראשית ברא אלוקים".

אלוקינו - תקיף וחזק אין סוף, מכוון ומנהיג אותנו תמיד בהשגחה פרטית.

ה' אחד - אין עוד מלבדו, "לא יהיה לך", לכוון להמליך את ה' על כל העולם כולו, אות א' ה' יחיד בעולם, אות ח' - ז' רקיעים בשמים ובארץ, אות ד' - על ד' רוחות העולם, ובעיקר עלי ועל זרעי וזרע זרעי עד סוף כל כל הדורות מלכות גמורה ושלמה. להמליך, פרושו להאמין שהכל מהשמים, ואין עוד סיבות, כי ה' אחד ואין עוד מלבדו, ויכוון לקבל ע"ע ד' מיתות בי"ד, וזה מלכות שלמה.

ברוך שם - מבורך שם הוד מלכותו תמיד.

לכוון לקיים מ"ע מה"ת אהבת השי"ת.

ואהבת - תחשוב על הטובות שקבלת מהשי"ת עד הגיל שלך כל ימי חייך, השי"ת אין כמוהו בעולם, ואהבה ראשונה היא אך ורק להשי"ת, כמו אעא"ה אהבה שאינה תלויה בדבר, אלא רק בגלל שזה השי"ת (ועיין זוה"ק ואתחנן רסג,ב).

את ה' אלוהיך - השי"ת שהוא מנהיג אותך כל רגע ושניה, "אלוקיך" לשון יחיד כמו אבא שלך, קשר חזק מאוד עליך.

בכל לבבך - בכל הלב, מאה אחוז להשי"ת, כולל שמחה ואהבה יותר מבניו ומשפחתו (זוה"ק במדבר קיז,ב), ויכוון גם לעובדו בשמחה (זוה"ק ואתחנן רסז, א), ואח"כ אהבת התורה ולאהוב כל יהודי, אבל אוכל ותענוגות עוה"ז לא אוהבים, אוכלים עם אהבת ה'.

ובכל נפשך - לכוון למות על קידוש ה', מסירת נפש כפשוטו (זוה"ק אחרי סח,א), לדוגמא, להסכים למות מיד ולא לחלל ש"ש בעבירה מתרי"ג מצוות (יור"ד סימן קנז), ומקיים כאן מ"ע מה"ת, קידוש ה'.

ובכל מאודך - ממונך וכל מה שעובר עליך, ואתה רוצה מאוד מאוד, כי הכל שייך להשי"ת, וכלנו בביטול גמור לפניו.

והיו הדברים האלה... על לבבך - תקבל בכובד ראש את הדיבורים הנ"ל של אמונה ואהבה, על לבך תמיד, להרגיש כל יום ממש מחדש (ברכות סג:) התחדשות וחידושים בדיבורים אלו.

ושננתם לבניך - תלמד את בניך אמונה ואהבה והשגות רוחניות תמיד.

בשבתך בביתך - בבית הנושא העיקרי אמונה ואהבת ה', כל ענייני העוה"ז טפל וארעי, הבל הבלים. (קהלת פרק א)

ובלכתך בדרך - לחשוב תמיד בדרך ולא לבזבז את החיים להציץ ולהיות סקרן, אלא בעל מחשבה גם ברחוב, בעל אמונה ואהבת ה', מנצל כל רגע וכל שניה לכבוד השי"ת. (רמב"ם פ"ה מהלכות דעות)

ובשכבך ובקומך - ישן מתוך קבלת עומ"ש, קם מיד באמירת "מודה אני", (רבינו יונה בספר היראה דף א), ביראה ופחד .

וקשרתם לאות (מצות תש"י) **והיו לטוטפות** (מצות תש"ר) **וכתבתם** (מצות מזוזה) –לזכור את השי"ת תמיד.

פרפראות לשמע ישראל

להמליך את השי"ת על כל העולם, לדוגמא: כשרואים רעידת אדמה בטורקיה, שזה מהשמים, וכן נשיא ארה"ב כעת שלא דומה לאמריקאי, שליט לוב שנהרג, וכן נשיא עיראק, הכל מהשמים. ברגע אחד המלכת את השי"ת על טורקיה, אמריקה, לוב ועיראק,

והבן. כאשר אתה רואה הכל בעיניים של אמונה, יש כאן מלכות שמים שלימה, ועאכ"ו, מה שקשור אליך ממש.

עאכ"ו, מה שעובר עלינו יום יום, שעה שעה, כל רגע וכל שניה, כאשר האדם מבין שזה מהשמים הרי הוא ממליך את השי"ת עליו תמיד.

קריאת שמע בזמנה, מעלתה יותר מעסק התורה. (ברכות י:).

בכל לבבך - כנגד אאע"ה שאהב את השי"ת יותר מבנו יחידו. "בכל נפשך" - כנגד יצחק אע"ה שאהב את השי"ת יותר מגופו. "ובכל מאודך" - כנגד יעקב אע"ה שמאס בעושר ונהיה "איש תם יושב אהלים" ועוסק בתורה. (ספרי פרשת ואתחנן)

ואהבת את ה' אלוקיך - לרבות ת"ח, כל אתין לרבות (רש"י כתובות קג.), כמו "את ה' אלוקיך תירא לרבות ת"ח" (פסחים כב:), ומכאן "מורא רבך כמורא שמים" (רמב"ם רפ"ה מהל' ת"ת), וכן לאהבת ת"ח, "מאן דרחים רבנן" (שבת כג:), להדבק בת"ח (כתובות קיא:), וזו מ"ע מה"ת (רמב"ם דעות ו, ב), וזה נובע מאהבתם עד שנדבק בהם.

מצוות צריכות כוונה (אור"ח סימן ס), ויותר יזהר בפסוק ראשון של ק"ש, שהוא קבלת עומ"ש, שלא יהא לבבו פונה לדברים אחרים כו"ע, (רשב"א ברכות יג.), וצ"ע לעניין דיעבד (משנ"ב בביאה"ל ר"ס קא), וגם אם בעת שיאמר אח"כ התיבות, יחזור ויכוון (שם בביאה"ל), וזה נורא ואיום שיש להיזהר שלא תבוא מחשבה זרה כלל, וכן איתא בזוה"ק (תיקוני הזוהר סוף תיקון סו) כמו חתן וכלה "והיו לבשר אחד", כך באמירת "שמע ישראל" לסלק מעצמו כל המחשבות החיצוניות, ע"ש. נורא ואיום, ואוי לנו ביום הדין. ועצה טובה להגיע לכך, לחשוב על כל מלה ומלה והמשך המלים, כמו דרשה והרצאה, כך שמוחו תפוס תמיד.

כשם שישראל מייחדים את שמו של השי"ת למטה, כך מתייחד שמו למעלה בעליונים, ומלאך עומד למעלה בשמים ומחכה ליחודו וקריאתו של אדם מישראל בכוונה הרצויה, ועי"ז המלאך מברר כל ניצוצי הקדושה. (זוה"ק ואתחנן רסג א.)

בכל נפשך - מובא בתשב"ץ שהמוסר נפשו עק"ה, אין לו הרגשת כאב, כלומר שחסרון אהבת השי"ת יכאב לו יותר מכל כאב גשמי, והקרבה להשי"ת יהיה למעלה מהרצון הטבעי שלו, כי חסרון בעבודת השי"ת, קשה לו יותר מכל צער גשמי שבעולם, וזה נורא למתבונן בעומק מ"ע מה"ת של אהבת השי"ת.

בש"ס ברכות סא: "יש לך אדם שממונו חביב מגופו, ואפילו יסורים קשים ומיתה" (בן יהוידע שם), ומכאן שבשמים פועלים ומחזקים כל או"א לפי מעשיו, ואיש כזה צריך

לחזקו ע"י שכתוב בתורה "בכל מאודך", אף שזה טעות בידו, צריך לכוון אותו לעבודת השי"ת תמיד.

נוהגין לקרוא פסוק ראשון בקול רם, כדי לעורר הכוונה (אור"ח סימן סא סעיף ד), ועאכ"ו החזן קול רם מעורר את כולנו ומקדש שם שמים.

עשר מצוות בפרשה ראשונה של "קריאת שמע" (חוה"ל בפתיחה לשער היחוד) לפי המלים שבפרשה וכדלהלן:

א. שמע ישראל ה' - כלומר יש בורא לעולם, יש בעל הבית, אדון הכל היה הווה ויהיה, אנכי ה' אלוקיך.

ב. אלוקינו - כלומר, משגיח עלינו תמיד, כל רגע ורגע, תקיף ובעל הכוחות כולם מהשמים.

ג. ה' אחד - כלומר אין שתיים, אין עוד סיבות, "לא יהיה לך... על פני".

ד. ואהבת - אהבת השי"ת, אהבה ראשונה, חזקה, מושלמת, ולמה? כי זה השי"ת, ואין כמוהו, ואין עליו, תוסיף לחשוב מספר השנים שאתה חי והשי"ת דואג לך לכל צורכיך, אהבה רבה ואהבת עולם.

ה. והיו הדברים האלה על לבבך - כלומר תכניס עמוק משכל ללב שלך, שתרגיש כן תמיד, שהשי"ת המיוחד בעולם, אוהבים אותו יותר מכולם,ומרגישים תמיד שזה חלק ממך, יותר מרמ"ח ושס"ה שלך, בחיזוק כזה תעבוד את ה'.

ו. ושננתם לבניך - ללמד את הבנים אהבת השי"ת תמיד, שיהיה רגיל ושנון על פיהם.

ז. ודברת בם - גם עם עצמך תדבר ותחשוב על זה תמיד, בבית, בהליכה, בשכיבה בקימה, בבחינת "שויתי ה' לנגדי תמיד", ואפילו בבית הכסא ובבית המרחץ. (חכמת שלמה סימן פה)

ח. וקשרתם - להניח תפילין של יד על היד כנגד הלב, שהכח והגוף כולו יהיה עבד ה'.

ט. והיו לטוטפות - להניח תפילין של ראש כנגד המח, לחשוב תמיד על השי"ת, ולהשתמש במחשבה לכבוד השי"ת, וכל העוה"ז הוא אמצעי לכבוד השי"ת.

י. וכתבתם - מזוזה על שער הבית והחדרים, כל זמן שיכנס ויצא, יפגע ביחוד ה' שמו של הקב"ה, ויזכור אהבתו ויעור משנתו ומשגיותיו בהבלי הזמן, וידע שאין דבר העומד לעולם ולעולמי עולמים אלא ידיעת צור העולם, ומיד הוא חוזר לדעתו והולך בדרכי מישרים. (רמב"ם מזוזה ספ"ו)

בעניין ד' מיתות בי"ד, נכון שיש מצוה לכוון כן באמירת "אחד", אבל כידוע מהנועם אלימלך במאמר המפורסם שלו (הנקרא צטיל קטן בלע"ז), שיש להמחיש באופן מעשי מיתת בי"ד, ורבנו הקדוש הבן איש חי זיע"א כותב, בארבע מקומות בתפילה שצריך לכוון למסור נפשו עק"ה, ונראה שרצוי להמחיש בכל פעם מיתה נוספת, לדוגמא באמירת "אחד" לכוון ד' מיתות בי"ד, ולהמחיש סקילה, כאילו זורקים אותו מבנין גבוה מאוד עק"ה, ובאמירת "למען שמו באהבה" יכון למות עק"ה, ד' מיתות בי"ד, ולהמחיש לעצמו שריפה, ששורפים אותו ויש מדורה גדולה לכבוד השי"ת. ובאמירת "לדוד אליך ה' נפשי אשא" ג"כ יש לכוון ד' מתות בי"ד, ובזוה"ק מחמיר מאוד למי שלא מכוון (עיין כה"ח סימן קלא ס"ק לא), וימחיש לעצמו מיתת הרג, שכעת כורתים את ראשו, וזורקים אותו לאשפה, מאכל לבעלי החיים שם, ובאמירת "ברוך אלוקינו שבראנו לכבודו", ימחיש לעצמו מיתת חנק, כאילו ממש תולים אותו על עץ גבוה, ועושה כן בשמחה לכבוד השי"ת, ויתכן היום שיש יצה"ר כ"כ גדול, ותאוות וגירויים למיניהם, רח"ל, וכן תאוות אכילה, ועישון סגריות שכולו תאוה גאוה ויסורים (כדברי רבינו הח"ח זיע"א), המתגבר על תאוות אלו, ה"ז כמו מיתה ממש וכמו קרבן על המזבח, ולפעמים בשמים מתיחסיים לכך כמו עקדת יצחק, לרוב שתיקתו והכנעתו לקבל הכל באהבה מהשי"ת, ואם יכוון להתקדש באותו הרגע, יגיע לדבקות והשגות גבוהות, וכידוע מתענית הראב"ד שע"י אכילה נחשב לתענית, ורבנו בעל "שומר אמונים" בספר "שלחן הטהור" מאריך בזה, לפני הסעודה להתפלל על הפרנסה, ולומר וידוי, ולתת צדקה, ולתקן הנפשות המגולגלות באוכל שלא יזיקו לנו. ורבנו הקדוש הבן איש חי (פרשת בהר - בחוקתי) האריך בזה מאוד, ע"ש, ורבנו הגר"ש פינקוס זיע"א היה אומר שלהיזהר מלשון הרע צריך להרגיש את עצמו כאילו הוא מת, נמצא שניתן להגיע להשגות גדולות בדבקות של ד' מיתות בי"ד, ללא צורך בגלגולי שלג ותעניות קשות, וגם אין צורך למקוה "מים קרים" (בגימטריה מת),כי במחשבות טובות עק"ה יגיע להשגות גדולות.

יא. ורבנו הרש"ש זיע"א בסדורו מביא על כל ברכה וברכה כאשר מזכיר ואומר "מלך העולם" לכוון להמליך את השי"ת ולקבל ע"ע ד' מיתות בי"ד, וכנראה שבזה יש כאן מלכות שמים שלמה, ונתאר לעצמנו איזה השגות עצומות יכול להגיע מי שיכוון כן, וזה מזכיר את פרש"י על אאע"ה שביקש מהשי"ת לרחם על סדום ועמורה, באומרו לפניו "ואנוכי עפר ואפר" ומה כוחה של טענה זו לבקש חנינה על סדום ועמורה, וכנראה שהוקשה כן לרש"י וביאר רש"י הקדוש בזה"ל: "וכבר ראוי הייתי להיות עפר על ידי המלכים, ואפר על ידי נמרוד, לולא רחמיך אשר עמדו לי", ע"ש, וכנראה שהמוסר עצמו

למות באמת במחשבה מעשית עם רצון ממש, עושה כזה רעש גדול בשמים, שיכול לבקש גם הנחה על סדום ועמורה, ועאכ"ו על ענינים אחרים, ומכאן על מעלה זו שיש בזה כבוד שמים גדול מאוד, כי המרגיש עצמו מת, אז בודאי לא מקפיד על כלום בעוה"ז, ועושה הכל עפ"י תורת השי"ת, ואשריו ואשרי חלקו.

יב. בשכבך ובקומך - כלומר בלילה תקבל עול מלכות שמים על כל מה שעבר עליך כל היום, ובבוקר תקבל עומ"ש על כל מה שעבר עליך כל הלילה, והבן.

פרפראות למעלת התפילה

תפילה - מלשון תפל, דבוק דבוק בה', ובזוה"ק מוסיף כמו חתן וכלה "והיו לבשר אחד", כך בזמן התפילה דבוק בהשי"ת. (ועיין בתיקוני הזוהר דף צב, ב ודף צז, ב)

תפילה - לכוון ולהרגיש באופן מעשי שהוא עומד לפני ה', כל זמן תפילת העמידה, וי"א שזה מעכב גם בדיעבד, נורא ואיום. (ועיין יבי"א ח"ג דף כ), עמידה כלומר עומד לפני ה'.

תפילה - כאילו עומד בבית המקדש, ונשמתו בשמי ה', (אור"ח סימן צה, ב, ורמב"ם הלכות תפילה פ"ד הט"ז)

תפילה - לבקש מתנת חינם, למען שמו הגדול, "כי בכל צרתם לו צר", להקמת שכינתה מעפרא.

תפילה - הקב"ה רוצה שנתפלל, כדי שנרגיש שהכל בידי שמים בלבד.

תפילה - לכוון מ"ע מה"ת להתפלל, "ולעובדו בכל לבבכם", עבודה שבלב זו תפילה. (תענית ב.)

תפילה - להיזהר שלא תהיה מחשבה זרה בברכה ראשונה כו"ע, (משנ"ב בביאה"ל סימן קא בשם הרשב"א), כי צריך להיזהר מאוד בסידור שבחיו של השי"ת, כי גם אם בעת שיאמר אח"כ התיבות של הברכה יחזור ויכוון, צ"ע לענין דיעבד. (ביאה"ל שם). ועצה טובה לחשוב על כל מלה ומלה שמוציא בפיו כעין דרשה או הרצאה, ואז חושב על המילים עצמם, ואין הסח הדעת, וזה כבוד השי"ת.

תפילה - כמו עני, להרגיש "תפילה לעני כי יעטוף" (זוה"ק בלק קצה, ב), אין לי כלום רק את השי"ת.

תפילה - על כל בעיה, כל ענין, כל פעולה, הדבר הראשון - להתפלל, ואפילו על פעולות יום יומיות, נסיעה, כביסה, בישול, טלפון, רחיצה, פגישה ועבודה, להתפלל תמיד לפני כן, שיהיה הצלחה מהשמים. (בניהו ברכות ו.).

תפילה - "קרוב ה' ...לכל אשר יקראוהו באמת" הפסוק היחיד בתהלה לדוד שאין בו ו' החיבור, שהמכוון בתפילה באמת, לא צריך חיבור לאף אחד. (רבנו הח"ח זיע"א)

תפילה - בלשון שלך, ובדיבור שלך ממש, כמו בן לאביו, אין למעלה הימנו. (רבנו הח"ח זיע"א)

תפילה - כשאתה מבקש עזרה ובקשה מפלוני אלמוני, תכוון שאתה מבקש מהשי"ת, שהרי הכל בידו ממש בלבד, מדבר עם פלוני בלשון תחנונים וליבו לשמים. (מהרש"א בח"א ר"ה ג:)

תפילה - גם אחרי הצלחה והישועה ע"י שר פלוני, וחכם אלמוני, וצדיק פלוני, הרי השי"ת עשה הכל, ונתן בליבם, וקיבל בקשתם, התפילה וההודאה והשבח הגדול ביותר הוא רק להשי"ת, וקצת לאחרים.

תפילה - גם באמצע ויכוח, ריב, מחלוקת, הטרדה באמצע עסק חשוב, תתפלל לה' אפילו במחשבה שתצא מהענין לחיים טובים, ואשריך.

תפילה - אין תפילתו של אדם נשמעת **אלא** בביהכ"נ (ברכות ו.), ועאכ"ו בביהמ"ד שקדושתו יותר, ועאכ"ו בכותל המערבי, המקום הקדוש ביותר בעולם, והבן, ואל תטעה.

תפילה - להתפלל מבלי לצפות שיהיה כבקשתנו, אלא רק שנקבל כח (ברכות לב:), כח להמשיך לעבוד את ה'.

תפילה - ע"י תפילה בכוונה אפשר להגיע למדרגות גבוהות, קרוב למדרגת הנבואה. (אור"ח סימן צח, א)

תפילה - ע"פ הטבע תפילה עוזרת, אבל תרופות וטיפול רפואי ע"י נס (הסבא מנוברדוק זיע"א), הדורש את ה' לא ידרוש ברופאים, ומה חלק לרופאים בבית עושי רצון ה' (רמב"ן פרשת בחוקתי), בעל אמונה מעל הטבע והתפילה מעל הטבע, ולזה מנגנים בביה"כ בברכת "אמת ויציב" באמירת "ממצרים גאלתנו וכו' " לחיזוק האמונה (הגר"ח פאלג'י בספר כף החיים), ובעוה"ר כשלא זכינו להרגיש כך, צריך טיפול רפואי כפי הצורך. (ועיין יבי"א ח"ד דף שצב)

תפילה - לכוון לפני כל ברכה מה בא לברך, (השמטה של הח"ח בס"ס שמירת הלשון), ואהבת השי"ת, יזהר שלא יהיה מיחזי כשיקרא (שמירת הלשון מוסר ח"ב, פ"ב),

תפילה - להמליך את השי"ת ע"ע, ח"ח שמע בשם הריי"ס זיע"א. (זכור למרים פכ"א, ושם עולם ח"א פי"ב), ומדוייק במשנה (ברכות יג.) כדי שיקבל **עליו**, עומ"ש.

ביאור ברכת מגן אברהם

ה' **שפתי תפתח** - להרגיש שמבקש רשות מהשי"ת לפתוח את הפה.

ופי יגיד תהלתך - להרגיש שיש כח בתפילה יותר מהקרבנות, קורבנות על שוגג, תפילה מועיל לכפר גם על מזיד. (רבנו יונה רפ"ק דאבות).
ברוך אתה ה' - מקור הברכה, אדון הכל היה והווה ויהיה, הויה, אדנות.
אלוקינו - תקיף וחזק לעולם, ומשגיח עלינו תמיד, תוסיף לחשוב שנים רבות שאני חי, השי"ת משגיח עלי כל רגע ורגע לטובתי.
ואלוקי אבותינו - תקיף ומשגיח על אבותינו ואבות אבותינו, ובזכות השגחתו יתברך עליהם גם אני באתי לעולם, ועד האבות הקדושים השגחתו יתברך תמידית ונצחית.
אלוקי אברהם - תקיף ומגיח על אאע"ה והצילו מכל האויבים ברו"ג, והוא שיבח והמליך את השי"ת על כל העולם. (תוספות ברכות מ:, וגמרא סוטה י:, ותוס' שאנץ שם)
אלוקי יצחק - מכח עצמו למד והוסיף באמונה, והשי"ת השגיח עליו תמיד.
ואלוקי יעקב - מכח עצמו למד והוסיף באמונה, והשי"ת השגיח עליו תמיד.
האל - מידת הרחמים אין סוף של השי"ת.
הגדול - מידת החסד, גם לרשעים שאין להם מצוות, והם אוכלי חינם.
הגבור - דין שמים עמוק וחזק מאוד, ויכול השי"ת לזעזע העולם ברגע אחד, ומתגבר ועוצר עצמו לקיום העולם. (רש"י יומא סט:)
והנורא - יראה ופחד על הכל מהשי"ת, כל העולם בליבם מפחדים מהשי"ת. (רש"י ביומא שם)
אל עליון - רחמים גדולים מלמעלה, שרואה ויודע הכל, ומכח שהוא אל עליון.
גומל חסדים טובים - נותן ועושה מעשים טובים **לכולם**.
קונה הכל - יצר את הכל, וגם שייך לו הכל, וגם חוזר אליו הכל. (רש"י, רמב"ן, נפש החיים)
וזוכר חסדי אבות - זוכר את המעשים הטובים שעשו האבות, ויכוון גם על הוריו וזקניו שבודאי עשו מעשים טובים, והכל גלוי לפני השי"ת.
ומביא גואל - ויביא את הגאולה, הווה שהוא לשון עתיד.
לבני בניהם - לבני הבנים של האבות שהם שבטי יה', שזכותם תעמוד לנו.
למען שמו - לא בזכותנו, אלא אך ורק למען שמו הגדול.
באהבה - שאוהב אותנו תמיד, ויקבל ע"ע ד' מיתות בי"ד, בהכנעה, לאהבת השי"ת עלינו.
מלך - להזדעזע מאוד, להמליכו, ממ"ה על כל העולם כולו, העושה ויודע הכל.
עוזר - כל מעשינו כאן בעוה"ז עולם העשיה, תלוי בסיוע ועזרה מהשמים.
ומושיע - ישועה, מעל הטבע והשכל, ניסים גדולים.

ומגן - מגן מצרות ובעיות שלא באים עלינו כלל, כתריס בפני הפורענות נפלאות הבורא, פלא מלשון כיסוי.
ברוך אתה ה' - כנ"ל.
מגן אברהם - מגן ושומר עלינו, בזכות האבא הגדול איש האמונה, אאע"ה, מגן על זרעו של אברהם.

מכתב בעניין הצניעות

(מכתב שכתב הרב שליט"א לאחד התתי"ם בעניין הצניעות)
צניעות העובדות וכל צוות ההוראה הוא היסוד הגדול של דוגמא אישית בשטח הת"ת לכל התלמידות, כאשר רואים מעלות ודרגות בצניעות זה משפיע מאוד על התלמידות לטובה, ולהיפך, להיפך כמובן.
הייתי ממליץ מאוד לעשות לכל צוות ההוראה והעובדות מה שנקרא "בגדי עבודה", כלומר "בגד עליון" נקי יפה ומכובד, רחב, לא צמוד ולא הדוק, הבגד אשר ניכר בו צניעות מכל הבחינות וזה עדיף להפליא.
אפשר לקרוא לזה "חלוק עבודה" "בגד עליון", אבל העיקר שיהיה מכובד כמו בגד משי וכיו"ב, אשר לא מכביד על הגוף, ולא מחמם, ולא מפריע בעבודה, ויהיה כתוב עליו את שם הת"ת או הסמינר, וזה יתן תוקף לענין, והרגשה טובה לצוות, להורים ולתלמידות.
אם ירצו בכל זאת להישאר עם הבגדים שלהם, צריך לבקש מהם חולצות רחבות מכופתרות, ועל זה ז'קט כעין בגד עליון רחב, וכן חצאית רחבה ולא קצרה, ולא צרה, אלא כמו "פליסי", וכמובן גרביים עבות ולא שקופות, המספר לא קובע, אלא המציאות שנראה שיש גרביים, וכן נעליים עדינות ולא אופנתיות מדאי, זה לא מתאים בשטח בית הספר, לרווקות - שיער אסוף ולא פזור, לנשואות כיסוי ראש כמו מטפחת או כובע, לא פאה נכרית, ולא מודה נכרית, רח"ל.
כל הצוות צריך לדעת שעדיף להוסיף מעלות וחומרות בצניעות ולא בכשרויות, כי הצניעות זה היסוד החינוכי הגדול, והרבה תלמידים שנשרו והתקלקלו זה מחמת שראו את האמא המודרנית שלהם, שהפאה והחיצוניות העיקר בבית, וזה הרס את הילדים אחריהם.
צניעות לחומרא כמה שיותר, זו ברכה מהשמים, אני הייתי מעדיף את העצה הראשונה שכתבתי "בגדי עבודה", כמו כהן גדול בבית המקדש.

אופניים סכנה בכפליים

צריך לדעת להיזהר ולהזהיר את הילדים ובני הנוער, על הסכנה הגדולה בנסיעה באופניים, כבישים מסוכנים, תאונות דרכים, נהגים שיכורים, ותאונות רבות בעווה"ר מידי שבוע, והסכנה גדולה ביותר - רכיבה על אופניים.

ילדים ובני נוער אינם יודעים היטב את חוקי התנועה, אינם נזהרים מפגיעות שונות בפינות הדרכים, ונוסעים לפעמים נגד זרם התנועה, והסכנה קיימת, וחדשים לבקרים שומעים על הנזק הנורא שיש באופניים.

אין היתר לנסוע במדרכה, זאת רשות היחיד, ופעמים שגרמו נזק לאיש זקן שהולך במדרכה לתומו, ובכביש סכנה יותר, וצריכים ההורים להיזהר מאוד שלא לקנות אופניים לילדים כו"ע.

טעות גדולה עשו היום, כשהוסיפו כעין מנוע קטן, עדין ושקט לאופניים בכבישים, המגביר את המהירות, והסכנה גדולה יותר, וצריכים להימנע לגמרי ממכשיר מסוכן זה, ומותר רק למבוגרים המכירים ויודעים היטב את חוקי התנועה, ונוסעים בכובד ראש ובזהירות כפי הצורך לחיים טובים.

סכנה רוחנית קיימת גם במכשיר זה, שיוצאים לרחובות ונכשלים בפריצות, ובסביבה לא טובה בכל מיני מקומות, ומה יעשה הבן ולא יחטא, כאשר מסתובב רואה ושומע כל מיני מרעין בישין, ועל הכל, זאת הסיבה שאינם מונחים בלימוד התורה, אין חשק, ואין אהבת התורה, כי מחכה לאופניים, ילד ונער מגיע הביתה, אוכל מעט, משלים את השיעורים ויוצא לרחובות לטייל באופניים, האם זה חינוכי ומועיל, האם זה מוסיף יראת שמים, וחבל מאוד שעושים לילדים הגרלה על אופניים, ומשחקים כאלה הגורמים ביטול תורה, אהבת הרחוב והמסתעף אליו, עדיף לעשות לתלמידים ובני נוער המצטיינים בלימודים הגרלה על חליפה לשב"ק, או על ש"ס תלמוד בבלי, תלמוד ירושלמי, ששה סדרי משנה, רמב"ם הוצאת פרנקל, אלו הן מתנות יקרות ומועילות ויש כאן קידוש ה', וקנאת סופרים תרבה חכמה, וכשיש לאותו ילד או נער אופניים וכיו"ב, יש כאן סכנה בכפליים, סכנה לגוף ע"י הכבישים והתאונות הקשות, וסכנה לנשמה ע"י פגם בעיניים ובקדושה, וכן ביטול גמור של חכמת התורה, וחבל על דאבדין ודלא משתכחין.

וזה חמור הרבה יותר ממכשיר המחשב שבבית, שניתן להכניס בו אך ורק חיזוקים נפלאים ומוסר השכל מגדולי ישראל, בהשגחת ההורים, כמו השגחה בכשרות המזון.

מגיל בר מצווה צריכים ההורים להצמיד לבן היקר והחכם, חונך מיוחד, **מיוחד מאוד ששווה הרבה כסף**, וכמובן לשלם לו טבין ותקילין, לא רק כדי להשלים לו את הלימודים והשיעורים, אלא בעיקר להוסיף לו כל יום דף גמרא, מלא וגדוש באהבת התורה ואהבת ה', נער בר מצווה שזוכה כל יום ללמוד ולהתקדם עם דף גמרא חדש, יזכה בחתונה לסיים את כל הש"ס, ויזכה בחתונה שיהיו לו שתי כלות, שתי נשים, אישה ראשונה זו התורה (מורשה, מאורסה פסחים מט:), והכלה החשובה שאותה נשא לאשה, ויודע לכבדה, לחזקה, לגדלה ולחבבה (רש"י סנהדרין יט:), וכ"ז בזכות שלא היה לו אופניים מגיל קטן, ובמקום להיות נהג, יזכה להיות מנהיג לקהילה קדושה, ויקוים בו הפסוק: "רוכבי אתונות צחורות יושבי על מדין" (שופטים ה), אלו ת"ח שהולכים מעיר לעיר וממדינה למדינה ללמוד תורה, ודנין דין אמת לאמיתו, ואלו בעלי מקרא, בעלי משנה, בעלי תלמוד (עירובין נד:), וכ"ז בזכות שאין אופניים, ויש חונך כל יום לדף גמרא.

ועיין בטאון פנימי "כתר מלוכה" אלול תשע"א, שע"י ישיבת כסא רחמים (דף 6), הובא שם בשם רבנו איש מצליח זיע"א, שהיה מקפיד על תלמידי חכמים שלא יסעו באופניים, והוסיף כן בשם הסטייפלר זיע"א, ודיינו שיש מקילים לנשואים וכיו"ב, אבל קטנים ונערים יש להזהר וכנ"ל. (הערת ידידי ואהובי האברך היקר הר"ר אברהם יעקביאן הי"ו)

המעוררים

בקטנותי ראיתי תמיד בירושלים עיה"ק מודעות קטנות בבתי כנסיות וכיו"ב, המעוררים על מצוות שניתן להיכשל בהם, לדוגמא: להיזהר מחיתוך הלחם על הנייר המודבק עליו, שלא יהיה מוחק למחמירים, ופעם ראיתי מודעה של המעוררים שהכותרת עליו היתה: "אל תהיה שקרן", ומאוד גרם לי לקרוא מה כתוב כאן, והעירו שם בלשון קשה, כיצד אתה אומר בברכת מעין שבע "לפניו נעבוד ביראה ופחד", האם זה אמת, אתה לא מדבר בביהכ"נ, אתה מכוון, אתה מרגיש פחד ויראה בביהכ"נ, "ומקדשי תיראו" וזה היה הכותרת. ובאמת זה מעורר ממש יפה, וכיום כמעט שלא רואים כן, ובטלו המעוררין (ומרומז במשנה סוף מעשר שני), וכיום התרבו הספסלים בביהמ"ד, וספרים יקרים וחשובים המעוררים על דברים שאנשים נכשלים בהם, ולפעמים על דברים נוספים שלא יכשלו בהם, וכמובן שתמיד יש לעורר ולחזק, ונכתבו כאן הדברים מן הבא בידו מנחה לכבוד השי"ת.

א. לאסוף כסף לקופת ביהכ"נ, עדיף בזמן קטורת ואשרי, ולא בחזרה של מנחה. (ועיין יבי"א ח"ג דף יא)

ב. לעורר באמירת אשרי לפני הקדיש, על כיבוי הטלפון, שלא תצא תקלה.

ג. בזמן הקמת ס"ת, לעמוד עם שתיקה מוחלטת ולשיר לכבוד התורה, ולהימנע מד"ת ותהילים ברגע זה. (ועיין בגמרא ע"ז כד: וסוטה לה:)

ד. לעשות בכל מקום שיעור תורה בדקדוק בתפילה, על הפיסוק וההיגוי הנכון, ורבנו הקדוש הרב נאמ"ן שליט"א מעורר על כך תמיד, ועיין בענין התפילה מש"כ בזה.

ה. לאהוב להיות חזן, ולקדש בזה ש"ש, וזה עדיף מלעלות לתורה, שאין זו חובה, והחזן בהיגוי הנכון מקדש ש"ש, ואשריו, ולומדים ממנו, ויש כאן זיכוי הרבים גדול.

ו. ללמוד תורה, ולהתחזק בשיעו"ת, חובה גדולה יותר מלעלות לתורה, כי יתבעו על כך, ועל עליה לתורה לא תובעים בשמים, ודומה לקנות ספרי קודש ללמוד בהם בזה"ז, שזה יותר מצוה בזה"ז. (כמבואר ביור"ד ס"ס ער)

ז. לחזק ולייסד שיעו"ת בין מנחה לערבית וירוויחו כמה דברים, 1. מקיים מצוות לימוד תורה, 2. לחבר יום ולילה בתורה, 3. להתפלל ערבית בצה"כ ולא קודם, שזה עיקר זמנה ומצוה מן המובחר (ועיין הלכה ברורה סי' רלה), 4. זיכוי הרבים לכולם.

ח. בבא סאלי היה נוהג לקרוא בכל יום חמשה פרקי תהילים, ועדיף מעט, בניגון, בכוונה, בזהירות, לכבוד השי"ת. (ועיין אור"ח סי' א סעיף ד, וסימן נא סעיף ח')

ט. לחפש ביהכ"נ מפואר ברוחניות, תפילה בכוונה, לאט, ובנחת, ללא דיבורים, יש שיעו"ת, יש רב ביהכ"נ המחזק ומזכה את כולם בתורה, מידות טובות והנהגות קדושות, ואם חיסר אחת מכל אלה חייב לחפש ביהכ"נ אחר.

י. לאהוב לימוד ההלכה, תנ"ך, דפי גמרא ופרקי משנה, ולהתרחק מלימודי הקבלה בצעירותו.

יא. ללמוד בספר "חיים בריאים כהלכה" של הרב אסחייק שליט"א, ויקיים בזה "ונשמרתם מאוד לנפשותיכם".

יב. להתרחק מהאופנה והמודה, כלומר להתרחק מלבוש מודרני צר וקצר, ונעלים עם שפיצים משונים, ושער מפוזר ומסורק שלא מתאים לבן תורה, לאהוב מה שבריא ומועיל, גם כשזה מחיר יקר, אם זה הכרחי ומועיל עבורו.

יג. הרי"ס זיע"א היה אומר "קמצן מי שלא מוציא כשצריך, פזרן מי שמוציא כשלא צריך, ושניהם מידות רעות".

יד. לברוח מהלוואות ומחובות, וכן חובה בבנק (מינוס בלע"ז), לא להאמין לפרסומים ומבצעים, זה מיותר. (ועיין תורת כהנים ס"פ ויקרא)

טו. לחשוב לעשות בכל יום מעשה חסד עם יהודי, ובפרט עם אנשי ביתו.

טז. עסקני ציבור, גבאים, שמשים, ועדי עובדים למיניהם, ושאר עובדי ציבור ועובדי מדינה, ואפילו שרים בממשלה, צריכים להרגיש שהם עבדים של הציבור (ועיין הוריות י' רע"ב), ועאכ"ו שלא להתגאות עליהם, ויש על כך עונש גדול (ר"ה יז.).

יז. עיקר חינוך הילדים החזק והמועיל, ע"י דוגמא אישית של אבא ואמא (סוכה נו:), יותר מהת"ת, כי אוהבים אותם ולומדים מהם.

יח. לשמוח ליטול ידים לטבולו במשקה, וירגיל עצמו לכך, גם כשפטור מעיקר הדין, ויש בזה כבוד שמים וזריזות בעבודת ה' (עיין שבת סב:), וסגולה לעושר שזכה בזה רב חסדא (מו"ק כח.), ורבנו החזו"א זיע"א, הציץ פעם בסעודת מצוה, וראה שלא נוטלים כדין.

יט. מי שעדין לא נשוי / לא נשואה, זו גזירה מהשמים, לא לשכור בית ולגור לבד, זה סכנה רוחנית וגשמית, אלא אך ורק עם ההורים, לצאת נשוי ונשואה, חתן וכלה מההורים בשמחה, ובזכות כיבוד אבא ואמא, הם יזכו להיות במהרה אבא ואמא.

כ. לעורר על כבודם של גדולי ישראל שליט"א, תמיד תמיד, ומי שמדבר נגד ת"ח מצוה להתרחק ממנו, בין אם הוא ת"ח, ובין אם הוא ר"מ במתיבתא, מורים ומורות הפוסלים רבנים וכשרויות, לברוח מהם, והם בסכנה, ויש למחות על כבוד שמים, וידוע עד כמה נענש רבי אלעזר בן רשב"י זיע"א שלא מחה מספיק (ב"מ פד:), ולדעת רבינו הגר"ח קניבסקי שליט"א (בספר אורחות יושר דף לו), יותר נח שימות ולא יעביר מידות רעות לתלמידיו, ע"ש, נורא ואיום, ופעם המלצתי לסלק כזה מורה בת"ת, וכן מורה בסמינר בית יעקב, ולשלם להם משכורת חודשית עד סוף השנה, העיקר שלא לקלקל התלמידים, והעיקר למחות על כבוד שמים, והבן.

כא. לעורר תמיד על הצניעות והקדושה כמו "קדושים תהיו" שנאמר בהקהל (רש"י ר"פ קדושים), וכן על חיזוק האמונה. (רמב"ם פיהמ"ש סוף ברכות), ולהתפלל תמיד להשי" לשנוא את האופנה והמודה החיצונית, רח"ל מהם.

כב. לעורר תמיד על ותרנות ומידות טובות, וכתר שם טוב עולה על כולם. (מסכת אבות פרק ד ע"ש)

כג. לא לְהֵראות ברחוב מודרני, בלורית, מכנסיים צמודים, בושם מוגזם, ובפרט שזה משפיע גם על אחרים, וחבל.

כד. לעורר על שידוכים, שמצוה גדולה להשתדל ולזווג ולקשר בצניעות ובקדושה וזה חסד גדול, בבחינת "לא תעמוד על דם רעך", על נשמת רעך, על מזל טוב לרעך.

כה. כשרואים בחור נחמד, לא עובד, לא לומד, לא עושה כלום, לכוון אותו למקום נכון, להציל אותו ברו"ג.

כו. רבנו המשנ"ב (ר"ס רלו), מעורר על הזהירות בתפילת ערבית שלא לדבר אחר עניית "ברוך ה' המבורך", ע"ש.

כז. לשאול על המשודך ועל המשודכת ולברר כמה שיותר, ורבנו הח"ח זיע"א היה אומר גם על הכסף שנוהגים להתחייב זל"ז לסכם לפני שנפגשים, שלא תצא תקלה, ולא תהיה עגמת נפש ח"ו.

כח. לעורר על המקיים מצות הגבהת ספר התורה, שמעלתה גדולה יותר מכל העליות, ומזכה את הרבים המשתחווים ומודים להשי"ת באותה שעה (משנ"ב סימן קמז ס"ק יט), ולהזהיר את המגביה למעלה שלא יחזיק בצדדי הס"ת בלבד, אלא יד אחת יניח תומכת מלמטה, ויד שניה מהצד בתיק הס"ת, ויקיים בזה את דברי הרמב"ן (פרשת כי תבא) לקיים מצוות הקמת ס"ת כדת וכדין, ובלי חשש סכנה ח"ו.

כט. לעורר על קריאת שמו"ת, לקרוא בשמחה, בכוונה, מלה במלה, כי זה תורת השי"ת, ובזה מראה שאוהב ומכבד התורה באמת מכל הלב. (ועיין בהקדמת הרמב"ן על התורה לחומש בראשית)

ל. לעורר על המשפחה, בבית לא צועקים, לדבר בנחת ובלשון טובה, שהדיבור לא יצא מקירות הבית החוצה, לא צועקים בטלפון, ולא בין בני המשפחה, "דברי חכמים בנחת נשמעים". (קהלת ט)

לא. כדאי לעורר על עיתונים חופשיים, המלאים לשה"ר, ע"ג ג"ע ושפ"ד, ודינם כספרים חיצונים, וגרועים מעבודה זרה רח"ל, והקורא בהם, והשומע בתקשורת פרשנות שלהם, אסור להיות חזן, ואסור להיות סופר סת"ם.

לב. לעורר על מורה לבר מצוה, להשפיע לקחת מורה בן תורה ת"ח, שיוסיף לחזק את הילד בכיבוד הורים, אהבת התורה והיראה, ובודאי זה ישפיע גם על ההורים, כשיראו את הבן פורח ומשגשג.

לג. לעורר תמיד על חולי נפש למיניהם, או שנוטלים כדורים, או מטופלים בחרדות, דיכאון, פחד ועצבות, ירידה גדולה ועליה גדולה, שלא לפגוע בהם, ולא לזלזל, ולהיפך,

לכבדם ולעודדם ולהתיחס עליהם בכבוד, וכידוע שעליהם העולם עומד. (עיין אור לציון מוסר)

לד. לעורר על שלום בית, ליזהר לא לגרום מתח נפשי, חוסר שלוה וכיו"ב, לבני הזוג או לילדים, שלום בית מדאורייתא כל רגע ורגע, ויתכן לפעמים לוותר על תפילה בצבור ושיעור תורה, ולדחות לשעה כיבוד הורים כדי לשמור על הבית, שיהיה מלא ברכת ה' ברוחני וגשמי.

לה. לעורר על קריאת התורה שהעולה יקרא מלה במלה בלחש עם החזן, ולא ישמיע לאוזניו, ואין צורך שהעולה יקרא בקול רם לקהל, ולהשאיר את הזכות ואת התענוג לחזן הקורא בתורה שטרח והכין הקריאה, ולא להיות שונה מכל העולים לתורה, ויש בזה סמל הענווה וההכנעה.

ברכות הודאות ותפילות

ראשית להודות להשי"ת על הכל שזכינו להיות יהודים, וזכינו ללמוד תורה ולקיים מצוות, ולעבוד את השי"ת, ולעשות מעשים טובים, ותודה רבה רבה רבה להשי"ת שנתן לנו כוחות כאלו לכך, ותודה להשי"ת שזכיתי לישא אשה בת זוגתי היקרה החשובה והמיוחדת, ולהקים בית של תורה, ויש לנו בנים ובנות, נכדים ונכדות, חתן מיוחד וכלות טובות ונפלאות, ויה"ר שבקרוב נזכה לקבל מתנה מהשי"ת, מתנת חינם, עוד חתנים טובים מוצלחים ומבורכים ברו"ג או"א.

תודה מיוחדת לזוגתי החשובה, הרבנית הגדולה שתחי', אשר זכתה שנים רבות, וזוכה גם עכשיו לגדל ילדי ישראל מגיל הרך, עם יסודות של תורה ויראה, וחינוך מקורי אמיתי לגוף, לנפש, ולנשמה של ילדי ישראל, כן ירבה וכן יפרוץ, והשי"ת יתן לה כח ובריאות וחיים טובים, ונזכה יחד לראות נחת ברו"ג מכל בני המשפחה, ומהקהילה הקדושה, משפחה אחת גדולה – משפחת תל גיבורים והסביבה בעיה"ק חולון. וקובץ קטן זה "אמונה מעשית" יוצא לאור בזכותה, אשר בחודש ניסן תשע"ב, עם כל ההכנות לפסח והעבודה הקשה הדרושה יום יום ושעה שעה בבית, במשפחה, בקהילה ובהלכה, טיפלה ועשתה הכל על הצד הטוב ביותר, ובזכותה היה לי פנאי לערוך ולסדר קובץ זה לכבוד השי"ת.

תודה רבה לעורך ולמסדר היקר ידידי ואהובי הר"ר גיא ניסן הי"ו, בנו של ידידי ואהובי איש החסד אוהב תורה ולומדיה ר' משה ניסן הי"ו, אשר ערך וסידר הכל בטוב טעם ודעת, לכבוד השי"ת, ויזכה יחד עם זוגתו תחי' לבית מלא ברכת ה' תמיד ברו"ג או"א.

תודה רבה לבני יקירי, ידידי ואהובי מזכה הרבים ומעמיד תלמידים הר"ר אליהו שליט"א, עדיו לגאון ולתפארת, ראש הכולל בבית המדרש "עטרת חכמים" חולון, ויזכה להתמיד ולהתעלות, ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולהפיץ חידו"ת המיוחדים, יחד עם זוגתו שתחי', יזכו לבית מלא ברכת ה' תמיד או"א.

תודה רבה להנהלת בית המדרש, ולגבאים החשובים והמסורים לתפארת, ר' חיים זברלו הי"ו, ור' חיים סולמני הי"ו, עם כל חברי ההנהלה המסייעים ותומכים ומטפלים בדיני ממונות להחזקת התורה, ומגיסים במסירות ואהבה עוד ועוד הוראות קבע, והחזקת האברכים, ועוד עצות טובות ומועילות, כל הכבוד להשי"ת וכן האברכים היקרים השקדנים והמצוינים בתורה ויראה ומדות טובות, אשר כולנו חיים בזכותם, וזכות תורתם ותפילתם מגן תמיד על תומכי הישיבה, על חיילי ישראל, ועל מדינת ישראל, ויש בישיבה כעת סך של כ - 180 אברכים ובחורים, כן ירבה וכן יפרוץ, וכל חודש רואים מהשמים נס חדש להשלמת המלגות הצנועות בעבורם, ותודה רבה להשי"ת תמיד.

תודה רבה לאולמי התחלות בעירנו חולון, אולמי כנסים ואירועים, בראשותו של מר חיים אגמון הי"ו איש יקר ונחמד, בעל רגש עם לב יהודי חם לעזור ולסייע, ובפרט בהצלת תינוקות במעי אימן, מהאיסור הגדול ומהעוון הנורא שלא יעשו הפלה ח"ו, ותומך ומחזק, כן יתן לו השי"ת וכה יוסיף חיים טובים אושר וכבוד, ועסקיו יעלו ויצליחו לתפארת בישראל, ויתחזק עוד בתורה ויראה הוא ומשפחתו "עץ חיים למחזיקים בה ותומכיה מאושר" או"א.

להצלחת כל עם ישראל בכל מקום שהם, הם וכל אשר להם ברוחניות וגשמיות.

להצלחת כל חיילי ישראל ביבשה, באויר ובים, שיחזרו לביתם בריאים ושלמים ברו"ג, ויקוים בהם בהם הפסוק: "כי ה' אלוקיכם ההולך עמכם להלחם לכם עם אויבכם להושיע אתכם" אמן ואמן.

להצלחת כל הרווקים והרווקות שהגיע זמנם לחופה, בורא עולם בקנין ישלים כל הבניינים, ויזכו כולם להכנס לחופה בנחת, בשמחה, במהרה ובקלות, אדרת תפארת לעם ישראל, אמן ואמן.

להצלחת כל החתנים והכלות היקרים הי"ו, וכן כל עמך בית ישראל, יזכו להפקד במהרה בזרע קודש בר קיימא, בנים ובנות, וחיים טובים, ויגדלו בנחת ובשלוה לתורה, לתורה, למצוות, לחופה ולמעשים טובים, אמן ואמן.

להצלחת ולרפואת כל חולי עמו ישראל, אל נא רפא נא להם, לחיים טובים ולשלום, והשי"ת יבטל מעליהם כל מיני גזרות קשות ורעות, ויגזור עליהם גזרות טובות, וחיים טובים, אמן ואמן.
להצלחת כל בחורי הישיבות והאברכים היקרים שעליהם עומד העולם, וכולנו חיים בזכותם, שיזכו לאהבת התורה, ויראת שמים, ויעלו ויצליחו מתוך נחת ושלוה, וחיים טובים, אמן ואמן.
להצלחת כל גדולי ישראל מרנן ורבנן ראשי אלפי ישראל שליט"א, שמחזקים אותנו תמיד בתורה ויראת שמים, ומראים לנו דוגמא אישית של מעשים טובים, ויקוים בהם עוד הפסוק: "עוד ינובון בשיבה דשנים ורעננים יהיו" אמן ואמן.
ואני עפר ואפר מוסיף לברך ברכת הדיוט, לחברים היקרים המזכים את הרבים ומעמידים תלמידים ומרבים כבוד שמים בעולם תמיד, בענווה וביראה:
הר"ר ארז גבו שליט"א, ראש קהילת קודש "צדיק כתמר יפרח" בעיר רחובות.
הר"ר ניסים אלעד שליט"א, ראש קהילת קודש "הליכות עולם" משפחה אחת גדולה בעיר אלעד.
הר"ר אלון כהן שליט"א, ראש קהילת קודש ובית הוראה "קו הזהב" בעיר אזור.
הר"ר אברהם ישראל שליט"א, ראש קהילת קודש "אהל אברהם" בשכונת עמידר בת ים.
גיסי היקר, מזכה הרבים, הר"ר בנימין שהר שליט"א, ראש קהלת קודש וביהמ"ד "תורת משה", בעיר חולון.
הר"ר חיים יפה שליט"א, ראש קהילת קודש וביהמ"ד "שובה ישראל" בעיר חולון.
הר"ר חגי הלוי שליט"א, ראש קהילת קודש וביהמ"ד "עטרת ישועה" בעיר בת ים.
הר"ר רונן קרייף שליט"א, ראש קהילת קודש וביהמ"ד "עטרת רחמים" בעיר בת ים.
הר"ר שי פרקש שליט"א, ראש קהילת קודש וביהמ"ד "למען שמו באהבה" בעיר בת ים.
ועוד רבנים חשובים שליט"א, יזכו כולם להגדיל תורה ולהאדירה ברוחניות ובגשמיות, מתוך אושר, נחת, שלוה וחיים טובים או"א.
לרפואת חמי היקר נוריאל בן צוריה הי"ו
לרפואת הר"ר משה חזקיה בן רחל הי"ו
לרפואת הר"ר משה מלכה בן עישה הי"ו
לרפואת הר"ר יעקב חי בן מרגלית הי"ו
לרפואת חמותי היקרה מזל טוב בת מלכה תחי'
לרפואת הרבנית יעל ג'ולי בת פורטונה תחי'
לרפואת הגב' ירדנה בת שרה תחי'

לרפואת אהרון שלום בן קרן הי"ו
לע"נ הרב אליהו בן שמחה זצ"ל
לע"נ איש החסד היקר אוהב תורה ולומדיה
ר' מיכאל שבתאי בן מלכה ז"ל
ת.נ.צ.ב.ה.
להצלחת הבן היקר והאהוב לכולנו אברהם שבתאי הי"ו, שיזכה להקים בית נאמן בישראל עם אשת חיל יראת ה' או"א.